

CREDITANSTALT

Banka Creditanstalt d.d., Ljubljana

izbrati ?
COMERON
 RAČUNALNIKI
 M. Sobota, Slovenska 25, tel.: 27 094

Prvi praznik
 Občine stran 6

Intervju

Janez Podobnik

»Pretekla vlada je dajala prednost volitvam
 namesto tekočim obveznostim« stran 4

VESTNIK

Murska Sobota, 11. september 1997, leto XLIX, št. 37, cena 190 SIT

VREME

Ob koncu tedna bo
 večinoma sončno,
 možne so
 pooblačitve
 s posameznimi
 padavinami.

11. avgust, četrtek, Erna
 12. avgust, petek, Gvido
 13. avgust, sobota, Janez
 14. avgust, nedelja, Rastko
 15. september, pon., Dolores
 16. september, torek, Ljudmila
 17. september, sredo, Robert

Če v jeseni grmi,
 se leto ponovi.

Lunine mene: sonce bo vzšlo 11.
 septembra ob 6 uri in 35 minut, zašlo
 pa ob 19 uri in 22. minut. Dan je dolg
 12 ur in 47 minute in je vsak dan za
 nekaj minut krajši. 16. septembra bo
 ščip ali polna luna.

Pod črto

to premalo, da bi se izognili takratni napaki. Argument nove šole je prešibek in nezadosten, da se v njej ne bi stalno pojavljali problemi. Iz teh napak se očitno nismo naučili ničesar, saj se še naprej ministrira ne eni, ampak kar nekaj ideološkim usmeritvam, ob šolah pa so se nam zaradi podobnih ideologov dokončno sesuli še nekateri gospodarski subjekti, vitalnega pomena za regijo.

Toda to konec koncev ni pomembno, pomembno pa je, če nam je po naključju dano, da nas obišče katera od velikih ideoloških glav, in že

smo na kolenih. Zato me ne preseneča, če recimo katerega od veljakov opozoriš na zgodovinski pamflet, ki si ga je privoščila tu živeča narodnost, in te zavrne z besedami: »Beži od toga!« Toliko bolj je to boleče, ko se akademsko izobražen mladec spravi na praznik ene od občin, ki se je edina v tej ljubi Sloveniji spomnila, da nam je Prekmurcem po prvi vojni kljub vsemu najprej uspela priključitev k Sloveniji in šele zatem h kraljevini SHS, ne da bi se ob tem vsaj malo povprašal, kaj se sploh dogaja z nami, ko se nam odpirajo nove rane v naši nacionalni biti, kot je to Hotiza, za katero ni še nihče s prstom mignil, razen ko jo je potreboval za svojo branješko trgovino. Bog ne daj, da bi imel kaj proti Primorski, katere priključitev bo državni zbor slovesno zaznamoval. Priključitev Prekmurja k matici pa, čeprav omejeno v manjšem obsegu, naj ne bila vredna niti spomina na občinski ravni. Da je tako, pa so najprej največ krivi Prekmurci in šele zatem Slovenci.

J. VOTEK

Vse poti vodijo v

Potrošnik**AKCIJSKA
PRODAJA**

od 11.
 do 20.
 septembra
**»DNEVI
 DANE«**

NEKTAR, MARELICA, 1/1 brik ..... 189,40 SIT
 NEKTAR, MULTIVITAMINSKI, 1/1 brik ..... 189,40 SIT
 NEKTAR, BOROVIČNA, 1/1 brik ..... 167,30 SIT
 NEKTAR, JAGODA, 0,25 l ..... 72,60 SIT
 NEKTAR, ORANŽA, 1,5 l ..... 399,70 SIT

Prodajali jih bodo v
 vseh Potrošnikovih po-
 slovnih enotah z živili.

Oh, te dobre domače dobrote! Me pa prav zanima, ali so
 tako dobre kot tiste, ki jih tu in tam tudi sama spečem!

Dva tisoč gostov v Slavičevi dolinici

Slavostni govornik predsednik Državnega zbora Republike
 Slovenije Janez Podobnik

stran 17

Te dni v podjetju Elrad
 International podpisujejo
 pogodbe o zaposlitvi
 stran 8

Spremembe zakona o
 zaposlovanju in
 zavarovanju za primer
 brezposelnosti stran 10

PRODAJA avtomobilov PEUGEOT in REZERVNIH DELOV,
 SERVIS, VULKANIZERSTVO, AVTOMATSKA AVTOPRALNICA

OD 18. SEPTEMBRA

AVTOBUSNI PROMET
 Murska Sobota d.o.o., Rakovska 29a

NOVI AVTOCENTER**PEUGEOT**

Kdo pije in kdo plačuje v Kmetijski zadrugi Panonka?

Oživljeni dediči ob živi materi

So si nove kmetijske zadruge protipravno prisvojile premoženje Panonke?

Agonija Kmetijske zadruge Panonka, ki traja že nekaj let, se na koncu in prav nič ne kaže, da bi se usoda te nekoč največje kmetijske zadruge v državi srečno iztekla. Informacije, ki prihajajo iz zadrugnih vrst, so nekaj skope, dostikrat so si celo nasprotujoče in človek se kar ne more znebiti občutka, da znotraj na videz enovitega zadrugnega sistema že lep čas vladajo različne struje, ki si prizadevajo uveljaviti svojo voljo. Da enovit zadrugi sitem Panonke ne bo vzdržal, je bilo jasno že prej, ko so se zanj odločali, saj je bila ukinitve nekdanjih pravnih oseb prej prisila kot njihova prostovoljna odločitev. In če k temu dodamo še to, da so v Panonki izbile na dan pred tremi leti, potem je jasno, da razplet dogajanj ne bo enostaven.

Socijalni program, ki je načrtovan za leto 1997, je namenjen združitvi samostojnih pravnih oseb (tako zadrug kot zadrugskih podjetij) v enovito kmetijsko zadrugo, ki bo delno sicer izvajala, je pa v tem času večkrat spreminjena. Njegovo izvajanje je v mnogih letih doživelo več blokad in razpadov, rezultat kompromisov pa je, da je zadruga v uspešno razpadati dober del svojega premoženja. Poleg poslovnih dejavnosti, ki so v Panonki ostale še brez velike večine, so tudi brez vpliva v industriji.

Pravni dediči kmetijskih zadrug

Kmetijska zadruga Panonka, ki je imela pred dvema leti približno 2 milijardi tolarjev dolgov, od tega kreditne obveznosti za približno milijardo, je bila v zadnjem letu dejavnosti sicer zmanjšala, ven-

dar je zaradi tega ostala tudi brez dela premoženja. Za prodane deleže v predelovalni industriji, za delnice v bankah in za poslovne zgradbe v Koceljevi ulici v Murski Soboti je iztržila 1,35 milijarde tolarjev, del teh sredstev je namenila tudi za plačilo kreditov, po 1. avgustu pa ji je ostalo še 490 milijonov tolarjev kreditnih obveznosti.

In kaj se zdaj dogaja v zadrugnem poslovnem sistemu? Po sklepu občnega zbora Kmetijske zadruge Panonka sredi lanskega oktobra naj bi se enovita kmetijska zadruga preoblikovala v več samostojnih kmetijskih zadrug in v zadruga podjetja, ta sklep pa se zdaj že tudi uresničuje. 11. julija so bile namreč na sodišču registrirane nove kmetijske zadruge, ki naj bi bile tudi pravne naslednice Kmetijske zadruge Panonka, te pa poslujejo od 1. avgusta letos. Namesto prejšnjih šestih je zdaj ustanovljenih le pet splošnih kmetijskih zadrug

s sedeži v Murski Soboti, Beltincih, Martjancih, na Cankovi in v Gornjih Petrovcih. Kmetijska zadruga Ledavski dol na Cankovi je bila sicer ustanovljena že prej, zadrugi enoti v Prosenjakovcih in Martjancih pa sta se sredi lanskega novembra združili v Kmetijsko zadrugo Martjanci. Poleg naštetih kmetijskih zadrug so se kot samostojne pravne osebe organizirali še Sadjarstvo, Semenarstvo in Zadruga blagovna hiša, ni pa še jasna usoda Europrodukt. Iz slednjega se namreč s svojim deležem (160 ton hladilniških zmogljivosti) izloča Skupina podjetij ABC Pomurka, zato bi ga kazalo spojit v Sadjarstvo.

Bodo nove zadruge naslednice sedanje Panonke?

V bistvu pa stvar le ni tako enostavna, saj v primeru novih kmetijskih zadrug ne gre za preoblikovanje stare zadruge, pač pa za ustanovitev povsem novih in v tem je razlika med tistim, kar je bilo sprejeto na občnem zboru, in tem, kar se zdaj v praksi dogaja. Vseh pet omenjenih kmetijskih zadrug je bilo namreč ustanovljenih na novo, ustanovitelji so vplačali nove članske deleže, ki sicer ne presegajo pičlih 1.000 tolarjev, te zadruge pa s staro Panonko vsaj zaenkrat v bistvu ni-

majo oz. ne bi smele imeti nobene zveze. Vsaj zaenkrat jim tako po zakonu ne pripada niti tolar premoženja Panonke, saj bodo do tega upravičene šele takrat, ko bo Panonka izbrisana iz registra pravnih oseb, bodo pa morale seveda tudi prevzeti vse obveznosti svoje predhodnice.

Navkljub vsemu pa nove kmetijske zadruge opravljajo svojo dejavnost, saj trdijo, da so od Panonke prevzele nepremičnine, zaloge, tekoče obveznosti in tudi zaposlene. Zastavlja se seveda vprašanje, kateri organ stare zadruge je sprejel takšno odločitev, saj bi morale skleniti nove zadruge s Panonko najemni odnos. Premoženje Panonke so si nove zadruge praktično prisvojile, če takšno obnašanje dovoljujejo ustrezni organi Panonke, pa je nesporno, da gre za tako imenovane by pass firme in za okoriščanje na račun zadrugnega premoženja. Prav tako se postavlja vprašanje, na kakšni osnovi in kdo je lahko izdal dovoljenje za opravljanje dejavnosti novim zadrugam, saj je povsem jasno, da v njihovem primeru ne gre za reorganizacijo oz. razdružitve novite Kmetijske zadruge Panonka v več samostojnih splošnih kmetijskih zadrug.

Kdo je torej tisti, ki spreminja sklepe občnega zbora zadruge, sprejete oktobra lani, po katerih naj bi iz enovite zadruge nastale samostojne kmetijske zadruge? Ali stojijo za tem interesi posameznikov ali pa gre po vsej sili zgolj za dokazovanje upnikom, da so majhne zadruge v svojih vrtilčkih sposobne bolje gospodariti od sedanje velike zadruge. In ker jim razdružitve zaenkrat ni uspela, so se pač odločili za ustanovitev povsem novih zadrug.

Razdružitve sedanje Panonke bo namreč izredno težavna, saj je težko verjeti, da bi pravnim naslednicam uspelo sprejeti in podpisati delilno pogodbo, po kateri bodo morale poleg pravic prevzeti tudi vse obveznosti svoje predhodnice. In tega se prav dobro zavedajo pravno strokovnjaki, ki so se naložili v Panonki, zato so se naložili z zvijačo. Ali jim bo uspelo, bo seveda predvsem odvisno od pravnih in drugih služb, ki bdijo nad izvajanjem pravnega reda.

LUDVIK KOVAČ

Letošnji odkup pšenice v Sloveniji presega lanskega

V Pomurju odkupili skoraj 44 tisoč ton krušnih žit

Kakovost je v povprečju podobna lanskemu, zaradi slabega vremena pa je pšenica vsebovala nekoliko več vlage

Čeprav se uradno končuje odkup letošnjega pridelka pšenice ta mesec, so z njim večinoma že končali. V Sloveniji smo tako letos odkupili nekaj več kot 85 tisoč ton pšenice, kar je več kot lani, v Pomurju pa je letošnji odkup znašal 43.433 ton. Dobrih 3 tisoč ton manj pšenice kot lani so letos prevzeli v mešalnici močnih krmil Kmetijskega gospodarstva Rakičan v Lipovcih, medtem ko so več pšenice odkupili v mešalnici v Črncih, ki je v lasti Kmetijske zadruge Gornja Radgona. Na tem območju so namreč lani spomladi kmetje dobili v najem družbeno zemljo, zato so jeseni za 400 hektarjev povečali površino, na katerih so posejali pšenico. Manjši odkup v mešalnici v Lipovcih pa je pripisati posledicam spomladanske suše, ki je precej znižala pridelek, del pa je pobrala še toča.

V Pomurju je letos največ pšenice prevzela prav mešalnica močnih krmil v Lipovcih, ki je odkupila 19.882 ton merkantilne pšenice, poleg tega pa še dobrih 1.034 ton semenske pšenice. Kakovost letošnje pšenice se ni bistveno razlikovala od lanske, le vlaga je bila zaradi slabega vremena nekoliko višja. Sicer pa so na tem odkupnem mestu izmerili v pšenici povprečno 13,1 odstotka beljakovin, hektolitrska teža je dosegla 77 kilogramov, primesi 2,58 odstotka in vlaga 16,15 odstotka.

V soboškem Mlinopeku so do začetka tega tedna odkupili 12.865 ton pšenice in 1.366 ton rži s povprečno vlago 15,26 odstotka, primesi so znašale 3,53 odstotka, hektolitrska teža 78 kilogramov, pšenica pa je vsebovala 12,53 odstotka beljakovin.

S kakovostjo letošnje pšenice, ki so jo odkupili 5.329 ton, so zadovoljni tudi v mešalnici v Črncih, saj so v njej namerili 12,92 odstotka beljakovin, vlaga je za 2,12 odstotka preseгла dovoljenih 13 odstotkov, primesi so namerili za 2,94 odstotka, hektolitrska teža pa je dosegla 77,94 kilograma.

Približno enako kakovostna kot lani je bila tudi pšenica, ki so jo odkupili v mešalnici močnih krmil Ljutomerčana v Ljutomeru. Tu so letos prevzeli 4.383 ton pšenice s povprečno vlago 15,37 odstotka, z 2,68 odstotka primesi, hektolitrska teža je dosegla 78,41 kilograma, v pšenici pa so izmerili 12,48 odstotka beljakovin.

Čeprav je tako letos povprečna odkupna cena pšenice v Sloveniji dosegla 35 tolarjev, vsi pridelovalci niso enako zadovoljni. Negodujejo predvsem tisti, ki so želi v mokrem vremenu in je bilo zato v pšenici več vlage, saj je sušenje razmeroma drago. Cena pšenice po odbitku stroškov sušenja pa toliko nižja. Zadoljni pa so predvsem tisti, ki so dosegli višji odstotek beljakovin, saj je od vsebnosti le-teh najbolj odvisna tudi cena.

LUDVIK KOVAČ

Ob prvi obletnici pobratenja mest Murske Sobotice in Bethlehem

Osmega junija, ob prvi obletnici podpisa pobratenja med mestoma Murska Sobota in Bethlehem iz ameriške države Pennsylvanije, so bethlehemi Slovenci pripravili veliko praznovanje, ki je, kot nam pišejo, zelo dobro uspelo. Slavlja so se udeležili tudi Slovenci, živeči v severovzhodnem delu Pennsylvanije iz New Jerseja, New Yorka in Steeltona, ter se skupaj povselti z našimi rojaki iz Bethlehem, Allentowna, Hellertona in Palmertona. Organizatorji so slavo pripravili v društvenih prostorih slovenske cerkve sv. Jožefa, pred tem pa so bogoslužje opravili v slovenskih cerkvah v Bethlehemu, rimskokatoliški sv. Jožefa in evangelicanski sv. Ivana. Duhovna oče, Joseph Galic iz cerkve sv. Jožefa ter pastor dr. Gary Langensiepen iz cerkve sv. Ivana, sta pred začetkom praznovanja opravila tudi zahvalno molitev, kajti pripravili so tudi premurske kolone. Goste in zbrane je pozdravil predsednik združenja pobratenih mest Frank Podleiszek in vsem zbranim nazdravil z "Živeli Slovenci", "vankis tanc" pa so zaplesali člani odbora pobratenih mest. Ob slovenski glasbi so lahko zaplesali tudi gostje, mestni svetnik in odposlanec župana Ken R. Smitha, Frank Czuk, ki je prav tako slovenskega rodu, ter državni poslanec Joseph Ulian, ki je na skupno praznovanje Slovencev pripeljal tudi svojo mater Louisko.

Naši rojaki iz pobratenega mesta Bethlehem so nam v svojem pismu o praznovanju tudi sporočili, da so na dan samostojnosti Slovenije na trgu pred mestno hišo izobesili slovensko zastavo ter da bodo petega oktobra opravili nove volitve v odbor. Do sedaj so ga uspešno vodili predsednik Frank Podleiszek, podpredsednik Rober Rogan, sekretar

Louis Felkar in blagajničarka Lillian Horvath. Pobudnik združenja in sodelovanja pa je Stephen Antalic.

Novoizvoljeni bodo nadaljevali njihovo delo in krepili sodelovanje med Slovenci, živečimi v Bethlehemu in okolici, s svojo rodno domovino.

Iz Bethlehem
LILLIAN HORVATH

Toliko uspehov Matjaža Titana, da se zdi skoraj neverjetno Priznanje in spoštovanje

Konferenca za njegove prijatelje in javnost

Matjažu je prav gotovo znano, da se je Matjaž Titan, dijak 4. letnika gimnazije Murska Sobota, pred nedavnimi udeležil matematične olimpijade (kot član slovenske reprezentance) v Argentini in osvojil bronasto medaljo. To je bil vsekakor izjemen uspeh! Sportnikom pripravljajo vsako leto poseben sprejem, v tem primeru pa je kazalo, da ga zanimiv samo za občeta, potem pa smo le dobili povabilo na konferenco, ki je bila v torek.

Na konferenci se je podpisal Rudi Matjaž, profesor matematike in fizike, ki je bil tudi direktor Zavarovalnice, in sicer v imenu vseh, ki so mu pomagali Matjažu Titanu pri njegovih uspehih.

Matjaž je med drugim deloval kot izraz priznanja in spoštovanja nadarjenemu matematiku in vsestransko sposobnemu mladiku, kakršni so v našem času zelo redki, ter da lahko Matjaž, ki bo postal vrhunski matematik, o katerem se bo še veliko govorilo in uspehe mladih matematikov. Matjaž Titana je nekoliko prej obiskal Franc Kuzmič, ki je Matjaž rodil 14. okto-

Reševanje matematičnih nalog je za Matjaža izjemen. »To je nekaj lepega, ker ne veš, ali boš prišel do konca; in še lepše je, ko prideš do konca... Cveka v šoli se nisem dobil, če pa bi ga, bi ga dal v okvir.«

bra 1980 v M. Soboti staršema, ki sta vidna prosvetna delavca, in da je že od vrtca dalje presenečal z zanimivimi likovnimi izdelki; zaradi izredne nadarjenosti pa je v prvem šolskem letu naredil kar razreda. Kot osnovnošolca so ga zanimala razna področja - mate-

matika, glasba, likovno ustvarjanje, križanke, naloge iz logike in še in še. Na gimnaziji je pisal in urejal glasili Spregovorila je beseda (dve številki) in Eppur si muove, kot avtor pa je sodeloval še pri drugih revijah in glasilih. Dobil je tudi vsa tri Cankarjeva priznanja tako v osnovni kot srednji šoli.

V soboški glasbeni šoli je končal usmeritev klavir in nastopal na raznih prireditvah. Kot samouk pa se je naučil igrati še na orgle in tako opravlja tudi vlogo kantorka po evangeličanskih cerkvah. Igra tudi na blokflavto, kot osnovnošolca pa je prepeval in nastopal v vseh šolskih zborih. Pri matematiki je že v OŠ osvojil vsa Vegova priznanja, v srednji šoli pa dve pohvali in eno drugo nagrado na državnem tekmovanju.

To je bilo odločilno, da so ga uvrstili v slovensko reprezentanco za matematično olimpiado v Argentini, kjer je osvojil bronasto

medaljo, o čemer smo v našem tedniku že pisali. Tekmoval je tudi v razvedrilni matematiki in že v osnovni šoli zasedel prvo mesto na državnem tekmovanju; prav tako ga posebej zanimata fizika in kemija. Med drugim je že v osnovni šoli osvojil bronasto in srebrno Stefanovo priznanje, Preglovo priznanje iz kemije in 1. mesto na državnem tekmovanju z raziskovalno nalogo Prišel, raziskal, zdravil. Preizkusil se je tudi v logiki in prav tako osvojil naslov državnega prvaka.

Učim se - torej delam

To je le povzetek vseh njegovih dosežkov in delovanja. Matjažev življenjski vodilo je: Učim se - torej delam!

In to vodilo vsekakor zelo uspešno uresničuje.

J. GRAJ

Janko Halb, direktor Kartonaže

Direktor v murskosoboški Karonazi, grafičnem in embalažnem podjetju, bo s prvim oktobrom postal Janko Halb. Tako se je na zadnji seji odločil nadzorni svet družbe. Janka Halba so izbrali med več prijavljenimi kandidati, na mestu direktorja pa bo zamenjal Janeza Stotla, ki odhaja za prvega moža v BTC.

V Kartonaži so imeli v torek, 9. septembra, tudi drugo skupščino delničarjev.

mh

»Pretekla vlada je dajala prednost volitvam namesto tekočim obveznostim«

SLS ni stranka, ki bi gradila na kapitalu!

Pomladna pregrada se kaže v pozicijskem in opozicijskem bregu

Neposredno pred začetkom ponovnega »zagona« parlamentarne »mašinerije« smo se pogovarjali s predsednikom Državnega zbora Janezom Podobnikom o koalicijskih napetostih, proračunu, zaščiti pred EZ in o vključevanju v EZ, odnosu med Cerkvijo in državo ter o njegovi kandidaturi za predsednika.

Ali ste že pri izvolitvi za predsednika parlamenta v stranki sprejeli odločitev o koalicijski z LDS, če pa te odločitve ni bilo, zakaj ste ostali na funkciji predsednika parlamenta.

SLS kot vodilna stranka pomladne opcije si je, kot veste, skoraj tri mesece prizadevala za dogovor o drugačni koalicijski. Predvsem smo navkljub zahtevni situaciji ob dejanskem volilnem izidu želeli sestaviti vlado, v kateri bi imele pomladne stranke vsaj večino. Kot eno od zadnjih dobrih možnosti smo ponudili tudi vlado narodne enotnosti, saj smo se v SLS zavedali resnosti obdobja, v katerem mora Slovenija rešiti vrsto konkretnih vprašanj in problemov, povezanih s povezovanjem v mednarodne integracije, ki že sami po sebi zahtevajo čim večji nacionalni konsenz. Žal so bili strankarski interesi marsikje močnejši od nacionalnih in trije »izgubljeni« meseci za utrjevanje slovenskih interesov in usmeritev v mednarodnem in domačem prostoru po naši oceni za Slovenijo nikakor niso bili koristni. Res pa je, da tudi politično dozorevanje vsake države in družbe prav tako zahteva svoj čas in pozornost.

SLS se je po treh mesecih neuspešnih dogovarjanj kot druga najmočnejša parlamentarna stranka skupaj z največjo stranko odločila presekati politično pat stanje in prevzeti koalicijsko odgovornost, ker je brezvladje Sloveniji povzročalo veliko in na vseh področjih vidno škodo.

Moja izvolitev na mesto predsednika Državnega zbora je bila rezultat vmesnega dogovora vseh parlamentarnih strank, ki ga je v drugem poskusu podprlo kar 81 od 90 poslancev (kar je mimogrede največje soglasje doslej). S tem je bilo Državnemu zboru sploh omogočeno formalno konstituiranje. Velika podpora ob moji izvolitvi je pokazala tudi to, da nobeni stranki ni do takojšnje ponovitve volitev. Resnih in utemeljenih razlogov za moj odstop s funkcije tudi po koalicijskem dogovoru ni bilo.

Pričakovanje, da pristanete v koalicijski, je bilo realno, saj ste bili že kot opozicijska stranka kapitalsko ena najmočnejših strank, ki ima vpliv na kapital v živilskopredelovalni industriji in kmetijstvu.

SLS ni stranka, ki bi gradila na kapitalu. Naš politični credo gradimo na ljudeh in vrednotah, ob čemer dosledno spoštujemo kratkoročne in dolgoročne programske cilje in usmeritve. SLS je tudi stranka z najdaljšim opozicijskim stažem in pokazalo se je, da smo si s temi bogatimi izkušnjami pridobili tudi veliko prednost.

Koalicija deluje dobro

Kljub »zaostrenim« odnosom znotraj koalicije, ki se kažejo v stalnih dopolnitvah in aneksih h koalicijski pogodbi, verjetno zaradi kapitalskega vpliva, ki ga kot stranka imate, ni mogoče pričakovati razpada koalicije. Toda v tem kontekstu vam kljub vsemu postavljam vprašanje, kako lahko zavrnete očitke, da se koalicija ukvarja sama s sabo in merjenjem medsebojne moči, namesto da bi učinkovito vodila državo.

Moram Vas popraviti: odnosi znotraj koalicije niso zaostreni, pač pa dobro in intenzivno sodelujemo. Vsekakor pa gre za dve programsko raznorodni stranki in zato so usklajevanja skupnih stališč lahko naporna in živahna. Stranki tudi odlikavata različnost stališč in prepričanj med državljani. Na taki stopnji koalicijskega dozorevanja Slovenije pa iskanje skupnih odločitev in rešitev za vse številne probleme ni lahka pot, je pa vsekakor nujna za normalno življenje ljudi in države. Morda je v sedanjih koalicijski to težje tudi zato, ker mora reševati posledice včasih prehitrih, manj usklajenih, pretehtanih in učinkovitih odločitev preteklih vlad.

Površen vtis je zato lahko tudi varljiv. Regionalno enakopravnost lahko vzpostavi naslednji proračun. Sporazum s Cerkvijo je zavezujoč, splav poceni manipulacija.

Tri mesece brezvladja

S sprejetjem zakona o začasnem financiranju proračuna ste kršili ustavo, to je en problem, naslednji, ki se odpira, je proračunski primanjkljaj, do katerega je prišlo s to nekontrolirano porabo proračuna. Zakaj niste kot najvišji predstavnik zakonodajne oblasti vztrajali pri proračunski porabi po dvanajstinah, ne samo zaradi kontrole, ampak tudi zaradi zaščite enega od vaših programskih izhodišč.

Dejstvo, da sta dajala pretekla vlada in pretekli parlamentarni mandat prednost volitvam namesto tekočim odgovornostim, pa tudi dejstvo, da je bilo po volitvah cele tri mesece dejansko brezvladje, Sloveniji vsekakor ni koristilo. (Sam

sebo č drži podatek, da je ministrstvo za šolstvo že porabilo sredstva za naslednji proračun. In ali se je zato tako lomilo pri pogajanjih okrog šolskega resorja.

Problemi, ki jih omenjate, so samo del neugodne zapuščine pretekle vlade, s katerimi se je morala SLS srečati ob prevzemu koalicijske odgovornosti. Ugotavljanje dejanskega stanja in postavljanje smernic po pravilu dobrega gospodarja, pri čemer smo kot resni vladni partnerji vztrajali tudi na področjih, kjer nismo prevzeli ministrskih mest, je očitno novost glede na funkcioniranje prejšnjih vlad. Morda vzame več časa, vendar menimo, da je to ena od temeljnih zahtev vsake resne vlade in odgovorne vladne koalicije.

Sprejem letošnjega proračuna lahko pričakujemo nekje novembra, ali je mogoče pričakovati vzporedno razpravo o novem proračunu, ki bi moral biti predložen do 1. oktobra. Ali je mogoče prič-

kaj kot predsednik parlamenta, da pokrijete regionalne interese, iz katerih »črpate« moč svoje stranke?

Vaša trditev drži delno. Delno zato, ker letošnja dejanska poraba, ki je predvsem odsev tudi v končnem predlogu proračuna uporabljenih rešitev, še vsebuje usmeritve prejšnjih vlad, ki so posebej sporne prav s tega vidika. Kot veste, je ena ključnih točk pristopa naše stranke tudi odločenost za enakomerni razvoj Slovenije. Res pa je, da bo to v proračunskem smislu lahko očitnejše šele v naslednjih proračunih. Tudi zato smo se v stranki odločili, da je tak dogovor in zavezo potrebno posebej utrditi in poudariti tudi z dodatkom h koalicijski pogodbi.

Čeprav ste bili kot stranka izrazito skeptično razpoloženi do evropskih integracij EZ in CEFTE, kar je po svoje razumljivo, toda ali ste prepričani, da ste z glasovanjem za pridružitveni sporazum k EZ uspeli z zaščito vitalnih slovenskih interesov? Ima parlament dovolj časa in vi kot koalicijski partner dovolj moči in volje, da to storite do konca pogajanj o polnopravnem članstvu v EZ?

Med temeljnimi usmeritvami SLS je prav zaščita slovenskih nacionalnih interesov v procesu vstopanja v evropske povezave, kar je bilo tudi bistvo naših glavnih opozicijskih zamer oziroma ugovorov vsem prejšnjim vladam. Pretekle vlade so tem problemom posvečale premalo pozornosti, zato že danes ogrožajo slovenske nacionalne interese. V veliki želji po čimprejšnji »legitimizaciji« Slovenije je bilo narejenih ogromno napak pri utrjevanju sposobnosti domačega gospodarstva, kulture, izobraževanja, kmetijstva, znanosti itd. V mednarodne povezave želimo vstopati kot suveren enakovreden partner, samo tako se bomo zmogli uspešno spopadati s konkurenco razvitih in podobno razvitih držav. Zato moramo biti sposobni kot država in kot subjekti na vseh področjih v pripravljalnem obdobju narediti več zased, kajti to je prvenstveno naš slovenski interes in odgovornost. Uskladien zakonodaje in standardov z evropskimi je zgolj en del tega procesa, glavna naloga je utrjevanje vitalnosti in razvijanje sposobnosti preživetja ter ustvarjalnosti v vseh segmentih naše družbe. Šele to nam odpira možnosti enakovrednega partnerstva in sodelovanja v evropskem in širšem prostoru. To tudi predvideva zajetje in angažiranje celotnega slovenskega potenciala – ne glede na politično pripravljenost in trenutno umeščenost v pozicijo ali opozicijo. Konec koncev gre za osnovne nacionalne interese in sposobnost uspešnega preživetja slovenskega naroda in države v svetu, pred katerim se ni mogoče popolnoma zapreti in izolirati, pa naj bi to hoteli ali ne.

Na političnem področju to pomeni tudi večjo politično strpnost vseh, ki v politiki sodelujemo, kajti politični spopadi lahko po nepotrebnem preusmerjajo našo pozornost in energijo na druge, za Slovenijo ta hip manj usodne in bolj obrobne probleme. Letošnje in lanske

leto, ki je bilo politično zelo intenzivno, je po drugi strani pozornost celotne Slovenije preveč usmerjalo »stran od teh« vse nas ključnih in dolgoročno zelo pomembnih problemov.

Premalo storili za lasten razvoj

Z vključevanjem v EZ se odpira še mnogo dne vprašanje, namreč, ali glede na razvrstitev sploh imamo možnosti, da postanemo polnopravni člani EZ.

Ne vem, zakaj se Slovenci tako radi predajamo črnogledosti tudi tam in takrat, kadar to ne ustreza dejanskemu stanju. Morda pesimizem včasih postavlja tudi kot vnaprejšnji izgovor, ker se z delom in problemi pač ne želimo spopasti.

Dejstvo je, da primerjalne analize med vsemi kandidatkami za polnopravno članstvo kažejo, da imamo dobro možnosti, navsezadnje je takšno tudi formalno priporočilo Komisarija evropske komisije, ki je preverjala ustreznost dodatka za začetek pogajanj o polnopravnem članstvu, med katere je v ožji izbiči uvrstila tudi Slovenijo. Takšna so dejstva.

Res pa je, da je v šestih letih svojega formalnega obstoja država Slovenija naredila mnogo premalo za lasten razvoj, kar bi jo bolj približalo razvitim evropskim državam. Delno je izgubila čas in energijo s postavljanjem lastne državne razvijanjem in privajanjem na lastno državnost, kar je ogromno dela in truda, s katerim se mnogim drugim kandidatom ni bilo potrebno toliko ukvarjati. Ob tem moramo upoštevati tudi velike probleme države, iz katere smo se izmahnili – čeprav z velikimi uspehi – izšli, kar je bil vsekakor velik dolžnik pritisk na naš dejanski razvoj. Čeprav da je zahtevnost problemov jugoslovanske situacije predstavljala tudi evropski in svetovni skupnosti zelo ind. zamuden in zahteven oreh, bomo na stvari imeli pogledati tudi iz drugačnih perspektiv.

Objektivno je Slovenija v kratkem času vseeno naredila velike korake, tudi tega se moramo zavedati. Res pa je, da vedno mogoče narediti več in bolje. Zato pa sta potrebna čim večja politična volja in soglasje.

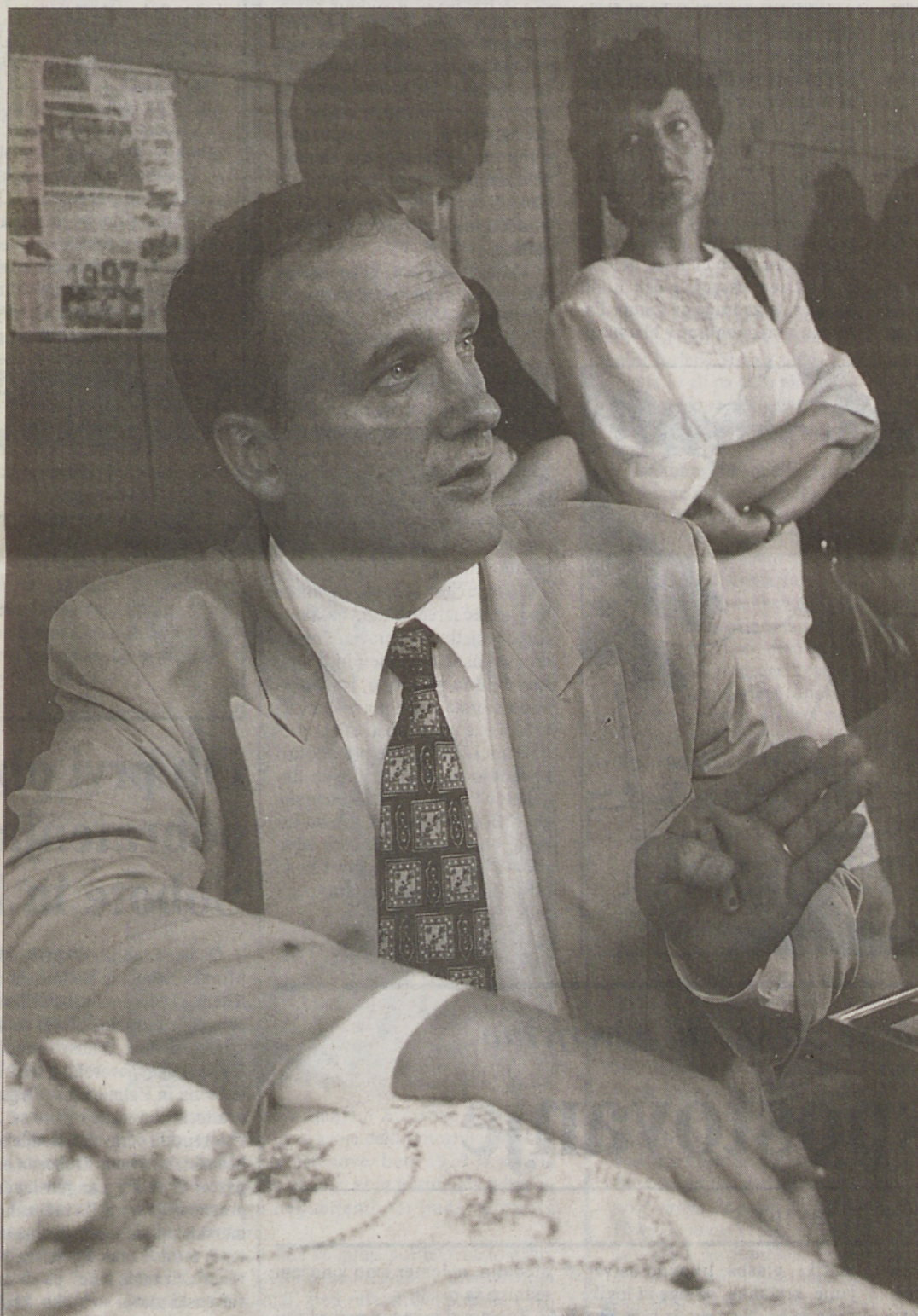
Imamo dobre možnosti, da postanemo polnopravni člani EZ – pod pogojem, da smo sposobni združiti vsi slovenski potencial in sile, da v čim krajšem času čim bolj nadomestimo vse, kar smo v preteklih letih in desetletjih zamudili, opustili ali postorili premalo dobro. To seveda predvideva določeno stopnjo politične zrelosti in upoštevanje interesov nacionalnih interesov tako na strani parlamenta kot opozicije pa tudi zunaj parlamentarnih in političnih krogov – v civilnem družbi, gospodarstvu in med strokovnimi krogi.

SLS si tudi zato s svojim lastnim političnim delovanjem in strpnim sodelovanjem vsekakor prizadeva spodbuditi čim večje nacionalno soglasje in optimizno klimo za sodelovanje vseh, ki bi si Slovenijo želeli prispevati svoje znanje in sposobnosti in delo.

Neposredno s tem je povezano tudi vprašanje o delu vlade, kako lahko vsekakor te sedanje delo vlade glede na to, da niste izviseli pri NATU, in glede na to, da se nima razvijati strategije?

Mislím, da vlada deluje relativno dobro. Predvsem se manj usmerja na kratkoročne in hipno privlačne rešitve, ki je bila pogosta slabost prejšnjih vlad. Ne beži od problemov, ker to nikoli ne reši, bití dobra rešitev, ampak se skuša z njo spoprijemati in zanje iskati dolgoročne smiselne rešitve. Strinjani pa so, da nekaterih ključnih področjih ni prvih razvojnih strategij.

Kar zadeva NATO – in znotraj odgovornost Slovenije ob končni odločitvi ki je upoštevala predvsem interese danih članic NATO: morda je bilo več zamujenega v prvih šestih letih in pol, na kar je SLS kot opozicijska stranka pogosto opozarjala. Dejstvo je, da

gospod Peterle kot predsednik ene od koalicijskih strank pretekle vlade je večkrat javno izjavil, da se predsednika strank kar sedem mesecev nista srečala in pogovarjala. Problemi, ki jih omenjate, so zato tudi posledica teh dejstev. Odgovornost za te probleme vsekakor ne zadeva zgolj SLS, ampak najbrž bolj tiste stranke, ki so na povzročitev takega stanja v preteklosti z odlaganjem tekočih odgovornosti bolj neposredno vplivale.

SLS je bila s prevzemom koalicijske odgovornosti v marcu postavljena pred dejstva takratnega stanja, za katerega smo javno povedali, da ni ugodno. Konec koncev smo prej opozarjali na vrsto problemov kot opozicijska stranka.

Nobena od možnih rešitev ni bila zares dobra, preprosto izvedljiva ali tako enostavna, kot sugerirate s svojim vprašanjem. Uporabniki proračuna (dvanajstin, ki jih omenjate) to najbolje vedo.

Če izhajamo iz prejšnjega vprašanja, ali ne pomeni sedanjí predlog proračuna v bistvu poračun letošnje porabe, še po-

kovati, da bo vsaj ta proračun razvojno naravnán, kot ste obljubljali kot stranka? Odpira se tudi vprašanje, ali je drugi del aneksa h koalicijski pogodbi povezan s pripravo proračuna za naslednje leto?

To vprašanje boste morali postaviti vladi. Kot predsednik Državnega zbora bom vsekakor vztrajal, da je potrebno predlog proračuna za prihodnje leto predložiti v rokih, kot jih določa poslovnik. Predvidevam, da bo ta proces v vladi stekel lažje in hitreje, saj so bile sistemske usmeritve in izhodišča glavna tema pogajanj ob izdelavi proračuna za tekoče leto, kar je bilo posebej dogovorjeno tudi z aneksom h koalicijski pogodbi. Ti dogovori so lahko zato dobra osnova za pripravo in izdelavo prihodnjega proračuna.

Osebo se bom zavzemal, da bo predlog proračuna za prihodnje leto s strani vlade čimprej dostavljen v Državni zbor.

Predlog proračuna je izrazito centralistični, kaj boste storili kot stranka in

Neplačani prispevki delodajalcev za zdravstveno zavarovanje

V boleznih in starosti beraška palica

Zavarovanka, stara petinštirideset let, je zbolela za boleznijo, ki terja dolgotrajno zdravljenje. Ob urejanju zdravstvene izkaznice je izvedela, da delodajalec zasebnik zanjo ni plačeval prispevkov za zdravstveno zavarovanje. Sedaj od Zavoda prejema denarno nadomestilo plače, ki znaša okoli petindvajset tisočakov.

Še vemo za vik in krik, ki ga je poleti pred dvema letoma zagnala Obrtna zbornica Slovenije, ko se je zdravstvena zavarovalnica odločila, da bodo zdravstveno izkaznico samostojnim zavezancem, samostojnim podjetnikom, njihovim delavcem in družinskimi članom potrjevali le na enotah Zavoda, in to ob predložitvi potrdila, da so prispevki zdravstvenega zavarovanja plačani. Neplačani prispevki ter nepotrjena knjižica pa pomenijo, da bi bili ti zavarovanci samoplačniki zdravstvenih storitev oziroma bi ostali brez zdravstvenih storitev, razen v nujnih primerih. Zavod pa naj jim tudi ne bi izplačal nadomestila plač zaradi bolezni, poškodb, nege in drugega.

Takšno odločitev so pri obrtni zbornici označili kot protizakonit način reševanja finančnega položaja zavarovalnice in se pritožili pri prejšnjemu ministru za zakonodajo Lojzetu Janku, zdravstvenemu ministru dr. Božidarju Voljču in potem še številnim drugim pri vladi odgovornim za malo gospodarstvo. Zavod za zdravstveno zavarovanje je potem svojo odločitev nekoliko omilil, ker, kot so ugotavljali, delavec, zaposlen pri delodajalcu, vendarle ne sme biti tepen ali mu ne smejo biti odvzete pravice iz osnovnega zdravstvenega zavarovanja samo zato, ker delodajalec zanj ne plačuje pri-

poravnani, v primeru odsotnosti z dela zaradi bolezni pa solidarnostno prejemajo denarno nadomestilo plače, ki pa ne more biti višje od zavarovalnega osebnega dohodka. Delodajalcu, ki tudi sam zase ni poravnal prispevkov, pravica do tega denarnega nadomestila iz solidarnosti ne pripada, prav tako pa mu na zavarovalnici ne potrdijo zdravstvene izkaznice, torej je samoplačnik zdravstvenih storitev. Če pa sam zase poravnava vse prispevke in obveznosti za nazaj, mu pripadajo tudi vse pravice tako iz zdravstvenega kot pokojninskega zavarovanja. Sam torej lahko poskrbi za socialno var-

V enotah Zavoda za zdravstveno zavarovanje imajo revizijsko službo, ki nadzoruje plačevanje prispevkov, podatke o tem pa dobi v sodelovanju z davčno službo. Revizijska služba zavoda opozarja zavezanca na neporavnane prispevke, nima pa pristojnosti prisilne izterjave, kar pa lahko opravi davčna služba, ko ji zadevo predajo.

Zavezancev za plačilo prispevkov na enoti murskosoboškega zavoda za zdravstveno zavarovanje je 527 zasebnih podjetnikov, 4073 kmetov in 2469 samostojnih podjetnikov.

Delež plačanih prispevkov za skupino plačnikov samostojni podjetniki se giblje od 61 do 70 odstotkov. Koliko natančno znaša neporavnana obveznost plačila prispevkov od pomurskih podjetij in samostojnih podjetnikov, pa je podatek, ki ga na pristojnih davčnih službah za javnost ne smejo povedati.

spevkov. Franc Košir, direktor zavarovalnice, je potem podpisal dopolnitve za omilitve ukrepa. Tako delavci, zaposleni pri zasebnih delodajalcih in za katere niso plačani prispevki za zdravstveno zavarovanje, na enotah zavarovalnice podpišejo izjavo, da niso obveščeni, ali je delodajalec za njih poravnal prispevke. Tako ti delavci in njihovi družinski člani niso prikrasani za pravice oziroma storitve iz osnovnega zdravstvenega zavarovanja, četudi prispevki niso

nost zase v boleznih in starosti ter »pozabljajo na neporavnane obveznosti do delavcev, ki jih je zaposloval. Nihče ga zaradi tega tudi ne bo privil.

Kdo bo sedaj zagnal vik in krik v imenu vseh tistih delavcev, ki so zaradi neplačevanja prispevkov skorajda pristali na beraški palici? Kljub načelnemu strinjanju ob uvedbi ukrepa Zavoda zoper finančno nedisciplino pri plačevanju prispevkov, da ta ne more udarjati ali disciplinirati delodajalcev in zavezan-

Zaradi neplačevanja prispevkov delodajalcev za socialno zavarovanje ali plačevanje le-teh od najnižje zavarovalne osnove trenutno prejema zaradi bolezni kar 720 zavarovancev z murskosoboške enote zdravstvene zavarovalnice najnižjo denarno nadomestilo plače v višini zavarovalne plače.

MAJDA HORVAT

možnih odgovorov nanje. V naši stranki skušamo ključne programske odločitve sprejemati dosledno z večinskim odločanjem, kar nato člani in funkcionarji stranke pri svojem nadaljnjem delovanju tudi dosledno spoštujejo.

Kako ocenjujete sporazum vlade s Cerkvijo glede denacionalizacije, kajti v tem času se je začela razprava o spremembi denacionalizacijske zakonodaje.

Gre za pomemben dogovor, ki je zavezujoč za obe strani. Potrebne pa bo veliko energije, tako na vladni kot na cerkveni ravni, da se bodo ob zelo razgreti temi denacionalizacije sporazumno rešila tudi druga še odprta vprašanja pri odnosu Katoliške cerkve - država.

Predlagani predmet domovinske vzgoje v šolah vam ni porsem uspel, toda ali vam je na račun tega uspelo zagotoviti sredstva za dokončanje mariborskega Adreanuma.

Vprašanje domovinske vzgoje v šolah je zelo resno strokovno in pedagoško vprašanje. Gre namreč za vrednostne vzorce, ki jih da mladim med šolanjem šolski sistem: odnos do domovine, do naroda, do slovenstva, do slovenske tradicije, njene kulture in temeljev slovenske državnosti. O vsem tem je potrebno strokovno razpravljati.

Namesto razprav boljše možnosti za družinsko življenje

Kako se odzivite na ponovno oživljeno razpravo o splavu, kaj pomeni podaljšanje porodniškega dopusta, ki ste ga predlagali. Ste prepričani, da je to edina pot za rast slovenske demografske krivulje?

Lahkotne in medijsko eksploativne razprave o splavu se mi ne kot zdravniku ne kot politiku nikoli niso zdele sprejemljive. Prepričan pa sem, da moramo v družbi vsi skupaj storiti več, da bodo mladim družinam, potencialnim materam in očetom zagotovljene boljše možnosti za razvijanje življenja. Vsi si najbrž želimo, da bi slovensko drevo raslo naprej. Gre za realen problem in za globoko človeško dilemo, ki je ne gre obravnavati lahkotno. O njej pa je potrebno z vso odgovornostjo in strpnostjo razmišljati - tudi na ravni države. Vzgoja, izobraževanje in skrb za otroke in mlade ljudi je področje, ki mu Slovenija v preteklih letih in desetletjih ni posvečala zadostne pozornosti, sicer se danes ne bi srečevali s takim demografskim usihanjem. To so dejstva, za katere si moramo vsi skupaj prizadevati, da jih spremenimo na bolje.

J. VOTEK

O prehrani romskih otrok

Denar za kosila se bo vendarle našel

Starši otrok iz romskega naselja Črenšovci in Trnje so nezadovoljni s položajem svojih otrok, zato so prejšnji teden sklicali sestanek, na katerega so povabili Štefan Ftičarja, ravnatelja osnovne šole Črenšovci, župana Antona Törnarja, predstavnike Centra za socialno delo in druge, ki se pri svojem delu srečujejo z Romi. Razpravljali pa so o prehrani romskih otrok. Subvencioniranje države za prehrano se je v zadnjem času zmanjšalo, tako da vsota zadošča le za dvanajst kosil na mesec, sredstva pa zmanjkajo za preostalih deset, dvanajst šolskih dni. Na OŠ so v letošnjem letu za kosila uvedli bone. Starši dvajsetih otrok iz teh naselij pa trdijo, da dodatnih sredstev za kosila nimajo ter da komaj preživijo z denarjem, ki ga dobijo. Romi so povedali, da se zavedajo, da otroci potrebujejo šolo, vendar tega finančno sami niso sposobni zagotoviti.

Ravnatelj OŠ je povedal, da so uvedli bone za kosilo, ker je se jim zdi tako bolje. Otroci v šoli včasih manjkajo nekaj dni in potem so jim v preteklih letih denar morali vračati. Po novem pa je tako, da kolikor bonov učenc kupi, toliko kosil dobi.

Župan Törnar je že v začetku svojega nastopa poudaril, da bi

dobijo od države, tudi sami kaj primakniti. Na očitke, da Romi še vedno slabo živijo, pa jim je odgovoril, da je tudi marsikatera družina med preostalim prebivalstvom ogrožena ter da se tudi težko preživljajo iz meseca v mesec.

Očital jim je, da se veliko sredstev porabi za romsko naselje

Komisiji Zavoda za higieno so namreč morali plačati 50 tisočakov, ker so se zaradi nehygieničnih razmer otroci okužili z grižo. Veliko stroškov se nabere tudi z odvozom starega železa, ki se nabira v naselju. Del teh sredstev bi lahko porabili za dobro otrok. Na koncu pa jim je zagotovil, da se bo denar za sofinanciranje kosil v občini našel, hkrati pa je izrazil upanje, da tudi sami prispevali k boljšemu obisku učencev in njihovih uspehov v šoli.

Vsi pa so pohvalili Rome, saj se je že v prejšnjem letu v romskem naselju v Črenšovcih marsikaj spremenilo na bolje, ter da

otroci manj manjkajo pri pouku, s tem pa se je izboljšal tudi učni uspeh. Še vedno pa je izostanek od pouka prevelik, izboljšal pa bi se lahko tudi njihov uspeh. Poudaril je tudi, da če bi vsaj v nekaterih glavih spremenili razmišljanje, bi to razmere zelo izboljšalo. Omenili so, da se slabi odnosi v naselju in morebitni konflikti prenašajo na otroke.

Predstavniki Centra za socialno delo pa so povedali, da se vsak dan ukvarjajo z romsko problematiko in njihovimi težavami. Povedali so, da jim pomagajo na različne načine, poleg socialne pomoči jim dodeljujejo tudi sredstva v funkcionalni obliki - pohištvo, gradbeni material in drugo. Včasih pa imajo celo občutek, da presegajo področje, saj se morajo ukvarjati s stvarmi, ki niso v njihovi pristojnosti.

V naselju je okoli sto prebivalcev, od tega sta dva redno zaposlena, dva pa se preživljata z javnimi deli. Drugi živijo predvsem od državne pomoči ali se preživljajo s priložnostnim delom. Denar ne pada kar z neba, zato so jim vsi skupaj tudi očitali, da bodo morali bolj pametno ravnati z denarjem in se bolj zanesti na lastno delo in zaslužek.

ALEKSANDRA

ABANKA D.D. LJUBLJANA

VABIMO VAS,
DA NAS OBIŠČETE

OD 12. DO 21. SEPTEMBRA 1997

NA 30. MEDNARODNEM OBRTNEM SEJMU V CELJU.

RAZSTAVNI
PROSTOR
ŠT. 18,
HALA A 1

Skupaj bomo potskali
prave odgovore
na Vaša finančna vprašanja.

SKUPAJ
PROTI

KRI MI NALU

080-1200

POKLIČITE!

NE POZABIMO PRETEKLOSTI - Pod tem geslom je pri spominskem domu borcev na Vaneči potekalo drugo srečanje udeležencev NOB, ki so se jim pridružili njihovi svojci, prijatelji in znanci. Množičnega srečanja, s katerim so obudili spomin na težke čase štiriletna svetovne vojne, so se udeležili tudi vojni veterani organizacije Sever in člani veteranske organizacije slovenske vojske. Slavnostni govor je imel predsednik območnega združenja ZZB NOV Štefan Šabjan, pozdravil jih je tudi puconski župan Ludvik Novak, med gosti pa so bili podpredsednik DZ Andrej Gerencner, državni svetnik dr. Jože Magdič in soboški župan Anton Slavic. V kulturnem programu je nastopil upokojski mešani pevski zbor Vladimira Močana iz Murske Sobote, izvedli pa so tudi recital Jesen v deželi vnukov. Sicer pa je prireditev izžvenela kot opozorilo sedanji in prihodnjim generacijam, da je bilo danih za neodvisnost in svobodo slovenskega naroda tudi veliko mladih življenj. M. JERŠE, foto: J. ZAUNEKER

NEDELJA V MOŠČANCIH - Kulturno-turistično društvo Moščanci je pripravilo minulo nedeljo tradicionalno športno-zabavno srečanje ter razglasilo tudi rezultate ocenjevanja najlepše urejenih krajev Občine Puconci in najlepše urejenih domačij v Moščancih. Nekaj posebnega je bilo vsekakor tekmovanje v streljanju s fračo, na katerem je najbolje merila ekipa Moščanci I, med posamezniki pa Franc Vidonja. Svoje »frač« spsobnosti sta preizkusila tudi poslanec Geza Džuban in župan Občine Gornji Petrovci Franc Šlihthuber in se kar dobro odrezala. Med dvema ognjema (moški) je bila najboljša ekipa Beznovci I, med ženskimi ekipami pa so bile zmagovalke v nogometu Lemerčanke. Za najlepši kraj v občini so razglasili Bodonce (na posnetku), za najlepše urejno domačijo v Moščancih pa so izbrali Medvedovo. (J. G.) Foto: J. ZAUNEKER

Prvi praznik Občine Moravske Toplice

Jože Kuhar častni občan

Slavnostne seje Občinskega sveta Občine Moravske Toplice v sejni dvorani hotela Ajda, s katero so počastili 7. september 1962, ko je bila izdelana tako imenovana švedska analiza o zdravilnih učinkih moravske termalne vode, so se udeležili številni ugledni gostje, med njimi podpredsednik DZ Andrej Gerencner, poslanci Geza Džuban, Maria Pozsonec in Jože Špindler, župani soboške, puconske, gornjepetrovske in rogašvske občine ter iz sosednje Madžarske župan Magyarszombatfe Laslo Laco pa tudi občinski svetniki in drugi.

Uvodni nagovor je imel predsednik občinskega sveta Štefan Kuhar, ki je spomnil na pomembne mejnike iz zgodovine, kot so prva omemba kmečke vasi Moravci leta 1365 z grofovskim dvorcem, ustanovitev evangeličanske šole leta 1855 in leta 1960, ko so namerjari v globini 1480 metrov naleteli na geotermalno vodo. Vest se je hitro razširila, s čimer so nastali zametki današnjega Zdravilišča Moravske Toplice.

Slavnostni govornik, župan Franc Cipot, pa je poudaril, da je letošnje prvo praznovanje občinskega praznika povezano tudi s 35-letnico delovanja zdravilišča, ki dosega lepe rezultate. Nato se je dalj časa zadržal ob položaju občine kot lokalne skupnosti. Po njegovem je bilo najtežje leto 1995, ko so orali ledino na tem pomembnem področju. Brez ustrezne pomoči državne uprave in kadrov, je omenil, ne bi mogli narediti ničesar konkretnega. Dejal je, da danes njihova občina dokaj dobro deluje, hkrati pa omenil ustanovitev turističnega urada, ki je pripomogel k razvoju in promociji turizma. Da so močna turistična občina, potrjujejo podatki, po katerih so v Sloveniji na visokem petem mestu po razvoju turizma.

Kot veliko pridobitev je označil tudi 12 vrtcev v občini, nedavno ustanovitev javnega komunalnega podjetja Narava in športne zveze, ki je naredila velik korak pri uveljavitvi športa in rekreacije med ljudmi. V ustanavljanju je tudi lokalni podjetniški center. V svojem govoru pa se ni mogel izogniti gmotnim problemom, saj se kaže

precejšen izpad na področju komunalne infrastrukture. Kljub temu pa je poudaril izjemno pomembnost uveljavitve sistemkega tolarja, ki bi omogočil še hitrejši razvoj moravske občine z ustanavljanjem novih delovnih mest, pri čemer se odpirajo največje možnosti v turizmu. Hkrati ne bodo zanemarili kmetijstva, obrti in po-

Ob podelitvi naslova častnega občana Občine Moravske Toplice Jožetu Kuharju. Foto: JURE ZAUNEKER

djetstva, pri čemer naj bi pospešili sprejemanje prostorskih planov. Pričakujejo, da bo do leta 2005 urejen tak družbeni stan-

dard, ki bo omogočil normalno delovanje družbenih in drugih dejavnosti.

Zatem je sledila podelitev občinskih priznanj in nagrad za leto 1997. Za častnega občana so razglasili 83-letnega Jožeta Kuharja iz Moravskih Toplic, ki ima izjemne zasluge za razvoj zdravilišča, saj ravno po njegovi zaslugi odkrita vrtina termalne vode ni šla v pozabo. Veliko zahvalno listino so podelili Zdravilišču Moravske Toplice, ki je imelo odločilno vlogo pri razvoju kraja in hitrem razvoju turizma, zlasti zdraviliškega, s čimer so zasloveli po svetu. Občinska priznanja pa so prejeli GD Sebe-

V okviru praznika so v soboto v Martjancih pripravili slovesen prevzem komunalnih objektov. Vrednost obnovljene regionalne ceste s pločniki in kanalizacijo znaša okrog 280 milijonov tolarjev. Denar so zagotovili država, občina in krajani s krajevnim samopripravo v kom in prostovoljnem delom. Ob tej priložnosti so v športni dvorani NK Čarda pripravili osrednjo proslavo, na kateri so nastopili moški zbor iz Martjanec, dekliška skupina Talita iz Bogojke, folklorna in ritmična skupina KZD Motvarjevi, študent harmonike Branko Keršič iz Moravskih Toplic in ljudski duet Rumičovi iz Remenarov iz Tešanovec. Po pozdravnem nagovoru predsednika sveta KS Martjanci Franca Gorboca in slavnostnem govoru župana Franca Cipota je sledila še razglasitev Bogojne za najlepše urejen kraj v občini. Za konec občinskega slavlja so za svetnike in goste v nedeljo organizirali predstavitev in popotovanje po znanih in manj znanih krajih moravske občine.

šno delo v gostinstvu, turizmu in športu. Občinsko nagrado pa je dobil napreden kmetijski svetnik Cigut iz Noršinec za izjemno kmetijsko proizvodnjo. V priložnostnem programu je nastopil tudi kmetijski svetnik Branko Keršič iz Moravskih Toplic.

MILAN JERŠE

Gorički CRPOV

»Kjer si Ravensko in Goričko podajata roko«

Bogastvo in pestrost goričke pokrajine so v enem tednu predstavljali na kmetijsko-živilskem sejmu - Prvi primer izdelave razvojnega dokumenta za sedem goričkih občin

Da je Občina Puconci svojo vlogo koordinatorja in nosilca predstavitve pokrajine Goričko vzela zares, dokazuje minuli »predstavitveni teden« na 35. kmetijsko-živilskem sejmu. V soboto smo lahko Goričance srečali kar na treh mestih: v hali G na razstavnem prostoru 12, kjer so se že ves teden predstavljale posamezne vasi puconske občine, v hali B na razstavnem prostoru Ministrstva za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano, kjer so predstavljali projekt CRPOV, ter v dvorani 3 (Poljoopskrbe), kjer so za medije pripravili širšo predstavitev razvojnega projekta goričkih občin.

Razvojna naloga Goričko CRPOV (Celostni razvoj podeželja in obnova vasi) se po navadi izdeluje za enega ali več krajev. Primer, da se razvojna naloga izdeluje za več občin, je redek. V Prekmurju pa je prav izjemen, saj je prav to znano po svojih nesoglasjih med novonastalimi občinami. To je tudi prva taka razvojna naloga za pokrajino, ki je v preostalem delu Slovenije še slabo poznana; Prekmurje vsi preveč povezujejo le z ravnico, melanholično panonsko nižino, zato le redkokateri Slovenec ve, da je tri četrtine prekmurske pokrajine gričevnate, z bogatimi mešanami in borovimi gozdovi, da so tukaj doma bolj veseli ljudje, ki se že od nekdaj ukvarjajo s sadjarstvom, vinogradništvom in domačo obrtjo.

Predstavitve na minulem sejmu je bila dobro izpeljana in je dosegla svoj namen. Prvo sejemsko nedeljo je predstavitev in kulinarčno ponudbo pripravilo Turistično društvo Salamenci, v ponedeljek se je predstavljalo več podjetij, predvsem pa Sadjarstvo Smodiš Otovci in Cvetličarna Mojca Bodonci; v torek je predstavitev prevzelo Kulturno-turistično društvo Moščanci (poleg kulinarčne ponudbe, sadja in koruze v prehrani so predstavili izdelovanje rož iz krep papirja), v sredo

je Gostilna Železen iz Beznovec pripravila gostinsko ponudbo, nastopila sta folklorna skupina in ženski pevski zbor, v četrtek se je predstavljala Turistična kmetija Tremelj iz Bokrač, v petek Turistično društvo Vrtnica Beznovci, v soboto ŠTKD Pečarovi s kulinarčno ponudbo mleka v prehrani, pevskim zborom in Prekmurkami iz Puconec, v nedeljo pa je svojo proizvodnjo predstavila Kema Puconci.

V soboto, 30. avgusta, pa so projekt CRPOV-a podrobneje predstavili še na razstavnem prostoru Mi-

nistrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. V ta namen so se posebno skrbno izdelali program dnevnih predstavitev. Prav gotovo sta bila na razstavnem prostoru najbolj atraktivna domača ljudska pevca »Rumičovi in Remenarovi« iz Tešanovec, ki ju je »posodila« moravska občina. Zapele so tudi Prekmurke iz Puconec ter zaplesale etnične folklorne skupine iz Goričke in Zgornje Goričke. Goričko so predstavljali tudi na videokaseti, nadvse zanimiva pa je bila tudi miniatura kmetijske hiše z dvoriščem, ki jo je izdelal Stefan Sever iz Salamenc. Pomembni so sadni kruhi, ocirkovke, pešice, kmečko potico, bibe in letalske pivo, od pijače pa jabolčnik in Goričko (nekdanje bil jabolčnik in Goričko zelo pogost), žganja in ovske buteljke vse bolj močnega in niziranega Vinogradniškega BOP Goričko.

Prava ljudska pevca »Rumičovi in Remenarovi«, ki sta si upala javno zapeti šele na stara leta, sta bila na predstavitvi razvojnega projekta CRPOV v središču pozornosti.

Najugodnejša bančna posojila v Sloveniji!

- **Najnižje obrestne mere** - že od T + 6,8 odstotkov
- **Najdaljši odplačilni roki** - za potrošniška posojila do 5, za stanovanjska do 15 let
- **Anuiteta pri potrošniških posojilih znaša lahko celo do 50 %, pri stanovanjskih pa do 40 %, vaše redne mesečne plače ali pokojnine.**

Vašo vlogo rešimo takoj!

Zanimivo?
Za dodatne informacije pokličite na
telefonsko številko 062 / 229-2830!

Nova KBM d.d.

Stalna razstava Pokrajinskega muzeja

Pokrajinski muzej Murska Sobota

V petek, 19. septembra, bodo v Pokrajinskem muzeju v Murski Soboti odprli na novo postavljeno stalno razstavo. Prva dela so se začela v začetku 90. let, intenzivneje pa je razstava nastajala dve leti. Avtorji razstave so kustosi murskosoboškega muzeja Janez Balažič, Metka Fujs, Branko Kermaš, Nataša Konestabo, Franc Kuzmič in Irena Šavel, za oblikovanje razstave in novo celotno podobo muzeja pa je poskrbel prof. Vladimir Perčec. Nova stalna razstava bo opremljena z najsodobnejšo audio- in videoopremo, multivizijo, v vsakem prostoru pa boste lahko prisluhnili tudi iz določenega obdobja. Izšla bosta tudi vodnik in katalog stalne razstave, v muzejski trgovinici pa bodo na prodaj spominki.

Za nekaj let so v muzeju razstajali, da je postavljena razstava zastarela, nesistematska, da kronološka, predvsem pa ni prikazovala dogajanja

vino tega prostora. V petnajstih prostorih so postavili razstavo, s katero želijo poudariti, da je to pokrajina, ki ima svojo zgodovino, kjer je življenje na obrobju slovenskega etničnega ozemlja, življenje pa je povezano z drugimi narodi in religijami, kar je ustvarilo kulturno dediščino, katere prvine generirajo v srednjeevropski prostor.

Zgodovino levega in desnega brega Mure so umestili v petnajst prostorov, najprej je predstavljeno življenje ob Muri, potem prazgodovinska doba, rimska doba, zgodnji srednji vek, sre-

dnji vek, obdobje romanike in gotike, 16. in 17. stoletje, ljudsko lončarstvo in cehi, 18. stoletje, baročni salon, 19. stoletje, ljudska bivalna kultura, obdobje med svetovnimi vojnami, druga svetovna vojna ter obdobje po drugi svetovni vojni. In ker se zgodovina nadaljuje, zapisujemo pa jo tudi v lokalnem časopisu Vestnik, bodo vsak teden razstavo sklenili z novo številko Vestnika.

Na Kulturnih obzorjih pa bodo v prihodnjih številkah Vestnika na kratko predstavljeni posamezni razstavniki.

Novice iz kulture

Reliefna keramika Mihaela Hadika

V stolpni sobi v lendavskem gradu so pred kratkim vgradili reliefno 2,5-metrsko keramiko Mihaela Hadika. Hadika je upodobil madžarski keramik Janos Nemeth. Mumificirano truplo viteza, ki je Lendavo branil pred Turki, si še vedno lahko ogledate v cerkvi svete Trojice. V stolpni sobi lendavskega

Mihail Hadik (Foto:ANR)

gradu pa bo v prihodnjem letu postavljena pregledna razstava o zgodovini Lendave in vgraditev keramike tega pomembnega moza je eden prvih prispevkov k celotni podobi razstave.

Pesniki in pisatelji drugih narodnosti

Zveza kulturnih organizacij Slovenije je objavila razpis za 19. srečanje pesnikov in pisateljev drugih narodov in narodnosti, ki stalno ali začasno bivajo v Republiki Sloveniji. Sodelujejo lahko avtorji, ki razen v samozaložbi niso izdali še nobene knjige, in to s proznimi ali dramskimi deli (do 10 strani) ter pesnimi (do 19) v svojih jezikih, razen v slovenščini.

Žirija bo vsa literarna dela prebrala in najboljša izbrala za predstavitev na literarnem večeru in za objavo v posebni publikaciji. Literarna dela je potrebno poslati do 1. oktobra 1997 na naslov: ZKO Slovenije, Stefanova 5, 1000 Ljubljana, s pripisom »Za 19. srečanje literatov drugih narodov«. Dela naj bodo označena s šifro, v posebni zaprti kuverti pa pripišete še ime in priimek, točen naslov, datum in kraj rojstva, izobrazbo, poklic, narodnost in naziv delovne organizacije, v kateri ste zaposleni, ali šole.

ANR

Predstavitev stalne muzejske zbirke

Prosor 1: Življenje ob Muri

Zaradi svoje neukrotljivosti je Mura postala idealna naravna ločnica med različnimi zgodovinskimi in kulturnimi razmejitvami, dasiravno fito- in faunski prebivalci z obeh strani niso imeli individualiziranih oblik avtohtonih jezikovnih in kulturnih tradicij. Čeprav naj bi

primarnih potreb. Človekovo sožitje z njo je raslo iz strahospoštovanja. Ko je spodbujala breg, se cepila na rokave ali prelaga korito, se je bujraš spopadel z njo za obrežno njivo, travnik, log ali zaselek. Ko so prosili dežja za rodovitna tla in pridelek, so ji žrtvovali

Razstavljen hrastov kump je s svojimi 11 metri med največjimi in v muzejskih zbirkah ga ni takega, saj nam razkriva uporabo še srednjeveške tesarske tehnologije. Odkar so ga leta 1947 dvignili z Murinega dna, vznemirja poznavalce nekdanje tesarske

skem papirju Jože Pojbič obiskovalcem, ki je ne poznajo ali ne morejo do nje, odkriva njeno pojavnost in razpoloženja v različnih letnih obdobjih, medtem ko nam Jože Kološa ohranja življenje na obeh bregovih pred pootenjem človekove materialne, socialne in duhovne kulture. Čeprav so se ljudje svojčas odkrito spopadali za preusmeritev njenega toka in spodbujanje nasprotnega brega, ostaja Mura edina reka v slovenskem prostoru, za katere poplavne loge, ostanke močvirnih travnikov, mrtvice, prodišča, ohranitev poplavne flore in favne pred zaježitvenimi in hidroenergetskimi posegi se bojuje širša slovenska strokovna javnost.

NATAŠA KONESTABO

na Muri je v preteklosti bolj ločevala od reke, je s svojim naravnim režimom zaznamovala človeško gospodarsko delovanje v prostoru, iz katerega izhaja prav za zadovoljevanje vsakdanjih

najlepše nedolžne obmurske deklacije. V znak sprave jim je omogočila, da izkoristijo njen pretok za pogon plavajočih mlinov, da torej za preživetje izrabijo svojevrstni izum človeštva iz 4. stol. pr. n. š.

tehnologije. Ti se še niso zedinili, ali je svojčas na kopnem hrastovem deblu plaval murski mlin ali je povezoval prebivalce, ki jim je brod do leta 1922 pomenil edino pot na drugi breg. Na fotograf-

Iz slovstvene preteklosti med Rabo in Dravo

PANONSKI IKSNONAP PORTRETI ITERIAOP

FRANCI JUST 14

MIHAEL BARLA

Opremljen z novim znanjem, pridobljenim na univerzi v Jeni, se je Barla leta 1807 vrnil na Madžarsko. To je bilo leto, ko je npr. v kraju Csenge potekal cerkveni zbor prekodonavske evangeličanske superintendence in ko so prebivalci goriske vasi Adrijanci cerkvene oblasti zaprosili za lastno cerkveno občino (dobili so jo leta 1819, vendar v sosednjih Gornjih Petrovcih). Na Madžarskem je Barla dobil svojemu znanju in razgledanosti primerno mesto ravnatelja v latinsko-madžarski srednji šoli v Szentlőrincu v županiji Tolna. Po treh letih je odšel v Kövágóórs blizu Blatnega jezera. Prav v tem kövágóórskem ali zrelem - obdobju sta pod njegovim peresom nastali deli, s katerima se je trajno vpisal v zgodovino prekmurskega slovenskega slovstva.

Kövágóórsko ali zrelo obdobje

Ob vsakodnevem dušnopastirskem delu je v tem času Barla intenzivno slovstveno sodeloval s superintendentom Janosem Kisem (izg. Janoš Kiš). Prvi

posamezna področja krščanskega življenja in obnašanja, od teološko-dogmatskih postavk do socialno-moralnih norm. Tako npr. citatom o obstoju Boga in njegovi naravi sledijo tisti o grehu, Jezusu, posmrtnem življenju, tem pa navedbe krščanskih dolžnosti, ki se v razsvetljenem duhu končajo s pragmatičnim naštevanjem slabosti in kreposti, ki naj se jim verniki izognejo oz. jih uresničujejo.

Drugi del (59-62) nosi naslov *Pobožne Regule vu Versuši* in vsebuje 120 dvanajstzložnih verzov s cezuro po šestem zlogu. Čeprav je v naslovu razdelka vsebovana beseda »regule« (pravila), besedilo ni tako strogo, kakor bi mogli sklepati po naslovu. To so verzificirani napotki, kako naj bi verniki ravnali v vsakdanjem življenju, in so v tem smislu nekaj socialno-moralnih kodeks, temelječ na jasnem sistemu socialno-moralnih vrednot. V besedilu je posameznim vrednotam, ki so pogosto predstavljene antitetično, odmerjeno po 4 do 5 verzov. Za ponazoritev navedimo nekaj primerov:

*Brati ino sestre se sami kvarijo,
Či njevko, srditost med sebe pustijo.
Blagoslov dobijo, ki ljubijo zloznost,
Opuščeni bodo, ki majo nezloznost.
Kak želejš od drugi, naj s-tebom činijo,
Tak činí z-evsimi, ki s-tebom hodijo.
Te pošteni človek ne želej nikomi
Kvara; nego dobro, kak sebi, vsákomi.
Potrebno je jesti, naj žitek zdržimo;
Ali ne živemo zato, naj le jejmo.
Z-zdrávjem ládati je jako leipo delo,
Zaprávla ti pa nje vnuogo pilo, jelo.*

Čeprav socialno-moralni vrednostni sistem, kakor se razkriva skozi besedilo, temelji predvsem na krščanskem izročilu, pa je mestoma vendarle mogoče opaziti tudi razsvetljenke prvine, npr. v tem četrstostiju:

*Ta sreča i mouč je li slaba podstava,
Či tanáča ne dá spametna narava.
Spoznávaj ti te svejt, sam sebe i druge,
Čeden boš i najdeš tvojga haska pluge.*

Tretji del (62-65) nosi naslov *Ništero zdihávanje vu Versuši*, vsebuje pa 8 verzificiranih molitev za posamezne priložnosti, ki jih razodevajo naslovi: Pri začetki soule, Rano, Drugo, Večer, Pred jestvinov, Po jestvini, Decé molitev, Molitev za roditelje i učitele. (Nadaljevanje prihodnjici)

Evngeličanska cerkev aktivna na različnih področjih

Znamenju Jurija Dalmatina

Ob 450. obletnici rojstva Jurija Dalmatina bo Evngeličanska cerkev pripravila številne prireditve, na katerih želijo bolj predstaviti tega velikega Slovenca in enega najvidnejših slovenskih protestantov. Tudi sicer predstavniki Evngeličanske cerkve precej aktivni, saj so se letos udeležili dveh velikih in pomembnih svetovnih srečanj Lutheranske cerkve, enega v Gradcu in v Hongkongu.

Moravskih Toplicah.

Sicer pa je bila Evngeličanska cerkev tudi v preteklih mesecih precej aktivna. Nekateri predstavniki so se udeležili drugega ekumenskega zborovanja in enajste glavne zborovanja Konferenca evropskih cerkva v Gradcu od 23. junija do 4. julija. Na zborovanju so se predstavniki evropskih krščanskih cerkva strinjali, da je sprava med ljudmi in ustanovami le priznanje raznolikosti in uresničevanje človekovih pravic na vseh področjih človekovega delovanja.

Predstavniki Evngeličanske cerkve senior Geza Erniša in Simona Prošić sta se udeležila tudi devetega glavnega zborovanja Svetovne luteranske zveze v Hongkongu. Senior Erniša je povedal, da so obravnavali zelo širok spekter vprašanj, ki je na eni strani omogočil pogovore o različnih temah, na drugi pa preprečil, da bi bile diskusije še bolj poglobljene, saj je zmanjkalo časa. Zavzeli pa

so se tudi za eksistencialna vprašanja ljudi predvsem v nerazvitih državah, izrazili pa so tudi prizadevanje, da bi se jim odpisali vsi dolгови. Zborovanje se je udeležilo več tisoč delegatov in predstavnikov Evngeličanske cerkve s petih celin in 122 samostojnih cerkva. Strinjali pa so se tudi, da morajo luteranske cerkve ostati verne vrednotam evngelijskega sporočila, še posebno tam, kjer se ljudem odrekajo njihove osnovne človeške pravice. Tudi po mnenju slovenskega seniorja ima cerkev pravico, da reagira, če se kršijo najelementarnejše pravice, na primer na socialnem, etničnem in moralnem področju. Cerkev pa ni poklicana, da bi iz svojega dogmatizma postavljala norme in pravila, kako je potrebno živeti, njena naloga je, da razglša evangelij, ki je normativ za zdravo in moralno življenje.

Evngeličanska cerkev pa si bo, kot je povedal gospod Erniša, prizadevala, da se širša javnost bolje seznani s to zgodovinsko cerkvijo. Želijo tudi poudariti, da so odprta Cerkev, in ne abstraktna tvorba, ki si prizadeva in se želi približati človeku v dobrih in slabih trenutkih.

ANR

Naslovnica Barlove prve knjige

Barlova knjižica je sestavljena iz treh delov. Prvi, najboljšežnji (3-59), nosi naslov *Svetoga pisma reči od vere krščanske naj prednejšega návuka i dužnosti*, vsebuje pa svetopisemske odlomke, ki osvetljujejo

Zveza potrošnikov Slovenije Pisarna v Soboti ostane

Po dolgem času negotovosti, ko je novoustanovljeni Urad za varstvo potrošnikov želel krojiti usodo dosedanje svetovalne mreže, se je stanje normaliziralo

Zveza potrošnikov Slovenije si je v več kot petletnem delovanju pridobila ne le slovenski, ampak tudi mednarodni ugled. Postala je sinonim za varstvo potrošnikov, z dobrim sistemom svetovanja, informiranja in primerjalnega testiranja pa je bila trn v peti mnogim kršiteljem zakonov. Pred nevladno organizacijo, ki je ščitila pravice potrošnikov, so trepetali trgovci, izvajalci storitev pa tudi veliki sistemi, kot so Telekom in banke. Po zaslugi nekajletnega lobiranja Zveze potrošnikov Slovenije so vendarle posvetili večjo pozornost zaščiti potrošnikov tudi pri vladi in ustanovili Urad za varstvo potrošnikov. Žal so pri tem pozabili, da se v »vladne urade« vse prerada mešava politika.

Ker niso predhodno razčistili pristojnosti med vladnim uradom in zvezo, si je vladni urad, ki ga vodi Vida Čadonič-Špelič začel lastiti pravico delila denarja in pristojnosti. Začel je negirati in onemogočati delo že ustaljene svetovalne mreže na terenu, ki jo je vzpostavila Zveza potrošnikov Slovenije (ZPS), namesto da bi se ukvarjali z medresorskim sodelovanjem, sodelovanjem s tržno inšpekcijo in prilagajanjem zakonov ob vključevanju v Evropsko unijo. V uradu so želeli vzpostaviti nekakšno novo zvezo, čeprav je po mednarodnih merilih in po zaupanju potrošnikov ZPS že nacionalna potrošniška organizacija; brez dvoma že od oktobra 1994. leta, ko je postala polnopravna članica mednarodne organizacije zveze potrošnikov, za kar je pogoj med drugim tudi to, da je neprofitna ter od trgovine, proizvodnje in politike neodvisna organizacija. Pogoj je tudi, da deluje na območju celotne države, zaradi kakovostnega dela pa je bila ZPSD izvoljena v svet mednarodnega organizacije, kjer zastopa interese srednje in vzhodne Evrope; prav tako je pridružena članica mednarodnega testiranja IT.

Po več kot poldrugem letu negotovosti pa se je stanje sedaj vendarle nekoliko normaliziralo. Po končanem javnem razpisu je Zveza potrošnikov Slovenije vendarle podpisala pogodbo z Ministrstvom za ekonomske odnose in razvoj, tako da bo zagotovljeno brezplačno svetovanje potrošnikom tudi v prihodnje, in sicer v pisarnah v Ljubljani, Mariboru, Murski Soboti, Novi Gorici, Velenju in Zagorju.

Pisarna Zveze potrošnikov Slovenije v Murski Soboti je v Slovenski ulici 48 v tretjem nadstropju, to je v stavbi poleg hotela Diana, kjer je bil včasih »pokojniški zavod«. Odprta je vsak torek in četrtek od 9. do 12. ure in od 15. do 17. ure, v petek od 9. do 12. ure pa je vodja območne pisarne Andrej Cimer dosegljiv o telefonu 27 300. V ponedeljek in sredo je pisarna odprta v Mariboru.

Verjetno bo še marsikdo potreboval pomoč Zveze potrošnikov Slovenije, še posebno tisti, ki ne morejo doseči svoje pravice kot stranke v poslih s trgovinami ali bankami. Kot začetno informacijo lahko zapišemo, da se pripravljajo veliki projekt »Čisti računi«, v katerem bodo podrobneje preverili problematično obračunavanje posojil. V prihodnje naj bi bil sistem obračunavanja posojil podoben kot v tujini, in sicer tak, da bi takoj od začetka posojiljemalac začel odplačevati tako glavnico kot obresti. Danes se bančna posojila odplačujejo po čudnem sistemu: najprej odplačuješ obresti, glavnica pa ostaja ves čas enaka. BBP

Elrad International

Že čez 100 redno zaposlenih

Te dni v podjetju Elrad International podpisujejo pogodbe o zaposlitvi – Če ne bi bilo že znanih zapletov in nagajanj v preteklem letu, bi z enakim zagonom začeli delati že prej

10. februarja letos je podjetje Elrad International prevzelo del Elradovega proizvodnega programa, nekaj mesecev prej – novembra 1996 – pa so kupili del opreme in prostorov. Od takrat se je na prostoru Elrada v Gornji Radgoni dogajalo marsikaj. Kljub raznim zapletom, nasprotovanju nekdanjega vodstva podjetja v stečaju in zunanjih partnerjev je podjetje, ki je sicer registrirano v Ljubljani, doseglo zavidljive rezultate. Kljub pesimističnim napovedim nasprotnikov, da bo delo dobilo kvečjemu 40 ljudi (ki so bili v začetku v najemu od Elrad Elektronike), bodo dobili do konca septembra redno zaposlitev 103 delavci, do konca leta pa bodo dodatno zaposlili še 20 nekdanjih Elradovcev.

Ko so konec maja uvedli stečajni postopek za Elrad Elektroniko, se je vsa zadeva spremenila. Elrad International je šele takrat lahko zadiral in uresničil del svojih načrtov; najeli so pisarniške prostore od podjetja Elrad Elektronika v stečaju in proizvodno

za okrog 10 milijonov mark, prihodnje leto pa načrtujejo realizacijo v višini okrog 15 milijonov mark. To je za 100 odstotkov več kot recimo leto prej. Julijska realizacija je 67 milijonov tolarjev, avgusta pa (zaradi dopustov) 53 milijonov tolarjev. Naslednji mesec

halo. Zainteresirani so tudi za odkup in po najemni pogodbi imajo predkupno pravico.

»Regulacije« so še vedno glavni proizvodni program. Največji kupci so MGA (Mali gospodinjinski aparati Bosch Siemens), METABO (sodelovanje v višini 4 milijonov mark letno) in sedaj še najmočnejša firma na svetu na tem področju BOSCH. Postali so njihovi dobavitelji, s čimer se lahko pohvali le malo podjetij. V drugi polovici leta bo realizacija za Bosch prav tako v višini 4 milijone mark, skupno bo letos realizacije

pričakujejo, da bo skupna mesečna realizacija nad 100 milijonov tolarjev. S plačevanjem (v nasprotju z drugimi podjetji) nimajo težav.

Ta mesec zaposlujejo delavce oziroma podpisujejo pogodbe. Po stečaju Elrada Elektronike so vsem ponudili možnost, ali jih zaposlijo takoj ali pa gredo na Zavod za zaposlovanje in izkoristijo pravice ter delajo za podjetje pogodbeno. Skoraj vsi, razen treh, so izbrali to možnost. Po treh mesecih oziroma kakor jim pretečejo pogodbe, jih zaposlujejo v podjetju Elrad International, tako da bodo že do konca septembra v podjetju redno zaposleni 103 delavci. Vsi so nekdanji delavci Elrada.

»Ne obremenjujemo se s tem, da bi bili nekakšen naslednik Elrada. Od prejšnjega Elradovega programa bomo poskušali nekaj ohraniti, ker so na tem področju akumulirana določena znanja. V svetu je tendenca, da se vsi usmerjajo bolj v digitalno tehnologijo in računalništvo, kar se tiče visokofrekvenčne tehnike, pa je le malo konkurence. Tu je tržna priložnost, zato je potrebno krizo prebroditi, posodobiti izdelke, in mislim, da bomo lahko v prihodnjih letih na tem področju delali velike posle. Pa ne le na področju »regulacije«. Sedaj gremo sistematično skozi stari pro-

izvodni program, na novo delamo kalkulacije, posodabljammo tudi mislim, da bomo v enem letu prišli na raven nekdanjega Elrada – se da ne po številu delavcev, ampak po slimi na tehnični nivo,« je povedal direktor Elrada International B. Cerpnjak (po rodu je iz Bodone) dolga leta je delal v Elradovem predstavništvu v Ljubljani, vsi pa je bil povezan s sedanjim proizvodnim programom).

Elradov kader je zelo kakovosten, visoko izobražen na tem področju in tega so se zavedali v Elradu Internationalu. Zato niso premišljevali pri zaposlitvi, čeprav so bili delavci prej zaposleni v Elradu Elektroniki, ki so nekateri prikazovali kot konkurenco.

»Na začetku smo jim rekli, da ne bomo obnašali maščevanja, da se da hitro zmanipulirati, da bodo razmišljali, še posebno, če bodo stop le do enostranskega razmišljanja. Tega jim ne moremo zavrniti, vsakim posebej smo se pogovorili s tem, da so bili pripravljeno, nas, dokazuje, da so v preteklosti zgrešeno razmišljali,« je povedal Cerpnjak. Ko bodo lasniški stroji, bodo morebiti razmišljali tudi o preselitvi sedeža firme v Gornjo Radgono.

BERNARDA B. PELEK

Lesnogozdarska zadruga G. Radgona

»Sivi trg« jim odžira kruh

Po organizacijskih spremembah se lesnogozdarska zadruga iz Gornje Radgone uspešno ukvarja z nakupom in prodajo hlodovine v celotnem Pomurju

V zadnjih petindvajsetih letih so se trikrat reorganizirali – tolikokrat se je spremenil tudi zakon o gozdovih. Nekdanje GG (gozdno gospodarstvo) v Gornji Radgoni je razpadlo na tri organizacije: Zavod za gozdove, državne gozdove so prevzela izvajalska podjetja, iz zasebnih sektorjev nekdanjih »TOK-ov« pa so nastale lesnogozdarske zadruge. Na prostem trgu, kjer se odkupuje in prodaja hlodovina, je danes menda boljše biti podjetnik kot zadruga. Zaupanje ljudi pa je vsekakor bolj na strani zadrug, še posebno sedaj, ko članstvo v zadrugi ni več obvezno niti niso prostorsko omejeni.

Po sprejetju novega zakona o gozdovih so najprej morali prestat dvestoletno poskusno obdobje: zdaj se ukvarjajo izključno s prometom z gozdovi, opravljajo pa še nekatere druge storitve. Pravzaprav so na prostem trgu, ljudje se sami odločijo, komu bodo prodali in kdo bo izvajal določene storitve, čeprav po drugi strani ta prosti trg še ni povsem zaživel, kajti sivi trg in nelojalna konkurenca sta še preveč močna.

»Nekakšni kvazi posredniki so velika nelojalna konkurenca, država pa še vedno gleda preveč v stran. Ni pa naša naloga, da bi tem stopili na prste oziroma da bi šli z njimi v konflikt – ne s posestniki niti s firmami, ki so lahko tudi naše stranke. Mi se

ne bojimo lojalne konkurence, ki dela pod enakimi pogoji kot mi. Mi imamo vseeno že 25 let izkušenj in tradicije, smo teoretično in praktično izobraženi in znamo svetovati tako tistim, ki prodajajo, kot tistim, ki kupujejo. Hujša je nelojalna konkurenca, ki se izogne 20-odstotnim dajatvam, in zaradi tega je lahko potem »konkurenca«. Država ima službe, ki naj bi to ugotavljale in preganjale,« je povedal direktor ene najuspešnejših Lesnogozdarskih zadrug Gornja Radgona Miha Strah.

Pojavljajo se na »lesnem trgu« od G. Radgone do Lendave, saj po novem zakonu niso več prostorsko omejeni. Članstvo je obvladljivo, ni fiksnega števila, ampak

Med najbolj odmevnimi tekmovanji na minulem radgonskem sejmu je bilo ocenjevanje kubature hrastovega hloda – največjega, kar so ga kdaj odkupili na tem območju. Na dveh mestih so ga predhodno obelili, ga izmerili in do milimetra natančno ugotovili premer in s tremi izmerami dolžine hloda potem izračunali kubaturo na tisočinko natančno. Naključni obiskovalec, doma iz Polce, Slavko Borko je med 150 udeleženci tekmovanja uganil natančne mere.

se spreminja. Delo jih sestavlja pravi, saj jim prav delo ni težje, kateri smeri so lahko uspešni. Osnovna dejavnost je odkup hlodovine od gozdnih posestnikov, da jih nato razdelijo na lesno in polnjujejo jo z rezanim lesom – vedno večji delež hlodovine raz-

žagajo in prodajo kot polproizvod. Nekaj imajo tudi kooperacije. Če gleda na to, da se novi podjetniki še vedno iščejo, je vprašanje časa, kdaj se bodo razmere na trgu uredile. Včasih so bili gozdni odjemalci veliki giganti lesne industrije, kot so Maries Maribor, obratoma v Boracovi in Ljutomer. Brest Cerknica, trem glavnim odjemalcem so prodali 90-odstotek svojih proizvodov. Zdaj imajo pa se 50 odjemalcev in največji po kriva le 15 odstotkov posla. Sicer industriji prenaša na vse, tudi na odjemalce in kupce lesnih surovin, polizdelkov in izdelkov. Proizvedli so tudi plačilni roki, ki se vlečejo od 45 dni pa do nekaj mesecev. Strah. Lani so prodali na tisoč kubičnih metrov lesa in tisoč kubičnih metrov rezanega lesa okrog 200 vagonov.

»Z odkupovanjem in prodajo se res ukvarjajo tudi taki ljudje, ki želijo le na hitro obogateti. Na dan pa se danes ne da zaradi nevarnosti to na račun kmetov, potem pa se ne bi smeli sodelovati tisti, ki so od govnovi za strokovno svetovanje. Nekateri odkupovalci niti ne plačajo ali plačajo samo delno. Tudi jaz sem že imel v svoji praksi primer, ko so ljudje prodali vagon ali dva lesa in potem ni bilo plačila. Na to prišli k meni, če jim lahko svetujem, da bi to skrajno izboljšali. Zato je bilo prepozno. Na hitro zahtevam, ki so želeli na hitro obogatiti, raste ugled nam. Pravijo, da kmetje o tem sami razmišljajo. Strinjam pa se, da bi temu delu Zavoda za gozdove in Kmetijskega gospodarstva, da bi se z njimi na honorarno delo, dober na svet,« je vedno dobrodošel. Govoril je kmet ekonomista iz Gornje Radgone, nato je pomembnost širši družbi povedal, je dogajanje na trgu lesa,« je dodal Strah.

BERNARDA B. PELEK

Kaj se bo delalo v prostorih Ljutomerskega mltja Širina podjetnosti z jedrom na Goričkem

Gre za uspešnost v podjetnosti

Logično zaporedje: kjer je podjetnost z uspehom, tam je podjetje, ki raste. In če gre za proizvodnjo, potem potrebuje primerne proizvodne prostore in usposobljene delavce.

»Prostori so nam potrebni za dolgoročni razvoj. Morda so bili na začetku videti preveliki zaloga, vendar se je v naslednjem trenutku pokazalo, da so nam nujno potrebni za razvoj in postavitev strojnega parka in sploh ustreznega standarda za proizvodnjo,« je povedal direktor zasebnega podjetja Elgo iz Vidonec, Andrej Gyergyek, ki je od mariborskega podjetja MTT odkupil proizvodne prostore v Ljutomeru. Kot smo v našem tedniku že poročali, je mariborsko podjetje, ki je bilo pod Skladom, v sanacijskem programu zaprlo Ljutomerski obrat ter prodalo nepremičnine.

»Mi smo prevzeli tudi nekaj delavcev, ki so bili zaposleni v tem obratu, zaradi česar je bil nakup prostorov še ugodnejši,« je povedal sogovornik. Gre za petindvajset delavcev, ki se ob državni podpori priučujejo za povsem nov proizvodni program, to je montaža najzahtevnejših elektronskih sklopov ali vezij, na primer za male električne kuhinjske aparate in drugo. V načrtu razvoja podjetja z Goričkem je, zaposliti okoli štirideset ljudi, letna realizacija po človeku pa bo osemdeset tisoč mark ali skupno letno od štiri do pet milijonov mark realizacije.

cije. Tak obseg proizvodnje naj bi dosegli v dveh letih.

Zakaj z Goričkem v Ljutomer? »Že dlje časa smo iskali primerno lokacijo in v trenutku, ko se je bilo potrebno odločiti, se je izkazalo, da je v Ljutomeru zelo primerna zadeva,« je povedal sogovornik ter dodal, da so imeli pri tem zelo veliko podporo Ljutomerskih občanarjev. Mi pa pripisujemo: v poslu in kadar gre za človeka, ki razmišlja široko, je pač tako, da se usi drav tam, kjer je prostor, ki ga sprejema in kjer ni omejitev, ki bi jih postavljali »veliki in vplivni«, ki si lastijo pravico, v okviru svojega lokalnega fevda odločati o tem, kdo bo in koga ne bo.

Zagotovilo dolgoročnega posla

»Sklenjene pogodbe, ki jih imamo, so dolgoročne. Bojazni, da bi lahko imeli težave, ne vidim, čeprav je res, da v poslovnem svetu lahko tudi kaj hitro postane rizično. Smo v OM-branži, to pa pomeni, da skupaj s kupcem razvijamo izdelek in potem proizvajamo iz njegov tekoči trak. To pa zagotavlja dolgoročni odnos,« je na vprašanje, ali gre za posel in pogodbe samo za danes ali tudi za jutri,

odgovoril sogovornik. Gre torej za odnos partnerske soodvisnosti, ki je blizu poroke, pa vendar to ni. Lastništvo je znano in ostaja, sodelovanje pa mora prinašati zasluzek obema, kar je cilj partnerskega sodelovanja.

Ali sodelovanje in odnos s tujcem dobro »spilata«?

»Mi smo tujci za njih in oni za nas. Beseda tujec – bolj pomembno je, kakšen človek si,« je odgovoril Andrej Gyergyek, ki z izkušnjami z dela na tujem vidi možnost razvoja naših podjetij le v internacionalizaciji ter globalizaciji. Za to ali za sodelovanje v mednarodni konkurenci pa sta potrebna, kot pravi, prilagoditev, tudi slovenskih standardov, in priprava primerne okolja za razmah podjetništva. Sogovornik je imel v mislih predvsem spremembe servisnih okoliš s poudarkom na fleksibilnosti bančnih »podpornikov«.

Investicija s kritjem

Prenova proizvodnih prostorov v Ljutomeru že poteka, tako da bo proizvodnja, ki jo načrtujejo v Elgu, kmalu zaokrožena ali združena na enem mestu. Investicija pa se bo ...

... poplačevala iz proizvodnje, saj je obseg proizvodnje že sedaj na tej ravni. Z uvedbo nove tehnologije pa se to razmerje samo še popravlja,« je izjavil sogovornik ter dodal, da je ob proizvodnji dejavnosti kot jamstvo tudi njihova trgovinska dejavnost, tako da zaradi možnih nihanj v proizvodnji ne bodo imeli težav.

MAJDA HORVAT

Dr. Štefan Merkač

Pomembna tudi vzgoja porabnikov

Društvo Žetev za življenje je le eno od številnih organizacij v Avstriji, ki skrbi za povezavo med pridelovalci in uporabniki bioloških izdelkov

Prva ekološka kmetija na avstrijskem Koroškem je bila registrirana že leta 1927. Danes imajo v Avstriji kar 20 tisoč biokmetij, ki obdelujejo 12 milijard hektarjev površin. V sosednji državi sta ekološko pridelovanje in predelava že izdelana do potankosti; za točno izvajanje predpisov skrbi danes 22 firm, v prihodnje pa naj bi jih bilo le pet. Evropska zveza in polnopravno članstvo Avstrije v njej sta vplivala tudi na to vrsto ekološke dejavnosti – določeni predpisi se na ravni Evrope nenehno spreminjajo, tako da jim ne uspejo slediti niti strokovnjaki, kaj šele kmetje.

Tako je napovedati, ali bo ekološko pridelovanje hrane v Avstriji tudi v prihodnje tako donosno kot doslej. Se pa lahko ocenjuje iz njihovega primera orodja, ki jih lahko marsikaj nauči. Ker je dejstvo, da je le deset odstotkov slovenskih kmetij zares konkurenčnih na evropskem, je nujno najti druge načine zaslužka in dejavnosti. Ekstenzivnega načina obdelave ni bilo ali ekopridelovanje ni vzreja zelo primerna.

Pred kratkim je predstavil svetovalec nekaj najpomembnejših rezultatov anket dr. Štefana Merkača iz avstrijske Koroške v nasprotju z drugimi predavatelji govoril. Je predstavnik društva für das Leben (Žetev za

porami pripravljeni spodbujati kmetovalce, da se bodo odločali za takšno ekstenzivno kmetovanje (kar vedno ni dobro, kajti marsikateri kmetje so se odločali za biokmetovanje zaradi podpore in ne iz prepričanja), pa je na koncu vse odvisno od cen in trga. Dr. Merkač je omenil uredbo EU 2092/91 o rastlinski pridelavi in težave, ki so povezane z nenehnim spreminjanjem smernic.

Dober sistem podpor je glavni razlog, da imajo v Avstriji kar 20 tisoč biokmetij. Avstrijski program za okolju prijazno kmetovanje se imenuje OPUL, polovico subvencij – podpor – prispeva Evropska zveza, polovico Avstrija; od tega 60-odstotkov zvezna vlada in 40-odstotkov deželna vlada. In kakšne so vsote, ki se delujejo pri naših sosedih? Primeri: 4500 šilingov na hektar za njivsko pridelavo, 6000 za pridelovanje zelenjave in 10 000 za pridelovanje sadje. Koroška ima še poseben sklad za razvoj podeželskih regij, ki prispeva še dodatnih 55 odstotkov potrebnih sredstev za sku-

Dr. Štefan Merkač je predstavil najbolj sveže rezultate anket o biokmetovanju.

pinske investicije (npr. če hoče zadržati kupiti kakšen stroj), 50 odstotkov denarja za trženje in 80 odstotkov potrebnih sredstev za gradnjo infrastrukture.

Eden od najpomembnejših nasvetov dr. Merkača je vsekakor, da je potrebno trg za ekološko ali biološko izdelke iskati doma, v domači pokrajini, zato je potrebno predhodno vse sile usmeriti v osveščanje ljudi in jim dati v roke argumente. Pomembni sta regionalno organizirano trženje in dobra povezava z obrtniki, prav tako možnost prodaje tovrstnih izdelkov v veletrgovinah. Zanimivo je, da je zadnja učinkovita marketinška poteza slogan: BIO GEN FREI oziroma poudarjanje dejstva, da biološko kmetovanje ni genetsko manipulirano. Presentljive rezultate je dala anketa iz leta 1996: pokazalo se je, da ljudje v resnici ne vedo, kaj pomeni ekološki izdelek. Na vprašanje, kakšne izdelke iščejo, so na prvo mesto postavili, da mora biti izdelek svež, nato da ni genetsko manipuliran, tretji razlog je, da je to izdelek iz domače regije, nato da je izdelek zdrav, iz primerne reje, in šele nato, da je to bioizdelek. Kljub vsem naporom porabniki torej še vedno ne razumejo, da je v bistvu bioizdelek vse to, kar iščejo sodobno osveščeni porabniki.

Za vse, ki jih ta tema zanima, pa še informacija: 8. in 9. oktobra bo v Celovcu biosimpozij v okviru skupnosti Alpe - Jadran.

BERNARDA B. PEČEK

Seja vlade

Prizadevanja za manj kot desetodstotno inflacijo

Toda začelo se je z dvigom cen bencina in prvič stane super bencin več kot 100 tolarjev za liter – Velike težave naših podjetij z zaposlovanjem delavcev v Nemčiji

Na svojem prvem jesenskem zasedanju je vlada republike Slovenije obravnavala problematiko naftnih derivatov, kar je za voznike že stara novica. Naftna podjetja so seveda zahtevala povečanje cen in so zato naredila svoje izračune. Vlada je sprejela soglasje k cenam naftnih derivatov, uredbo o spremembi stopenj davka od prometa določenih naftnih derivatov in sklep, da se cene temnih naftnih derivatov in utekočinjenega naftnega plina ne izvamejo iz ukrepa določanja cen. S sprejetimi ukrepi so se povisale drobnoprodajne cene bencina, medtem ko so ostale drobnoprodajne cene dizelskih goriv, ekstra lahkega kurilnega olja in mazutov nespremenjene. Nove drobnoprodajne cene bencinov z ekološko takso so: bencin 86 stane zdaj 87,40 (prej 84,20, povečanje za 3,80 odstotka), bencin 98 stane 102,50 tolarja (prej 98,70, povečanje za 3,85 odstotka), neosvinčeni 95 stane 94,40 za liter (prej 90,90, povečanje za 3,85 odstotka), neosvinčeni bencin 91 pa stane 88,40 za liter (prej 84,60 za liter, povečanje 4,50 odstotka). V strukturi cene bencinov se je povečala neto nabavna cena bencinov za 10–11,5 odstotka, znesek marže je ostal nespremenjen, prav tako pa tudi absolutna vrednost prometnih davkov.

Podjetja so v zahtevkih predlagala povečanje neto nabavnih cen bencinov za 18–24 odstotkov, povečanje neto nabavnih cen plinskega olja za 13–24 odstotkov, povečanje marže pri bencinih za 14,3 odstotka, pri plinskem olju za 72,8 odstotka. Predloge so utemeljevala z drastičnim povečanjem nabavnih stroškov, s tečajem dolarja in borznimi kotacijami naftnih derivatov ter prenikajočimi korekcijami cen naftnih derivatov 21. marca.

Ocenjeni vpliv povečanja drobnoprodajnih cen bencinov na indeks cen na drobno v septembru je 0,28-odstoten in na rast cen življenjskih stroškov 0,13-odstoten. Inflacija v septembru je tako 8,8-odstotna in se nevarno približuje 10-odstotkom, kjer je meja, ki si jo je postavila vlada.

Težave za 50 naših podjetij v Nemčiji

Vlada je obravnavala informacijo o ukrepih Zvezne republike Nemčije glede delovnih pogojev na podlagi dvostranskega sporazuma in sprejela sklep, da se na vseh ravneh pospešijo stiki za odpravo nastalih razmer. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve je dobilo od pristojnega ministra iz Nemčije obvestilo, da je zaradi stališča pristojne komisije EZ ustavljeno nadaljnje sklepanje tovrstnih pogodb, ki terminsko presegajo datum 30. september, s katerim se končuje tekoče obdobje za koriščenje odobrenega kontingenta delovnih dovoljenj. Odpoved sporazuma bi prizadela okoli 50 podjetij, ki imajo v ZRN trenutno 1100 delavcev s slovenskim državljanstvom. Najtežja je izguba trga, na katerem so nekatera podjetja že 30 let. Največ težav bi bilo za Rudis iz Trbovelj, za Veograd iz Velenja, za Gradisova podjetja, za Hidromontaž Maribor, za Termiko Ljubljana itd. Naše ministrstvo je opozorilo Zvezno ministrstvo za delo in socialno ureditev Nemčije na škodljive posledice ob vztrajanju pri sprejetih ukrepih in zaprosilo, da se omogoči nemoteno nadaljnje sklepanje in prijavljanje pogodb tudi po 30. septembru podjetjem, ki so že v Nemčiji, saj naša republika še ni izkoristila kontingenta, zato dodatno ne ogroža nemškega trga. Nujno so torej dodatni dogovori, katere hoče imeti naša vlada čimprej. Poslabšanje možnosti za prodajo storitev slovenskih podjetij, zlasti tistih, ki so nujno povezana s prodajo blaga, izdelanega v Sloveniji, in omejevanje zaposlovanja mimo veljavnega dvostranskega sporazuma ima lahko za obe državi negativne gospodarske posledice.

MARIAN HORVAT

Imgrat Ljutomer

Oktobra z novim direktorjem

Praktično odstopam z delovnega mestačasne uprave – direktorja. Moja odstopna povelja je dokončni rok za odpoved 1. 9. '97,« je v svoji odstopni povelji napisal direktor Imgrada Ljutomer, Janez Kuhar. Zastopni svet je sprejel in direktorja s 30. septembrom razrešil. Prvega oktobra pa postal v. d. direktorja podjetja Dušan Magdič, dosedanj vodja enotnega in satje.

Imgrat Ljutomer, direktor Imgrada Ljutomer, je bil v svoji odstopni povelji napisal: »Dajati ponudbo in ne prodajati, delati nekvalitetno, biti prisoten na delu, pa nedelati – za navzočnost na delu pa zahtevati plačilo –, takšnih formul obstoječi gospodarski tržni sistem ne pozna. Še manj pa bomo dobro živeli od pisanja pravilnic in filozofiranja.« Direktor Imgrada Janez Kuhar je podjetje uspešno vodil do osamosvojitve Slovenije, potem pa so se ob izgubi jugoslovanskega trga začele težave v poslovanju. Lomiti se je začelo tudi zaradi vodenja podjetja na način samovladanja, kjer je bilo malo prostora za drugačna mnenja in predloge. Dosledno spoštovanje zakonskih pravic zaposlenih delavcev, kar je terjati sindikat podjetja, pa je bil drugi vir nesoglasij med zaposlenimi in direktorjem podjetja. Podjetje je zapustilo tudi nekaj delavcev, ki so kot zasebniki začeli s prav takšno dejavnostjo, kot so jo opravljali v Imgradu, ter podjetju postali konkurenti. Ljutomersko podjetje Imgrad, kjer delujejo tri obrabunske enote Prostorski montažni izdelki, Montaža in izdelava panelov ter Plastificiranje in satje, je lansko poslovno leto sklenilo z izgubo, ki pa je bila manjša kot leto prej. Brez izgube je bila le obrabunska enota Plastificiranje in satje.

MAJDA HORVAT

SKEI napoveduje vročo sindikalno jesen

Strah pred odpuščanjem jih sili v stavko

Sindikat kovinske in elektroindustrije pripravlja za 24. september protestni shod – Opozorjanje vlade na izpolnjevanje obljub v zvezi z ohranjanjem delovnih mest – Splošna pogodba kovinarjem več škode kot koristi

V Sindikatu kovinske in elektroindustrije Slovenije so se odločili za radikalnejši boj proti delodajalcem, vladi in parlamentu zaradi ohranitve socialnih pravic delavcev pa tudi zavoljo namer vlade, ki želi končati privatizacijo do konca letošnjega leta ali najkasneje do marca prihodnjega leta. Izražajo namreč bojazan, da bo prišlo do podržavljenja podjetij, ki nimajo drugega soglasja za lastnjenje.

To naj bi povzročilo, da bo v kovinskopredelovalni industriji ostalo brez dela še 15 tisoč delavcev. Pri tem pa so sindikalni voditelji prepričani, da stečaj, ki naj bi jih še do-

polastiti državnega premoženja.

Poleg tega niso zadovoljni s splošno kolektivno pogodbo. Že štiri leta, odkar je bila sprejeta prva splošna kolektivna pogodba, namreč ponavljajo vedno isto, da jih njena določila iščejo navzdol. Pri tem jih delodajalska stran večkrat prepričuje, da je minimum pravic na ravni gospodarstva dosežen in da niso pripravljeni dati več, s čimer so seveda medsebojna pogajanja že vnaprej obsojena na neuspeh. Drugi razlog zoper omenjeno pogodbo pa je splošna centralizacija gospodarstva. Vlada očita, da ima s pogodbo mehanizem za vodenje celotne politike gospodarstva, stroškov dela, zlasti plač, zato so po njihovem izgovoru o avtonomnosti pogajanj jalovi. Zato kovinarji take splošne pogodbe ne potrebujejo, ker naj bi jim delala več škode kot koristi.

In če k vsemu temu prištejemo novo pokojninsko, zdravstveno in socialno zakonodajo, ki lahko dodobra oklesti delavske socialne pravice, je bojazan omenjenih sindikatov do neke mere razumljiva, zato naj bi se 24. septembra zbrali na protestnem shodu pred slovenskim parlamentom. Pričakujejo, da se jim bodo pridružili tudi zaposleni iz drugih gospodarskih panog. To bo, kot poudarjajo v vodstvu SKEI, šele prvi korak, ki bo zgovorno pokazal voljo delavcev. Če protest ne bo zašel, bodo nadaljevali z zborovanji in stavkami.

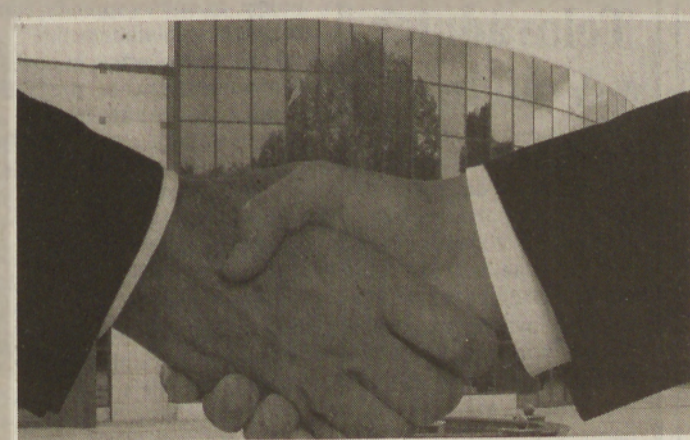
MILAN JERŠE

Skupščina Radenske, d. d.

O delitvi dobička

Druga skupščina delniške družbe Radenske je bila petega septembra, na njej pa so predstavniki delničarjev in delničarji obravnavali delitev dobička iz lanskega leta. Ta znaša 544,4 milijona tolarjev. Na skupščini so se odločili, da se dobiček deli po naslednjem ključu: 57,23 odstotka (311 milijonov) za naložbe in razvoj, 46,27 odstotka (219 milijonov) namenjajo za dividende delničarjem, 13,50 odstotka (73 milijonov) za nagrade upravi in nadzorništvo. V Radenski imajo enajstčlanski nadzorni svet ter enočlansko upravo. Dividende bodo delničarjem izplačali v tridesetih dneh po sprejetju sklepa skupščine delničarjev, dividenda za posameznika znaša 46,93 tolarja ali neto 35,20 tolarja.

30. MEDNARODNI OBRTNI SEJEM

CELJSKI SEJEM, 12.-21. 9. 1997

OGLEDALO SLOVENSKE USPEŠNOSTI

GENERALNI POKROVITELJ KOVINO TEHNA

Zgodilo se je ...

Gornja Radgona: Nesreča v gorah

Po Delu povzemamo vest o nesreči v gorah. V soboto, 6. septembra, okrog polneve je pri sestopu s Storžiča, s tako imenovane rane, zdrsnil še neidentificirani Martin S. iz Gornje Radgone. Po 15-metrskem padcu po skalah in še stometrskem drsenju je obležal hudo ranjen in nato, zaradi pomanjkanja pomoči planinke, zdravniške sestre, žal umrl. Bil je ožrtno, ki je zjutraj odšla na poti skozi Zrelona vrh 2132 metrov visokega Storžiča in je po poti začela sestopati v smeri doline. Na kraj nesreče sta piloti GPS odpeljala zdravnika in revalca, nakar so v dolino odpeljali pretresene svojce.

Nedelica: Hudo poškodovan kolesar

3. septembra ob 14. uri je Viktor, 35-letni osebni avto po lokalni cesti v Nedelici. Ko je pripeljal na križišče številke 132, je preletel vozniško kmetijskega trakova, nato pa se kolesarja, ki je bil na cesti, čeprav je ta že zavijal na transko cesto. Prišlo je

do trčenja; kolesar je padel po cestišču in se hudo poškodoval.

Logarovci: Fiček je zagorel

Avtomobilist Milan T. se je peljal 3. septembra okrog 12.30 po cesti cesti Logarovci-Gajševci. Med vožnjo je na stari zastavi 750 izbruhnil požar, ki se je hitro razširil na celo vozilo. Ogenj so pogasili ljutomerski gasilci. Škode je za 50.000 tolarjev. Domnevni vzrok: dotrajnost električne instalacije.

Dolič: Avto na strehi

Jože O. se je v nedeljo peljal z osebnim avtom po regionalni cesti, ki vodi skozi Dolič. V blagem desnem ovinku, pri domačiji številke 116, je zaradi neprimerne hitrosti in mokrega cestišča izgubil oblast nad vozilom, zapeljal se ceste, nakar se je avto prevrnil na streho in tako tudi obstal. Sopotnik Davorin S. se je hudo poškodoval, druga dva sopotnika (Nataša Č. in Alojz S.) pa sta utrpela lažje poškodbe. Nekoliko se je poškodoval tudi voznik, a je zdravniško pomoč odklonil. Škode na avtu je za 300.000 tolarjev.

Serdica: Nesreča z ličkalnikom

Komaj se je začelo pospravilo koruze, že delovna nesreča. Sroj za ličkanje koruze je 6. septembra zagrabil prste Stefanu T. v Serdici pri Rogašovcih in mu jih hudo poškodoval. Prepeljali so ga na zdravljenje v mariborsko bolnišnico.

Martjanci: Zabodel ga je v stegno

O kaki neprijetnosti na plesnih zabavah, ki jih je (bilo) v poletnih mesecih veliko, nismo poročali, zdaj pa »moramo«. V nedeljo, 7. septembra, ob 4. uri je prišlo do spora med Andrejem K. in Leonom K. Fanta sta se vračala z zabave v Martjancih. Za njima se je pripeljal z osebnim avtom Ronam B. Ker sta prva dva stala na cesti, se prepirala in ga ovirala, ju je opozoril, naj se umakneta s ceste. Ker pa tega nista storila, je Roman B. vzel iz avtomobila lovski nož, s katerim je Andreja K. dvakrat zabodel v predel desnega stegna in mu povzročil hudo telesno poškodbo, zato je moral v bolnico.

Ljutomer: Vlom v Prešernovi ulici

P. D., ki je 2. septembra parkiral avto v Prešernovi ulici v Ljutomeru, je oškodovan za 15.000 tolarjev. Toliko je (bil) vreden njegove avtoradija, ki je ponoči »izgubil«. Na delu je bil pač vlomilec.

Stara Gora: Kraja živil

V noči s 3. na 4. september je neznanec vlomil v trgovino L. D. na Stari Gori, občina Sv. Jurij ob Ščavnici, in odnesel prehranske izdelke in nekaj denarja, vse skupaj v vrednosti 70.000 tolarjev. Policisti za neznanec še poizvedujejo.

Ljutomer: Ogenj v Fulneški ulici

V nedeljo ob 20.35 je zagorelo v kletnih prostorih stanovanjskega bloka v Fulneški ulici številka 2 v Ljutomeru. Ogenj je zajel tri kleti in nastala je gmožna škoda za 100.000 tolarjev. Ko bi ne pridrveli gasilci GD Ljutomer, ki so ogenj pogasili, bi bila škoda seveda še večja. Ta hip še ni znano, kaj je vzrok požara, saj ga še ugotavljajo.

Sodišinci: Kaj je iskal v stanovanju?

V času od 31. avgusta do 4. septembra je za zdaj še neznan »obiskovalec« prišel v stanovanjsko hišo B. G. v Sodišincih in iz spalnice ukradel denar in tehnične predmete v vrednosti 118.000 tolarjev. Tudi za tem dolgoprstežem še pozvedujejo.

Tešanovci: Komu so v napoto bale?

Nekoč, ko s(m)o kmetje zlagali koruzinje in kupe, ki so bili potem »postrojeni« po njivah, se je našel kak piroman in to sežgal. Tudi zdaj se najde požgalec iz strasti. Le kako drugače naj si pojasnimo požig 30 okroglih bal slame, ki so zagorele (in zgorele) v noči na 4. september na njivi pri Tešanovcih. Tudi slama ima neko vrednost! KG Rakičan je oškodovano za 78.000 tolarjev.

Grad: Žetev konoplje

Marsikdo bi rad gojil konopljo: eni kot industrijsko rastlino, ki je pri nas že imela »domovinsko pravico«, saj smo iz nje pridobivali platno, kdo drug pa bi jo gojil zaradi pridobivanja mamil. In prav na to možnost, torej zlorabo konoplje, misli država, ko ne dovoljuje sajenja te industrijske rastline. Tu in tam pa jo kdo vendarle poseje, potem pa pride policija in jo požanje ter sežge. To se je zgodilo te dni na njivi A. G. pri Gradu, kjer so uničili 150 sadik.

Otovec: Čebelnjak je zgorel

2. septembra okrog 22.45 je zagorelo v čebelnjaku v Otovcih, katerega lastnik je S. V. V čebelnjaku je bilo sicer 20 panjev, vendar čebele le v treh. Zgorelo je vse in škode je za več kot 200.000 tolarjev.

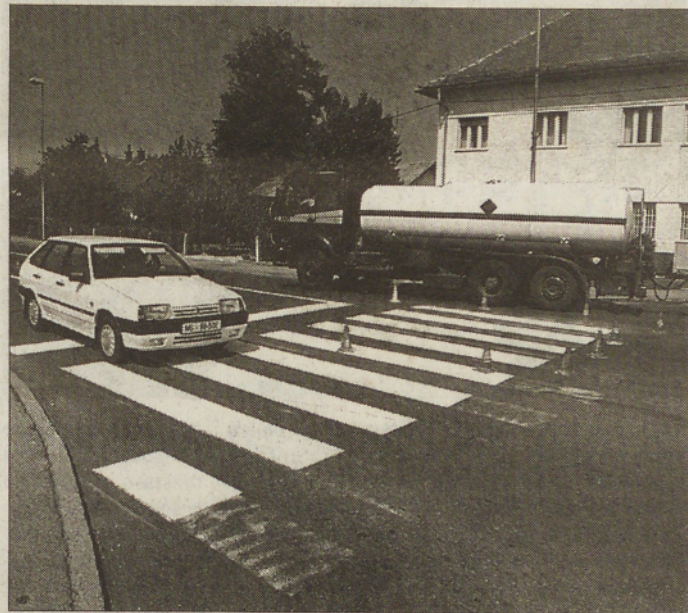
Gasilske prireditve

Pokal Ščavniške doline

Tekmovanje bo 21. septembra, pohitite s prijavi!

Zelo zagnano PGD Okoslavci v Občini Radenci bo priredilo v nedeljo, 21. septembra, ob 9. uri meddruštveno gasilsko tekmovanje za pokal Ščavniške doline. Organizator pričakuje, da se bo v vaji z motorno brizgalno suhe izvedbe in v štafetnem teku na 450 metrov brez ovir ter prenosu povelja pomerilo okrog 30 ekip z območja širše severovzhodne Slovenije. Ekipa, ki se bodo v tekmovanjih v posameznih kategorijah uvrstila na prvo, drugo in tretje mesto, bodo prejele pokale in medalje, zmagovalna ekipa pa dodatno še prehodni pokal Ščavniške doline. Prijave sprejemajo do 16. septembra.

F. Kl.

Te dni smo lahko videli na naših cestah skupine delavcev, ki so obnovljali ali »risali« nove cestne oznake. Lepo in prav, toda mnogi vozniki so se prav gotovo čudili in jezili, zakaj je bil odsek med Radenci in Gornjo Radgono na vrsti ravno v času mednarodnega sejma v Gornji Radgoni. S tem so bile namreč razmere v prometu še obupnejše. (J. G.) foto: J. Z.

Prejeli smo

Čudni scenarij v Gerlincih se je le začel razpletati

Nikakor si ne morem razlagati, kako ti scenariji vse moje navedbe v Vestniku 31. 7. 1997, ki so stoodstotno resnične in argumentirane, z veliko ideologije in lastne nedotakljivosti prekvajificirajo v skoncentrirane laži, neresnice, domišljije, hudobije in celo bolezni, čeprav so dejstva in resnica. Če bi se piscu odgovorilo, ki je iz nerazumnih razlogov ostal anonimen, v mojem prispevku ponudila ena sama dvomljiva navedba, bi se name v odgovoru sesula velika gora očitkov in kritike, podprte z najsosnejšimi izrazi kritike.

Za vse, kar sem navedel 31. 7. 1997 v Vestniku, imam dokazne argumente, tako da lahko vsakemu in ob vsakem času postržem z dokazom o resnici mojih navedb. Niso pa to, kot to scenariji imenujejo, domišljije, podtikanja in obtoževanja. Scenaristi se poslužujejo veliko ideoloških metod, lastne nedotakljivosti in neprekosljivosti, kar je očitno na vsem področju delovanja v vasi. Nikoli in niti enkrat pa nikjer nisem izjavil, da scenariji ne znajo delovati in da ni ne delajo, kot to zatrjuje pisec odgovora. Trdim pa, da je v Gerlincih preveč samovolje, da se zadeve, ki so izključno v pristojnosti vseh vaščanov, obravnavajo samovoljno, in ne z dogovarjanjem in soglasjem večine vaščanov, kot to neosnovano trdi pisec odgovora. To je tudi glavni vzrok, zakaj so sestanki v Gerlincih slabo obiskani in nezanimivi za večino vaščanov. Mnogi vaščani izjavljajo, češ kaj bom tam, saj nihče nič ne upošteva, če kaj rečeš, predlagaš, saj je zmeraj vse že vnaprej dogovorjeno in tudi odločeno. Torej čisto boljševidno – samovoljno, niti malo demokratično in večinsko.

Če bi vaše zadeve in probleme reševali sproti na demokratičen in ljudski način, do vsega tega ne prišlo. Zato sem se 29. 5. 1996 oglašil pri županu g. Flegarju s predlogom za organizacijo sestanka med županom, vaškim svetnikom in vaškim odborom, da zadevo in nesporazume rešimo na demokratičen in dostojen način. Vendar se je VO temu sestanku uprl, češ da jaz in župan ne bova »špotala« vaškega odbora, da si odbor tega ne dovoli. Odbor, ki deluje »brezhibno kot švicarska ura«, kot to želi prikazati za javnost, se nima kaj bati »ŠPOTANJA«. Če pa imajo scenariji take nazore, kot je izjavil predsednik VO, da ob prenovljeni vaški cesti prometnih znakov ni zato, ker so predragi, pa mislim, da nima nič skupnega s stvarnostjo. Kljub temu da so bila v predračunu izvajalca za rekonstrukcijo ceste sredstva razdeljena na gospodinjstva in občino. Če pa od gospodinjstev sredstva niso bila pobrana, so celoti krivi scenariji zaradi nepravilne razdelitve.

Teh nepravilnosti in nezakonitosti je toliko, da jih nima pomena naštevati za javnost. Nujno pa je, da javnost izve, da nepravilnosti obstajajo, sicer scenariji pridobijo preveč moči in samovolje, pa se imajo potem za nedotakljive, kot se to že dogaja v Gerlincih. Ker v tej zadevi ne mislim odnehati na pol poti ali začeti zadeve ne dokončati, menim za primerno, da zadevo rešimo v najkrajšem času na ravni Občine, KS in vaškega odbora. Če s strani občine in KS ponovno ne bo pripravljenosti, čeprav sta obe instituciji soodgovorni za delovanje vaškega odbora, bom prisiljen zadevo reševati pri institucijah, ki so odgovorne za reševanje nepravilnosti in nezakonitosti, kar pa verjetno ne bi bilo za nikogar prijetno in nikomur v čast.

Vaškim scenarijem kot predstavnikom vasi pa z dobrimi nameni priporočam, da skrbijo za primerno in pravično razpoloženje med vaščani in ne spodbujajo nestrpnosti, mržnje, nepravilnosti, neposlušnosti in potenciranja spodbujanja, kdo naj komu obrne hrbet, ker to ne pelje v napredek, temveč izraža primitivizem.

Karel SAMPL, Gerlinči

KATICA MLADENOVIC, prof. pedagogike in sociologije

Prejeli smo

Pravičenost »štrajka« gimnazijcev v Murski Soboti

...da so v popoldanskem času psi- ...splošno ...vseh »mladih in sta- ...oraj za polovico zmanjšane, ven- ...v našem primeru organizirati ...akršne so na Gimnaziji ...da bo za vse učence vsaj pri-

jih v tem globoko podpiram in se z njimi strinjam iz naslednjih razlogov:

- Naveza staršev in otrok bi v adolescence, najbolj občutljivem obdobju ohromela.

- Vemo, da imajo v tem obdobju mladostniki največ problemov, vendar jih še ne znajo in zmorejo reševati sami. Pravzaprav se morajo šele naučiti, da so za svoje odločitve odgovorni sami, in poiskati pomoč pri starših, prijateljih, učiteljih, svetovalnih delavcih itd.

- V tem obdobju so mladostniki najbolj negotovi, ne zaupajo vase in v svoje sposobnosti ali obratno, da se precenjujejo.

- To je obdobje, ko so izrazito željni vznemirjanj, tveganj in razburjanj. Težko odklanjajo negativne ponudbe okolja, kot so razvedrilne igre, različni gostinski lokali, diskoteke, droga, alkohol ...

- Novi učitelji in nova popoldanska organizacija pouka. Večina učencev je obiskovala v osnovni šoli pouk popoldne, zato menim, da bi bila samo popoldanska organizacija težje sprejemljiva. Navaditi se bodo morali tudi na nove učitelje. Tudi v srednji šoli je večina učiteljev prijaznih, vendar so manj starševski, pa bolj prijateljski. Dijaki jih bodo morali na novo spoznati in se naučiti, kako je treba z njimi komunicirati. Prilagoditi se bodo morali njihovega načina predavanja in zahtevnosti.

Še bi lahko naštevala, vendar mislim, da je javnost o vsakdanjih problemih mladih dovolj seznanjena. Ravno zato mislim, da smo se profesorji gimnazije prav odločili, ko smo sklenili, naj imajo vsi učenci iz-

menični pouk. Na ta način ne bi bil tako osiromašen stik in nadzor staršev nad njihovimi otroki.

2. Vemo, da učence vsestransko oblikujejo različni interesi zunaj šole (rekreativni, tehnični, umetniški ...), zato smo se odločili, da bi vse te učence dali v en razred, ki bi imel izključno popoldanski pouk. Na ta način bi lažje zadostili njihovim vsestranskostim, oni pa bi lahko popoldne nemoteno razvijali svoje izjemne sposobnosti.

3. Odločili smo se, da damo tem učencem matematično učilnico, torej učilnico, ki bi bolj ali manj pripadala določenemu oddelku. Dijaki bi se selili le, kadar imajo pouk kemije, računalništva, biologije, fizike in telovadbe. Zakaj? Učenci se množično vsak dan iz ure v uro selijo iz učilnice v učilnico, iz nadstropja v nadstropje. Tudi v glavnem odmoru se je treba drenjati za malico. Pravega odmora ob nenehnih selitvah prav tako ni za nas učitelje. Dijaki ne čutijo pripadnosti, zato tudi nimajo odgovornosti za lep in čist razred. V nobenem primeru ne more biti dijak za nič kriv, saj se težko ugotovi, kdo je narezal klop, strgal zavese ... V množici, ki se vsak dan izmenja v vsaki učilnici, pač ni mogoče iskati krivcev. Tako se učenci (»brezdomci«) nikjer ne počutijo doma.

4. Glede 4. letnikov pa tako: dijaki katere koli srednje šole, tako tudi gimnazije, se vsa leta morajo odgovorno pripravljati, da dosežejo cilj – zaključni izpit oziroma opravijo maturo. Odgovorno in učno-delovno razpoloženje je potrebno v vseh štirih letih. Res je, da je matura krona učencevih osebnostnih in inteligenčnih sposobnosti, vendar nikakor ni samo rezultat dijakovega dela v četrtem letniku.

Zato menim, da »štrajk« dijakov ni bil ravno posrečen, saj nismo prva in zadnja

šola v Sloveniji, ki ima dvoimenski pouk. Končno je izdelava urnika v izključni domeni vodstva šole gimnazije. Menim, da je bil urnik, ki smo ga razdelili dijakom, odgovorno in profesionalno sestavljen. S strani dijakov ni bilo prav, da je bil že v kali zavrnjen. Dijaki in profesorji praktično sploh nismo imeli možnosti, da bi spoznali njegove prednosti oziroma pomanjkljivosti. Škoda. Sprašujem javnost, ali je potrebno in smotno v našem primeru ali širšem šolskem sistemu iskati krivca za obstoječo situacijo na gimnaziji v M. Soboti? Ali sploh smemo iskati krivca za obstoječe razmere, saj smo najmanj profesorji in dijaki gimnazije krivi, da nimamo dovolj učilnic! Ali so dijaki in profesorji soodgovorni za to? Res je, da bi bilo najbolj smotno, da razširimo demokratično možnost učencev, da na kakršen koli način odgovorno pomagajo pri organizaciji pouka, vendar ne na način, da bodo dijaki 1. in 2. ali 2. in 3. letnikov priklopi na samo popoldanski pouk. ČE SE ŽE ČESA LOTIMO, MORAMO STVAR TUDI DOBRO OPRAVITI. In profesorji Gimnazije v M. Soboti smo z najboljšimi namerami mislili, da je v tem primeru to dobro.

Profesorji gimnazije si želimo, da bi izboljšali odnose med starši in šolo oziroma da bi s sodelovanjem mladostnikom olajšali pot skozi našo gimnazijo. Želela bi, da starši odgovorno razmisle o situaciji in nam pomagata rešiti neljub problem v prid vaših otrok. Profesorji gimnazije se želimo z vami na roditeljskih sestankih odkrito pogovoriti. Mislim, da bomo prek kulturnega dogovora, brez egoističnih tedendenc in dobronamerne kritike premagali težave.

Turistično društvo Mak iz Pristave pri Ljutomeru je v poletnih mesecih še posebno dejavno. Tako je na dan sv. bratov Cirila in Metoda, ko je v vasi vsakoletno vaško žegnanje, pripravilo obsežnejšo razstavo in pokušnjo dobrot iz domače kuhinje. Od 70 gospodinjstev jih je sodelovalo kar 41. Po sodelovanju na prireditvah ob 70-letnici mesta Ljutomer so člani društva sodelovali na skupni predstavitvi Občine Ljutomer na kmetijsko-življskem sejmu v Gornji Radgoni. Prvo soboto, na dan otvoritve, so nastopali folkloristi TD Pristava, naslednjo soboto, dan pred zaprtjem sejma, pa so se predstavili ljudski godci in pevke iz Pristave. V tem mesecu pa se bodo mladi folkloristi predstavili na folklorem taboru v Dolenjskih Toplicah. Na fotografiji je prikaz nekaterih dobrot, ki so jih pripravile članice TD Mak iz Pristave. - Katja Pevec - Stajnko

GORNJA RADGONA - Letošnje prijateljsko kolesarjenje gasilcev Gornje Radgone in njihovih družinskih članov ter gasilcev iz avstrijske Radgone (in prav tako njihovih družinskih članov) je privabilo nad 100 kolesarjev, ki so se popeljali po 26 kilometrov dolgi »progi« po predelu gornjeradgonske občine, za kar je bilo potrebnih šest ur. Veliko? Morda, ampak treba je vedeti, da to ni bila dirka; imeli so več odmorov, od katerih je bil najdaljši v Spodnji Ščavnici, kjer so se okrepčali na turistični kmetiji. Pozneje, ko so prišli na cilj v Gornjo Radgono, pa so imeli še družabno srečanje (piknik). (F. Kl.)

MORAVSKE TOPLICE - Ob letošnjem občinskem prazniku bo občina prvič podelila nagrado, ki bo znašala 1.000 mark v tolaški vrednosti. Če bo nagrajenec več, bodo vsoto razdelili. Sicer pa so v Občini Moravske Toplice tačas zelo dejavni na področju družbenih dejavnosti: v vaško-gasilskem domu v Filovcih in v poslopju pri OŠ Bogojini posodablja otroška vrtca, pri vrtcu v Moravskih Toplicah pa urejajo parkirišče. Za omenjene naložbe so predvideli 27.000.000 tolarjev. (G. G.)

Sveti Jurij v Prekmurju

Mrliška vežica in križ

Blagoslovila dva duhovnika

V nedeljo, 31. avgusta, popoldne so se na vaškem pokopališču pri Sv. Juriju na Goričkem zbrali domačini in ljudje iz sosednjih krajev na slovesnosti ob predaji in blagoslovi mrliške vežice in križa na pokopališču.

Zbrane je nagovoril predsednik KS Sv. Jurij Štefan Nemec in povedal, da so mrliško vežico začeli graditi že leta 1984, a ni

bila dovolj velika, zato so pozneje naredili prizidek in obojemu dali sedanjo podobo. Za gradnjo so dali iz krajevnega smoprispe-

V Pordašincih ne držijo križem rok

»Prišlek« na čelu domačinov

Območje naše krajevne skupnosti je veliko - Vsak ima svoje želje in bi rad čimveč naredil

»Rojen sem v Topolovcih, pred sedmimi leti pa sem se priženil v Pordašince. Ob lanskih volitvah v svet Krajevne skupnosti Prosenjakovci so me izvolili za predsednika,« pojasnjuje Vladimir Sapač, po poklicu kmetijski mehanik, ki je imel nekaj časa tudi svojo obrt, ki pa se ni obnesla, zato se je preusmeril v lastno firmo, ki skrbi za vetrobranska stekla za avtomobile. »Človek mora dalj časa živeti v tem okolju, da povsem spozna kraj in njegove ljudi. Počasi namreč začneš spoznavati to in ono, ki ti prej ni bilo dovolj jasno. Prišlo je že do nekaterih manjših konfrontacij, ko sta se dva predstavnika vasi Prosenjakovci umaknila iz sveta krajevne skupnosti. Naša krajevna skupnost, ki šteje okrog 900 prebivalcev, obsega šest vasi, in sicer Prosenjakovce, Pordašince, Središče, Čikečko vas, Berkovce in Ivanjševce. Če ni predstavnika glavne vasi, je težko odločati v njihovem imenu. Ubadam se z različnimi problemi in nasprotovanjem nekaterih posameznikov ob izvedbi določenih del. Zdi se mi, da ljudje ne držijo skupaj več enotno kot nekdaj. Sčasoma sem se navadil tudi na to, zato svojega kraja ne bi zamenjal za nobenega drugega. Rad bi nekaj napravil, tu imam družino in tu tudi nameravam živeti, hkrati pa bi rad šel s časom naprej. Največji problem je seveda pomanjkanje denarja in dokazovanje upravičenosti vloženih sredstev.«

»Z DELOM DO NOVIH USPEHOV,« zatrjuje predsednik KS Prosenjakovci Vladimir Sapač.

Načrtov jim ne manjka

Vsak ima svoje želje in bi rad čimveč naredil. »Območje naše krajevne skupnosti je veliko. Kar zadeva vaške ceste, je v glavnem urejeno glede navozov gramoz, prav tako velja za vaške in gasilske domove, pokopališča in mrliške vežice. Po urejenosti slednjih izstopata Čikečka vas in Prosenjakovci. Pohvalijo se lahko tudi z ulično razsvetljavo. Pred nedavnim pa je bilo opravljeno asfaltiranje vaških cest v Pro-

senjakovcih, za kar je porabljenih okrog 18 milijonov tolarjev. Največji dogodek za tukajšnje prebivalstvo pa je odprtje mejnega prehoda v Prosenjakovcih, ki je bil 40 let zaprt. Zdaj tu poteka najbližja pot od Murske Sobotke do Budimpešte,« dodaja Vladimir Sapač.

»Za v prihodnje se dogovarjamo glede kanalizacije, ki je nujno potrebna zaradi onesnaževanja pitne vode. Prav tako nameravamo urediti vodovod. Kakovost vode je še dokaj dobra, toda odtekanje odplak jo ogroža. To pa je v dolgoletnem planu Občine Moravske Toplice. Razmišljamo tudi o uvedbi kableske televizije. Največ, kar pričakujemo, je urejanje cest ob odprtju mejnega prehoda, ki omogoča medsebojne povezave z obeh strani meje, zlasti menjavo blaga, razvoj turizma itd. S tem se odpirajo neslutene možnosti razvoja krajev.«

Prvi s pilotsko razsvetljavo!

V Pordašincih pa imajo poskusno pilotsko ulično razsvetljavo, ki je edina v Sloveniji. Gre za razsvetljavo, ki porabi izjemno malo električne energije. »S tem projektom smo zaenkrat zelo zadovoljni.

V to naložbo je bilo vloženega ogromno dela. Sprva so bili problemi, nekateri ljudje so celo zavirali gradnjo, zdaj pa je vse v najlepšem redu. V Čikečki vasi je urejeno pokopališče z mrliško

vežico, v Središču pa so uredili vaški dom. Poleg tega so povsod opravili številne izkope jarkov navoz cestišč itd.«

Velika pričakovanja na obmejnem območju

In kako je z odnosom Občine Moravske Toplice do komunalne infrastrukture? Temu se daje po besedah predsednika KS Prosenjakovci premalo pozornosti. »Dobro se zavedam, da je čez noč težko napraviti. Pričakujemo, da se v desetih letih stanje bistveno izboljša. Sicer pa se pretežni del prebivalstva ukvarja s kmetijstvom, ki so zaposleni tudi v prosenjakovski vaskem Pletilstvu. Najpomembnejše je, da gremo s časom naprej. Predstavniki vasi se niso strinjali, da prispevajo denar za delovanje vovostanovljenega komunalnega podjetja Narava. Dostikrat morajo siti.

Razumem drugo stran: ne moremo dati, če je denar razporejen na osnovi načrtov, je mogoče dobiti manjšo podporo. Prepričan sem, da bo sčasoma tudi obmejno območje dobilo svojo boljšo podobo, tako da bo prišlo do spodbujanja marsikaterih načrtov. Resda ne pravimo, da živimo v 19. stoletju, ampak zdaj, ko se približujemo letu 2000, bi morali skoraj vsaka cesta asfaltirana, da ne bi bilo več prahu. Neasfaltiranih cest še vedno nekaj pomeni, kot na primer v Središču. Čikečki vasi, ki sta odmaknjeni od mediacije Prosenjakovci.«

Panorama Pordašince s pilotsko ulično razsvetljavo in vaškimi objekti. Foto: M. JERŠE

TROPOVCI - Vaški odbor je pripravil občinsko prvenstvo v vlečenju vrvi. Sodelovalo je devet ženskih in 14 moških ekip. Med ženskami so se najbolj odrezale tekmovalke iz Vanče vasi, druge so bile tekmovalke s Krajne, tretje pa Gederovčanke.

Med moškimi je zmagala ekipa Murskih Črnc, druga je bila ekipa s Tišine in tretja iz Rankovca. Zmagovalci so prejeli praktične nagrade številnih pokroviteljev. (F. Ku.)

Popravek

V 32. številki Vestnika je prišlo do napake v podpisu pod fotografijo o srečanju nekdanjih dijakov ESS Murske Sobotke. letnik 1946-1947. Kot udeleženca smo navedli tudi Mihaela Kreslina, dejansko pa gre za Milana Kreslina. Se opravičujemo!

(JZ)

Gornja Radgona

»Šacanje« hloda

Nagrada: motorna žaga

V okviru 35. jubilejnega kmetijsko-življskega sejma v Gornji Radgoni je Lesnogozdarska zadruga Gornja Radgona pripravila zanimivo igro: kar 131 obiskovalcev je ugibalo, kolikšen je volumen hrastovega hloda, ki je bil na tovarnjaku pred stavbo sejemske uprave.

Ob navzočnosti ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Cirila Smrkolja ter vinske kraljice za leto 1997 Selme Lukač so hloč uradno izmerili. Največ sreče oziroma znanja pri »šacanju« (ugibanju) je imel Jakob Polak iz Polic, saj je natančno uganil, koliko kubičnih metrov ima hloč. Za nagrado je dobil motorno žago, vredno 80.000 tolarjev. Z odgovori pa sta se pravilnemu številu zelo približala Franc Donik iz Trotkove in Frančiška Klinc iz Lenarta.

Direktor Lesnogozdarske zadruge Gornja Radgona Milica Strah je povedal, da hloč velikana na bodo razlagali temveč ga bodo shtamili in ga dali prihodnje leto v času sejma na voljo kipašem, da bi po svoje obdelali. Torej bo hloč prav gotovo kakšen kiparski izdelek. Direktor je tudi izjavil, da v 25 letih odkar odkupujejo les, se niso naleteli na tako velik hloč.

J. JANČAR

Mrliško vežico in križ pri Sv. Juriju v Prekmurju sta blagoslovila evangeličanski in katoliški duhovnik. - Fotografija: M. Gaber

Človek in njegova usoda

Mati in njenih deset otrok

Prerekanje z župnikom pred poroko

Zdel sem, da je Rozalija Gerič iz Gornje Bistrice 20. avgusta vstopila v 88. leto življenja. Pričakoval sem, da mi bodo na njeni domači hiši pokazali ducat fotografij s praznovanja visokega jubileja, a ni bilo tako, niso imeli kake večje slovesnosti. To pa seveda ne pomeni, da je šel danu dan matere, ki je dala življenje desetim otrokom, kar tako mimo. Še vedno, ki sta doma, in otroci, ki stanujejo v bližnjih krajih, so seveda svoji mami čestitali in nazdravili.

Prerekanje je bilo kramljati z Rozalijo, ki se je narodila na Dolnji Bistrici 20. avgusta 1910. leta, to pomeni, da je že nekaj tednov v 88. letu. Živo se je spominjala svoje mladosti, srednjih let, priporočala pa je seveda tudi o nastopajočem življenju. Z zdravjem in kakih večjih težav, vse tja do lanskega leta je celo molzla.

Nevesta pri sedemnajstih

Prerekanje se je v pustnem času 1927. leta. Zelo mlada: stara do sedem let.

Prerekanje prišli, 'vogledniki' (snubniki) sem vprašal.

Da, ampak, že poldrugo leto prejva ne poznala z Matijem iz Gornje Bistrice, je povedala Rozalija in dodala, da je bil izbranec sedem let starejši od nje.

Bila je tudi odkrita: »Poročila sem se zato, ker je bila dobra».

Matijevi na Dolnji Bistrici, je bila Rozalija, ko je bila mlada, so bili siromašni. Gornji Bistrici, kamor je šla za snaho, pa so bili prebogatiji.

Domačiji, s katere sem se poročila, je bila gostija dva dni, na katero sem prišla, pa je bilo gostovanje kar nekaj dni.

Ko so gostije trajale po nekaj dni, pa poroka? Matija je bil uvojen izbranko Rozalijo, ki je bil župnik v cerkvi v Čretni. V tistem času (od leta 1932) je bil črenšovčev župnik Jožef Čačič, rojen v Bistrici na Madžarskem. Po njegovem nastopu je bil strog duhovnik, po srcu pa je bil dober. Matija je izprical tudi na neko nedeljo 1927. leta, ko sta se župnijski pisarni pojavila Rozalija in Matija.

Matija je imela na glavi ne le klobuček, ampak tudi star (trak, ki ga je imel na glavi), kar pa naj se po župnikovi zahtevi za kmečko ne bi spodobilo. Poročnice

»Angela se je narodila 1928. leta, Jožek 1930., Anton 1932., Matija 1936., Ignac 1938., Terezija 1940., Rozalija 1943., Stanislav 1946., Ciril 1950., Marjan pa 1952. leta.«

Deset otrok! To je bilo z njimi težav!

»Ne. Bili so pridni. Priznati moram, da je zanje veliko skrbela tudi tašča, saj jih je velikokrat pazila, zdravila z domačimi zdravili, jim kr-pala raztrgano obleko ... sama pa sem potem lažje delala na njivah. Pa tudi otroci sami, potem ko so že nekoliko zrasli, so si pomagali, pazili drug na drugega.«

Rozalija Gerič je neko leto obiskala sinove in njihove družine v Kanadi. Nekateri vnuki so tedaj prvič videli svojo babico in zelo so bili veseli. Tako tudi vnukinja Paulina, ki je (skupaj z babico) na tej fotografiji.

priče in drugi so se zelo trudili in župnika prepričali, da je mladi par vseeno poročil, dasiravno nevesta ni hotela sneti pajčolana in je ostala tako opravljena, kakor jo je za k poroki oblekla šivilja z Mote.

Geričevi na Gornji Bistrici, kakor je Rozalija prišla za snaho, so sicer imeli za taktatne razmere veliko posestvo, tast pa je bil v Ameriki; vendar je na domu že bila ena mlada družina (možev brat z ženo in otrokoma), a se je po nekaj letih odselila na nov dom. Potem so začeli prihajati na svet otroci, kolikor jih je Bog dal.

Angela, Jožek, Anton, Matija ...

Živ dokaz, da ima Rozalija Gerič odlični spomin, čeprav je v 88. letu, je tudi njeno tekoče navajanje imen in rojstnih letnic vseh desetih otrok:

Medtem ko

je Rozalija skrbela za otroke in predvsem delala na njivah, se je mož Matija ukvarjal z nakupovanjem jabolk in tako prispeval k boljšemu gnotnemu stanju svoje (in ženinine) velike družine. Še dobro, da sta lepo hišo dala že

1922. leta zgraditi Rozalijina tast in tašča oziroma moževa starša, tako da se ni bilo treba posebej matratki zaradi gradnje stanovanja. Vse, kar sta Glavačeva prispodarila, sta predvsem porabila za svojih deset otrok.

»Angela je postala višja medicinska sestra, zdaj pa je upoko-jenka in živi v Divači na Primorskem. Jože je bil med prvimi, ki so obiskovali novoustanovljeno kmetijsko šolo v Rakičanu in je v Kanadi. Tja sta odšla tudi Anton, ki je žal že umrl, in Matija, ki je pred odhodom v tujino končal rudarsko šolo v Lendavi. Sin Ignac je diplomirani psiholog in živi v Murski Soboti. Tam je tudi Terezija, ki je bila uslužbenka, zdaj pa je že upokojenka. Rozalija je višja medicinska sestra v Bolnici v Rakičanu, Stanislav je dipl. defektolog in živi v Črenšovcih, Ciril, ki je končal kmetijsko šolo, kmetuje doma, Marjan, ki je trgovec, je zaposlen v Beltincih, a prav tako živi pri meni doma na Gornji Bistrici,« je v nadaljevanju pogovora razkrila Vestnikova so-govornica Rozalija.

Spraševal sem jo o tem in o-nem. Celo neumestno vprašanje sem zastavil. Namreč, kako je tašča reagirala na to, da je bila

snaha pogosto - desetkrat - v blaženem stanju. To vprašanje se mi je morda zastavilo zato, ker sem nekoč neke slišal, da je ta in ta tašča šimfala snaho, češ, da je pogosto noseča.

»Povedala sem že, da je tašča rada imela otroke, svoje vnuke, in nikoli ni rekla, da jih je pre-več!«

Moža je »zapustila«

Ženski sta se torej dobro razumieli. Rozalija pa je lepo shajala tudi s svojim možem Matijem, dasiravno ga je 1933. leta, ko sta imela tri otroke, »zapustila«. Seveda samo fizično, kajti odšla je na delo v Francijo, podobno kot mnogi drugi Prekmurci. Rozalija je v nekem kraju na severnem koncu Francije, v okrožju Pas de Calais, kjer je sedaj podmorska železniška proga med Francijo in Anglijo, delala na neki farmi: krmlila živino, molzla krave, delala na polju.

»Vert in vertinja sta bila z mano dobra, le karala sta me, da preveč varčujem, si ničesar ne kupim, ampak ves zaslužek pošiljam domov.«

Po treh letih se je Rozalija vrnila nazaj domov k svojim trem otrokom in možu. Tudi njeni prihranki so pripomogli, da sta kupila v Melincih murski mlin in ga pozneje splavila na Bistrico in začela z mletjem. Geričevi družini, ki se je potem povečala še za sedem članov (otrok), kruha ni manjkalo, ker je pač bila mlinarska. Nekako so se prebijali tudi v poznejših letih, ko niso imeli več mlina. Že res, da je prinašal moko in pomagal preživljati 12-člansko družino, ampak bile so tudi nevspečnosti, kar je mili izraz za nesrečo: včasih je miin odplaval zaradi narasle Mure, kdaj drugič se je raztreščil zaradi odjuge, ki je (s)talila led, v katerega so bili uk-leščeni kumpi. Ne glede na vse težave sta Geričeva pomagala in pripomogla, da je vseh deset otrok končalo šole in prišlo do kruha.

Rozalija, ki je od 1974. leta vdova, je neko leto obiskala v Kanadi svoje tri sinove: Jožeka, Antona in Matijo ter njihove družine. Seveda tudi njihovih sedem otrok ter se z njimi pogovarjala po prekmursko. Doma, v Sloveniji, pa ima deset vnukov, vsega skupaj torej 17, kar pa je - glede na to, da je poročenih osem Rozalijinih sinov in hčera - malo. Imajo pač le po dva otroke, razen Jožeka, ki izstopa s tremi. Mati, ki jih je imela petkrat več, si želi, da si sinova, ki sta doma, tudi ustvarita svoji družini. Glede na to, kar sem videl, slišal, je nekaj upanja.

ŠTEFAN SOBOČAN

DOMAJINCI - V Domajincih je bilo gasilsko tekmovanje v mokrem tridelnem napadu v zbijanju tarče in štetnem teku. Sodelovalo je deset gasilskih enot. Prvi v skupini A so bili gasilci iz Korovec, drugi iz Gerlinec in tretji iz Sodšinec. V B-skupini so se najbolje odrezali tekmovalci iz Tropovec, potem Borejčani, na tretjem mestu pa so pristali Gerlinčani. Članice - prvo mesto: Krajna, drugo mesto: Gerlinec, tretje mesto: Domajinci. Mladinci: prvi ekipa iz Krašč, drugi tekmovalci s Cankove, na tretje mesto pa so se uvrstili Rankovčani. Pri tekmovalcih pionirjih je zmagala ekipa s Krajne. (F. Ku.)

MORAVSKE TOPLICE - Na območju zdraviliškega kompleksa Moravske Toplice so v prihodnjih letih predvidene večje naložbe. Tako naj bi letos razširili apartmajsko naselje še čez potok Lipnica v Čreto, na vzhodni strani zdravilišča je predvidena širitev novega bazenskega kompleksa s termalno riviero, na jugu naj bi razširili avtokamp in uredili rib-nik, pri hotelu Ajda pa nameravajo urediti podzemne garaže, ki naj bi jih kdaj pozneje nadgradili in tako povečali hotelske zmogljivosti. (G. G.)

GORNJA RADGONA - V KZ Gornja Radgona so v letošnjih šestih mesecih od kmetov sicer odkupili nekaj manj tržnih presežkov kot v prvem polletju lanskega leta, vendar stanje ni skrb zbujajoče, saj se do konca leta bilanca utegne popraviti. Pa vendarle: lani so odkupili 3.922 pusjkov, letos pa le 1.276. Mar reja pusjkov ni donosna ali pa jih rejci prodajajo »mimo« zadruga? (F. Kl.)

SREDNJA BISTRICA - Na OŠ Bistrica bo v soboto, 13. septembra, ob 13. uri regijsko gasilsko tekmovanje za člane, članice, mladince, mladinke ter pionirje in pionirke. Pravico do nastopa imajo občinski prvaki posameznih kategorij vsega Pomurja. Najboljše ekipe se bodo uvrstile na državno gasilsko tekmovanje. (F. Kl.)

Prekmurski planinci v slovaških Tatrah
Polni doživetij in lepot

Profesionalni vodnik na vsakih pet pohodnikov. Kaj pa pri nas?

Vedno več je Pomurcev, ki svoj letni oddih preživijo v planinah. Tja se podajo sami ali organizirano pored planinskih društev.

Eno od aktivnejših v naši pokrajini je PD Matica iz Murske Sobotice, ki ima čez 500 članov. S svojimi vodniki skozi vse leto organizira za

Skupina 22 pohodnikov v slovaške Tatere. - Fotografija: L. Klar

svoje člane več pohodov na naše gore, na primer na Boč, Pohorje, Bistriški Vintgar, Gospodično - Trdinov vrh, Golico, nočni pohod na Bedenik pa pohod na Raduho, v Kamniške Alpe, na Stol in seveda na Triglav.

V avgustu pa se je 21 planincev podalo v tuje gorstvo - v Visoke Tatere na Slovaško. V petih dneh so spoznavali in odkrivali lepote slovaške republike, predvsem njenega gorskega sveta. Tam je organizacija vodenja na profesionalni ravni, in ne kot pri nas, ko lahko gre v visokogorje vsak po svoji lastni volji. Pri njih je potrebno na pet pohodnikov najeti enega profesionalnega vodnika in ga seveda plačati. Tam je nesreč v gorah bistveno manj kot pri nas.

Udeleženci pohoda v Tatere so se srečno vrnili, seveda pa tudi polni doživetij in lepot slovaškega gorskega sveta.

T. HORVAT

KOZJE DIRKE V VERŽEJU - Na uličnih kozjih dirkah v Veržejju se je v nedeljskem popoldnevu zbralo lepo število radovednežev, ki so hoteli videti, kako hitre so koze in kozli. Samice je bilo devet, samci pa so bili trije, skupno torej dvanajst. Svoje koze in kozle so pripeljali: Bojan Markoja iz Odranec (Puri), Miha Sovič s Cvena (Meka), Štefan Ivanič iz Filovec (Mala), Milan Vrbnjak iz Ključarovec (Megi), Evgen Velikonja iz Veržeja (Marjeta in Marjetica), Bernarda Srnc iz Satahovec (Miki in Nono), Jože Pismanjak iz Satahovec (Miki, Mišo in Noni) in Franc Zamuda (Pika).

Koze in kozli, po domače »baki«, niso dosegli bogvekeake hitrosti, nekaj jih je celo izpadlo v četrti in polfinalu. Lastniki oziroma voditelji so morali tekmovalce (koze in kozle) zelo spodbujati (ne pa tepsti), da so malo »pospešili korak« in prišli (no ja, nekateri tudi pritekli) na cilj. In kdo je »zmaga«, kot se reče po prleško? Prekmurec iz Satahovec: Miki, ki je menda Srncev, vodil pa ga je Jože Pismanjak. - Fotografija: Š. Sobočan

Kapela v Lipi, ki jo je 1933. leta dala zgraditi Barbara Skledar - Bojčeva v čast žalostni Materi božji, je bila po 64 letih potrebna temeljite obnove. V letošnjem letu je ta sakralni objekt dala obnoviti družina Bojčeva. Poslikavo je opravil Tinč Mertuk. Obnovino kaple je predstavil Borut Bojnc, blagoslovitveni obred pa je imel turniški župnik Alojz Ratnik. Na slovesnosti se je zbralo veliko število vasčanov in gostov. Tam smo tudi slišali, da je z doma, ki so bili mobilizirani med drugo svetovno vojno, odšlo iz doma do kapelice, pri kateri so prej poposili za srečno vrnitev. - Fotografija: J. Ž.

Druga državna nogometna liga

Nafta : G. opekarne 4 : 0

Lendava - Igrišče Nafta, gledalcev 300. Sodnik: Rajh (Ptuj). Strelci: 1 : 0 Vickovič (14), 2 : 0 Bedo (24), 3 : 0 T. Novak (60), 4 : 0 Utoša (84).

Nafta: Zver, Hozjan, Gašević, D. Novak, T. Novak (Gerenčar), Bedo, Vickovič, Šabjan (Tratnjek), Gabor, Utoša, Baša.

Dravograd : Nafta 2 : 0

Dravograd - Igrišče Dravograda, gledalcev 500. Sodnik: Mijatović (Ljubljana). Strelci: 1 : 0 Ulaša (57), 2 : 0 Ulaša (80).

Nafta: Zver, Hozjan, Gašević, D. Novak, T. Novak, Bedo, Vickovič (Gerenčar), Šabjan, Gabor, Utoša, Baša.

Tretja državna nogometna liga

Turnišče : Unior 4 : 4

Turnišče - Igrišče Turnišča, gledalcev 100. Sodnik: Mendek (Maribor). Strelci: 0 : 1 Kotnik (19), 1 : 1 Mujdrica (34), 1 : 2 Kotnik (44), 2 : 2 Rituper (68 - 11m), 3 : 2 Maujdrica (70), 3 : 3 Pec (76), 3 : 4 Štabej (80), 4 : 4 Mujdrica (87).

Turnišče: Zver, Vegič, Lackovič, Pucko, Mujdrica, Lutar, Lebar (Raj), Ternar, Rituper, Bukovec, Litrop.

Črenšovci : Odranci 0 : 1

Črenšovci - Igrišče Črenšovca, gledalcev 700. Sodnik: Lackovič (Maribor). Strelci: 0 : 1 Radikovič (35).

Črenšovci: Karoli (Plej), Pintarič (Vučko), Hartman, B. Horvat, Graj, Hotko, Kustec, Plej, Vesenjak (Vörös), Vori, D. Horvat.

Odranci: Marič, D. Kreslin, B. Kreslin, Pozdrec, Z. Cener, Ulen, Radikovič, Vegič (Zakojč), Puhar, I. Cener, Virag (Kavaš).

Goričanka : Varis 2 : 1

Rogašovci - Igrišče Goričanke, gledalcev 200. Sodnik: Teršek (Laško). Strelci: 1 : 0 A. Šalamon (31), 1 : 1 Podgorelec (38), 2 : 1 A. Šalamon (75).

Goričanka: Nemec, Gomboc (Kosednar), Žilavec, Müller, B. Šalamon, Smodiš (Prem), Šušta (Skledar), Poredoš, Kovač, A. Šalamon, Horvat.

Varis: Zajtl (Pahor), Hepe, Bažika, Koče, Balantič, Horvat, Šoš, J. Žalik, Lebar, Pal (G. Žalik), Podgorelec (Bogar).

Dravinja : Bakovci 2 : 2

Slovenske Konjice - Igrišče Dravinje, gledalcev 150. Strelci za Bakovce: Talaber in Prekazi.

Bakovci: Šiftar, Berendijaš, Živič, Kovačec, Buzeti, Kokaš, Krančič, Mesarič, Prekazi, Talaber, Ristič.

2. SNL

Rezultati - 4. kolo

Nafta : G. opekarne 4 : 0

Elan : Železničar 1 : 1

Šmartno : Črnuče 5 : 0

BS Tehnik : Šentjur 2 : 1

Rudar : Jadran 2 : 0

Drava : Aluminij 2 : 1

Koper : Zagorje 5 : 1

Triglav : Dravograd 3 : 0

Rezultati - 5. kolo

Dravograd : Nafta 2 : 0

G. opekarne : Šmartno 2 : 3

Zagorje : Triglav 0 : 2

Aluminij : Koper 1 : 0

Jadran : Drava 1 : 0

Šentjur : Rudar 3 : 0

Železničar : BS Tehnik 3 : 2

Črnuče : Elan 3 : 2

Triglav 5 4 1 0 15:4 13

Železničar 5 4 1 0 12:5 13

Koper 5 4 0 1 15:3 12

Elan 5 2 2 1 10:6 8

Domžale 5 2 2 1 6:5 8

Jadran 5 2 1 2 7:6 7

Šentjur 5 2 1 2 7:7 7

Dravograd 5 2 1 2 4:5 7

Šmartno 5 2 0 3 12:13 6

Nafta 5 2 0 3 9:10 6

Rudar 5 2 0 3 5:7 6

Aluminij 5 2 0 3 4:6 6

Drava 5 1 2 2 3:4 5

Zagorje 5 1 1 3 3:9 4

Črnuče 5 1 0 4 5:16 3

G. opekarne 5 0 2 3 4:15 2

3. SNL vzhod

Rezultati - 3. kolo

Turnišče : Unior 4 : 4

Usnjari : Pohorje 0 : 2

Kovinar : Paloma 1 : 2

Črenšovci : Odranci 0 : 1

Kungota : Pobrežje 1 : 1

Dravinja : Bakovci 2 : 2

Goričanka : Varis 2 : 1

Pohorje 3 3 0 0 10:0 9

Odranci 3 3 0 0 7:1 9

Dravinja 3 2 1 0 7:5 7

Črenšovci 3 2 0 1 2:1 6

Bakovci 3 1 1 1 6:4 4

Goričanka 3 1 1 1 4:4 4

Pogrežje 3 1 1 1 3:3 4

Turnišče 3 1 1 1 6:8 4

Varis 3 1 0 2 5:5 3

Usnjari 3 1 0 2 3:4 3

Paloma 3 1 0 2 4:6 3

Unior 3 0 2 1 5:10 2

Kungota 3 0 1 2 2:7 1

Kovinar 3 0 0 3 3:9 0

1. MNL MS

Rezultati - 3. kolo

Tromejnik : Čarda 0 : 1

Beltrans : Serdica 2 : 2

Roma : Ljutomer 7 : 0

Kema : Ižakovci 2 : 1

Lesoplast : Piramida 0 : 3

Univrt : Vega 1 : 0

Čarda 3 3 0 0 9:3 9

Roma 3 2 0 1 12:5 6

Kema 3 2 0 1 5:2 6

Piramida 3 2 0 1 6:4 6

Beltrans 3 1 2 0 5:3 5

Ižakovci	3	1	1	1	5:4	4
Serdica	3	1	1	1	3:3	4
Lesoplast	3	1	1	1	3:3	4
Univrt	3	1	1	1	4:7	4
Tromejnik	3	1	0	2	5:3	3
Vega	3	0	0	3	0:7	0
Ljutomer	3	0	0	3	1:14	0

1. MNL Lendava

Rezultati - 4. kolo

Polana : Dobrovnik 3 : 2

Bistrica : Nedelica 2 : 2

Renkovič : Hotiza 7 : 1

Kobilje : Panonija 5 : 0

Polana 4 3 1 0 10:5 10

Hotiza 4 3 0 1 10:12 9

Renkovič 4 2 1 1 15:7 7

Nedelica 4 1 2 1 7:8 5

Panonija 4 1 2 1 6:10 5

Bistrica 4 1 1 2 7:7 4

Kobilje 4 1 0 3 7:10 3

Dobrovnik 4 0 1 3 8:11 1

2. MNL MS - vzhod

Rezultati - 3. kolo

Grad : Hodoš 4 : 2

Porsenjakovci : Šalovci 4 : 1

Rotunda : Tešanovci 2 : 6

Bogojina prosta

Prosenjak 3 3 0 0 11:4 9

Tešanovci 3 2 0 1 11:7 6

Grad 3 2 0 1 9:6 6

Hodoš 2 1 0 1 6:5 3

Šalovci 3 1 0 2 6:7 3

Rotunda 2 0 0 2 3:10 0

Bogojina 2 0 0 2 1:8 0

2. MNL MS

Rezultati - 3. kolo

Lipa : Cankova 1 : 0

Puška : Slatina 5 : 4

Makoter : Gančani 2 : 0

Apače : Dokležovje 6 : 1

Puška 3 3 0 0 9:5 9

Lipa 3 3 0 0 4:1 9

Apače 3 2 1 0 8:1 7

Makoter 3 1 1 1 4:4 4

Cankova 3 1 1 1 3:3 4

Slatina 3 0 1 2 7:10 1

Dokležovje 3 0 1 2 4:11 1

Gančani 3 0 0 3 1:5 0

Nogomet - V drugem krogu pokalnega tekmovanja na območju Medobčinske nogometne zveze Lendava so bili doseženi naslednji rezultati: Čentiba : Varis 1 : 3, Kobilje : Odranci 0 : 6, Bistrica : Turnišče 6 : 7 (1 : 1, 2 : 2), Renkovič : Črenšovci 2 : 4 (2 : 2), Dolina : Kapca 3 : 4 in Panonija : Mostje 1 : 4.

Nogomet - V Sežani je bila kvalifikacijska tekma mladih nogometašev (do 21 let) za evropsko prvenstvo v Grčiji. Zmagala je Grčija s 3 : 1. V slovenski reprezentanci sta nastopila tudi Nemec (Mura) in Brezič, ki trenutno igra za velenjski Rudar.

Mali nogomet - Ljutomerske ekipe, ki tekmujejo slovenski ligi Interier/Metaloplast (prva) ter Agrotim in Železne Dveri/Unikat Belec (druga), so se pomerile na turnirju. Prvo mesto je po pričakovanju pripadlo prvoligašu Interier/Metaloplastu pred Železnimi Dvermi/Unikat Belec ter Agrotimom. (NŠ)

Mali nogomet - V Voličini je bil tretji krog državnega prvenstva v malem nogometu za ženske. Nogometašice Pande iz Gornjih Petrovc so premagale Voličino s 5 : 0 in Jarše z 2 : 0 ter izgubile s Škalami z 0 : 2 in zasedle prvo mesto. Pande vodijo tudi po tretjem krogu. (F. B.)

Alojz Grmič - trener KK Pomurje Skiny

S pomlajenim moštvom ostati v ligi

Bliza se nova tekmovalna sezona v prvi državni ženski košarkarski ligi, ki se bo začela 20. septembra. Pomurje predstavlja v tem tekmovalnem krogu ekipa Košarkarskega kluba Pomurje Skiny iz Murske Sobotice. Sobočanke se že nekaj časa zavzeto pripravljajo na tekmovalno pod strokovnim vodstvom novega trenerja Alojza Grmiča.

- Kako se pripravljate na novo tekmovalno sezono?

»Na novo tekmovalno sezono smo se začeli pripravljati v začetku avgusta. V tem času smo imeli enotedenske skupne pri-

prave v Osnovni šoli Bogojina, in to v telovadnici in okolici. Odigrali smo dve prijateljski tekmi z Mariborom (v Murski Soboti smo zmagali, v Mariboru izgubili), sodelovali pa smo tudi

na mednarodnem košarkarskem turnirju v Zalaegerszegu na Madžarskem.

Sedaj vadimo v telovadnici Centra poklicnih šol, saj nova telovadnica še ni nared, parket na lovalnici pri soboški prvi osnovni šoli pa je bil prekliran, zato še ni uporabna.

Tako tudi še ne vemo, kje bomo odigrali prvo prvenstveno tekmo.

- S kakšno ekipo pa boste nastopili na državnem prvenstvu? Je prišlo do kakšnih sprememb pri igralkah?

»V državnem prvenstvu bomo nastopali s povsem pomlajeno ekipo.

Razen izkušene Kazimirje poročene Gabor, Irena Drežnjak pa je odšla v Ljubljano, so druge igralke zelo mlade, vendar nekatere že uveljavile v različnih državah prvenstvih. Naša ljo imamo naslednje košarkarice: Orijevo, Gaborjevo, Jozefovo, Huzjakovo, Svetlino, Gaborjevo, Glishevo, Ivančič, ki je pozdravila poškodbo, Huzjakovo, Matejevo, Fickovo, Huzjakovo in Lukovo.

- Kaj pa lahko ljubitelji košarke pričakujejo od prvenstva?

»S pomlajeno in neizkušeno ekipo si želimo obstanek med najboljšimi slovenskimi ekipami, če pa bi se uvrstili na šesto mesto, bi bil to velik uspeh.

Sicer pa mladim igralkam daje do dela in igranja na nogi, zato tudi upam, da bodo njih cilje uresničili.

Feri Mavše

Košarkarice Pomurje Skiny iz Murske Sobotice bodo v prvi državni ligi, nastopile na mednarodnem turnirju v Zalaegerszegu na Madžarskem in med štirimi ekipami zasedle zadnje mesto.

Košarka

Priprave Radenčanov na vrhuncu

Košarkarji Radenske iz Radenec, ki bodo v novi tekmovalni sezoni prvi nastopili v prvi B-ligi, se že od začetka avgusta intenzivno pripravljajo na bližajočo se prvenstvo pod strokovnim vodstvom novega trenerja Igorja Kuzme, njegovega pomočnika Zlatka Tibaut in direktorja Borisa Gaborja.

Za seboj imajo naporene sedemdnevne priprave, ki so bile od 9. do 15. avgusta v Radencih, ko so vadili trikrat dnevno. Doselej so odigrali že štiri težke tek-

me in pokazali solidno igro. Z mariborskimi Ovni so izgubili z 11 točkami razlike, čeprav so v prvem polčasu vodili z desetimi točkami. V Nagykanizsi na Madžarskem so zmagali z dvema točkama prednosti. V Čakovcu so z Medžimurjem, hrvaškim članom prve B-lige, izgubili z 9 točkami razlike. Prijetno pa so presenetili z zmago nad slovenskim prvoligašem Mariborom Branikom s 73 : 68 (Bratkovič 21, Ojsteršek 19, Karlo 11, Novak 10, Banič 4, Rojko 4, Ulaša

3, Želj 1). Vse tekme so igrali brez poškodovanega prvega organizatorja igre Pavlina in nestrpno čakajo njegovo vrnitev. Doselej so se najbolje izkazali Bratkovič, Ojsteršek in Karlo, vedno boljše pa igrajo tudi drugi igralci. Do začetka prvenstva bodo odigrali še nekaj prijateljskih tekem z močnimi nasprotniki, sodelovali pa so tudi na turnirju na Rogli. V prvem kolu pokalnega tekmovanja je Radenska prosta, v drugem kolu pa bo igrala z zmagovalcem tekme Maribor : Bistrica.

Odbojka

Sobočanke zmagale na Švedskem

V Skellefteu na Švedskem je bil močan mednarodni ženski odbojkarški turnir, na katerem je sodelovala tudi ekipa Sobotice (1. A-liga) in dosegla lep uspeh. Sobočanke so prvi dan tekmovalja premagale Rovaniem z 2 : 0, Vasoo Vasanmaa (obe Finska) z 2 : 1 in Vallentuna (Švedska) z 2 : 0 ter se uvrstile v finale, kjer so se enkrat premagale Vallentuna z 2 : 1 in zasedle prvo mesto. S Švedske so Sobočanke odpotovale na Norveško, kjer bodo odigrale še nekaj prijateljskih tekem.

Odbojkarška šola Dejana Fujsa

Odbojkarški klub Pomgrad iz Murske Sobotice je začel zbirati po vseh treh soboških osnovnih šolah prijave učencev od 5. do 8. razreda za pionirsko odbojkarško šolo.

Vodil jo bo 70-kratni državni reprezentant in igralec Pomgrada Dejan Fujs. Trenirali bodo dvakrat tedensko na prvi in tretji soboški osnovni šoli.

Zmagale Ljutomerčanke

ZOK Zavarovalnica Maribor je v Ljutomeru organiziral mednarodni ženski odbojkarški turnir, na katerem sta poleg domače ekipe (1. A-liga) sodelovali še Maltal Branik (1. B-liga) in kadetinja češkega Prerova. Ljutomerčanke so premagale Maltal Branik s 3 : 0 in Prerov z 2 : 1 ter zasedle prvo mesto pred Preprovom in Maltal Branikom. (NŠ)

Pomgrad tretji na Ravnah

V okviru priprav na novo tekmovalno sezono v 1. A-ligi so odbojkarji Pomgrada iz Murske Sobotice v močni konkurenci gostovali na mednarodnem turnirju na Ravnah. Prvi dan so premagali Fužinarja z 2 : 1 in izgubili s Salzburgom z 1 : 2, drugi dan pa premagali AICH Dob z 2 : 1 in z enakim številom točk kot drugi Salzburg zasedli tretje mesto. Zmagal je Fužinar. Sobočani, ki se zaradi pomanjkanja telovadnic v Murski Soboti pripravljajo v Bogojini, bodo tam v četrtek (danes) odigrali prijateljsko tekmo z avstrijskim prvoligašem Gleisdorffom, v soboto pa s hrvaškim prvoligašem Varteksom.

Judo

Hašaj drugi v Splitu

V Splitu je bil velik mednarodni članski turnir v judu za pokal Slobodne Dalmacije, na katerem je sodelovalo čez 300 tekmovalcev. V slovenski reprezentanci je nastopil tudi Sobočan Goran Hašaj in se lepo odrezal. Med posamezniki je v kategoriji do 60 kg zasedel drugo mesto. (TK)

Jubilee

Petdeset let NK Dobrovnik

Nogometni klub Dobrovnik, ki je nekaj časa tekmoval tudi pod imenom Brazda, je preteklo nedeljo praznoval visok jubilej - 50. letnico delovanja. Na slovesnosti je predsednik kluba Jože Danč pozdravil številne goste, hkrati pa opisal prehojeno pot. Med udeleženci slovesnosti so bili: Slavko Kovačič, podpredsednik Nogometne zveze Slovenije, Jože Koccon, župan Občine Lendava, Terezija Donko, predsednica Športne zveze Lendava, Branko Gros, predsednik Medobčinske nogometne zveze Lendava, in drugi.

Ob tej priložnosti so klubu podelili spominsko vazo NZS, zlato plaketo Športne zveze Lendava in priznanje Medobčinske nogometne zveze Lendava. Pripravili so tudi krajši kulturni program in odigrali prijateljsko tekmo med veterani Dobrovnika in žensko ekipo

Milan Regvat - predsednik Zveze za hokej na travi Slovenije

Uskladiti interese klubov in ustvariti boljše možnosti

Na zadnji skupščini Zveze za hokej na travi Slovenije, ki ima sedež v Murski Soboti, je bil za novega predsednika izvoljen Milan Regvat. Z njim smo se pogovarjali o stanju in usmeritvah hokeja na travi v Sloveniji.

Kaj je bil motiv, da ste sprejeli funkcijo predsednika Zveze za hokej na travi Slovenije?

»Funkcija predsednika Zveze za hokej na travi Slovenije sem sprejel na pobudo HK Triglav iz Predanovca, zlasti pa zato, ker gre za edino osrednjo slovensko organizacijo, ki ima sedež v Murski Soboti, in ker gre za amaterski šport. Za hokej na travi pa je tudi zanimivo, da ga predvsem igrajo študentje in nima stranišnih učinkov kot nekateri drugi športi. Funkcijo predsednika zveze bom opravljal amatersko.«

Kakšnem stanju je trenutno hokej na travi v Sloveniji?

Hokej na travi ni množičen šport, vendar počasi napreduje. Najbolj kaže ustanovitev ženske lige pri HK Triglav iz Predanovca. Zal pa razen Prekmurja obstaja samo HK Svoboda v Ljubljani. Zato si želimo poživiti hokejske klube v Celju in Mariboru.

Slovenska reprezentanca v hokeju na travi zaenkrat še ni dosegla vidnejših rezultatov, zato bomo morali podrobneje analizirati vzroke.

- Kako si predstavljate vodenje zveze, ki se je v preteklosti srečevala z nekaterimi težavami?

»Zavzemal se bom, da najdemo skupen jezik in uskladimo interese klubov. Brez močnih klubov in njihove povezave tudi ni močne zveze. Na zadnji skupščini zveze je bilo precej pripomb, zlasti na račun sodniške organizacije, ki jo bomo morali temeljito reorganizirati. Zaživeti bo moralo delo komisij. Pravočasno se bomo morali začeti pripravljati na praznovanje 50-letnice hokeja v Sloveniji, ki bo čez dve leti. Še tesneje se bo potrebno povezati z evropsko hokejsko organizacijo in vnovčiti laskava priznanja, ki jih je bila deležna naša zveza ob uspešni organizaciji evropskega

pokala za ženske v skupini C, ki je bilo v Moravskih Toplicah.

- Kakšne pa so sicer usmeritve razvoja hokeja na travi v Sloveniji?

»Osnovni cilj zveze je, doseči večjo množičnost hokeja na travi v Sloveniji, zato bodo morali klubi že v tekmovalni sezoni 1997/98 nastopati tudi z nižjimi kategorijami. Z najmlajšimi bo potrebno več strokovnega dela, nasploh pa bo treba izboljšati mate-

rialne razmere za delo v klubih in reprezentanci. Zavzemamo se, da bi imela vsak klub in reprezentanca svojega pokrovitelja.

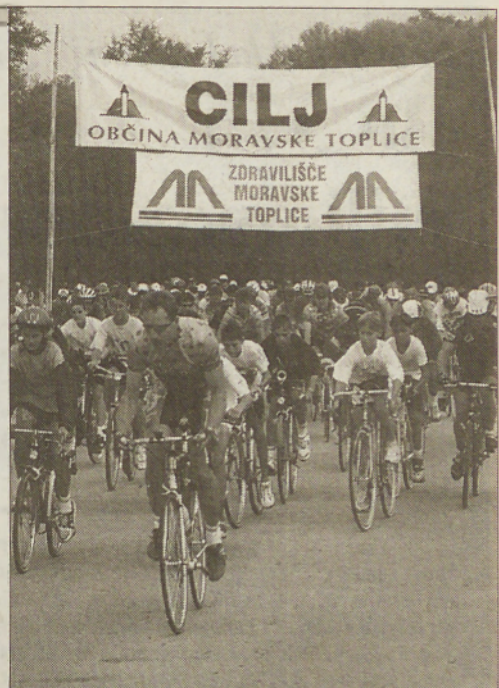
- Večkrat je slišati pripombe, da nekatere članske ekipe vodijo ljudje, ki nimajo ustrezne strokovne izobrazbe. Kako boste rešili to vprašanje?

»Vsekakor si bomo prizadevali za večje strokovno delo v klubih, zato bomo organizirali seminarje, na katerih bodo predavali tuji strokovnjaki predvsem iz držav, kjer je hokej na travi dobro razvit, kot so Nemčija, Nizozemska, Anglija.

- Kaj si kot predsednik Zveze za hokej na travi Slovenije še želite?

»Želim si predvsem, da bi povečali število klubov in imeli še eno žensko ekipo ter dosegli veliko množičnost. To pa bomo lahko dosegli tudi ob večji finančni podpori klubov in reprezentanci ter večji pozornosti medijev, zlasti tistih, ki hokej na travi kot lepo športno panogo neupravičeno potiskajo na rob športnih dogajanj.« Feri Maučec

V okviru občinskega praznika je organizirala Občinska športna zveza Moravske Toplice pod pokroviteljstvom zdravilišča Moravske Toplice prvi rekreacijski kolesarski maraton. Sodelovalo je 165 kolesarjev, od tega 77 v malem maratону na 25 km in 88 v velikem maratonu na 50 km. Najmlajša udeleženka je bila 8-letna Mojca Mandić iz Murske Sobotice, najstarejši udeleženec pa 72-letni Miroslav Mihec iz Maribora. Najhitrejša v malem maratonu sta bila Saša Bezjak iz Trat in Mario Vrančič iz Maribora, najhitrejša v velikem maratonu pa sta bila Helena Ivanek iz Gornje Radgone in Andrej Čeh s Kamenščaka. Prva tokratna športnorekreativna prireditev je lepo uspela, odslej pa naj bi bila tradicionalna. (FM), fotografija: J. Zauneker

Šah

V Štrigovi 133 šahistov

Šahovsko društvo Radenska Pomgrad iz Murske Sobotice je v sodelovanju s šahisti Štrigove pripravilo prvi konektedenski šahovski turnir.

Sodelovalo je kar 133 šahistov, torej je za tovrstno tekmovanje kar veliko zanimanje. Zmagal je Kavaš z 8 točkami pred Vadlom in Zečevičem, oba po 7,5 točke (vsi Hrvaška), sledijo Lazar, Zupe, Orak, Kovač in Krumpačnik, vsi po 7 točk. Med ženskami je bila najuspešnejša Lea Števanec, ki je s 5 točkami zasedla devetindeseto mesto.

gal je Kavaš z 8 točkami pred Vadlom in Zečevičem, oba po 7,5 točke (vsi Hrvaška), sledijo Lazar, Zupe, Orak, Kovač in Krumpačnik, vsi po 7 točk. Med ženskami je bila najuspešnejša Lea Števanec, ki je s 5 točkami zasedla devetindeseto mesto.

Hokej na travi

Zmagala reprezentanca

V okviru praznovanja 15-letnice HK Svoboda iz Ljubljane je bil mednarodni turnir v hokeju na travi. Med osmimi moštvi je zmagala reprezentanca Slovenije, ki je v finalu premagala Svobodo z 2 : 1. Vrstni red: 1. Slovenija, 2. Svoboda, 3. Concordia, 4. Murska Sobota, 5. Lek in Triestina, 7. Triglav in Svoboda (veterani).

Atletika

Marta Janežič prvakinja

V Celju je bilo državno prvenstvo v atletiki za paraplegije, ki je hkrati šlo za memorial Bojana Hrovatina. Tekmovanja so se udeležili tudi paraplegiki pomurske regije.

Najuspešnejša med njimi je bila Marta Janežič, ki je v troboju (disk, kopje, krogla) zasedla prvo mesto in osvojila naslov državne prvakinje.

Na državnem prvenstvu v polmaratonu v Velenju je Geza Grabar (AK Pomurje) med člani zasedel osmo mesto.

V Judenburgu je bilo odprto prvenstvo avstrijske Štajerske v atletiki za veterane nad 35 let. Izkazal se je Zdravko Mauko v Melov (TS Radenska), v vseh disciplinah (100 m, 200 m, 400 m) je zasedel tretje mesto. (G. G.)

V Sebeborcih je bilo prvo odprto prvenstvo Slovenije v avtorallyju za paraplegike, ki so ga pripravili AMD Stefana Kovača Murska Sobota, ZSAM Murska Sobota, Motoklub veterinov in Društvo paraplegikov pomurske regije. Sodelovalo je 21 avtomobilov. Zmagala sta Silvo in Marko Križanič (MS) z 200 kazenskimi točkami pred Francem in Bredo Pintar (Maribor), 202, Jožetom Francem (MS), 206, Jožetom Berčonom in Brantom Škarjem (Lj), 234, in Bojanom Cimanom in Jožetom Breskočem (MS), 274 kazenskimi točkami deseto mesto, Marija Magdič (MS) pa s 656 kazenskimi točkami enaindvajseto mesto. Tekmovali so na 28 km dolgi progi. Fotografija: J. Zauneker

Konjske dirke

Dve zmagi Ljutomerčanov

Na Brdu pri Kranju so bile kasaške dirke, ki si jih je ogledalo okrog 3.000 gledalcev. Sodelovali so tudi Ljutomerčani in dosegli dve zmagi. Prvi mesti sta zasedla Feliks Lobell (Kukolj) v četrti dirki, 1:22,1, in Koran Keystone (Tramšek) v sedmi dirki, 1:21,8. Druga mesta so zasedli: Honey Goal (Makoter) v drugi dirki za dveletnike, 1:21,2, Filda (Seršen) v četrti dirki, 1:22,4, in Amita (F. Jureš) v sedmi dirki, 1:21,8. Tretji je bil Fabian (Slana) v šesti dirki, 1:21,9. Četrta mesta so zasedli: Dali (Sagaj) v drugi dirki za dveletnike, 1:22,8, Lisko Lobell (Sraka) v četrti dirki, 1:22,7, in Anihila (J. Sagaj) v sedmi dirki, 1:22,6. V zadnji dirki najhitrejših kasačev je prvi pritekel na cilj Express Bar (M. Slavič mlajši), vendar je bil zaradi galopa čez cilj diskvalificiran.

Na Brdu pri Kranju so bile kasaške dirke, ki si jih je ogledalo okrog 3.000 gledalcev. Sodelovali so tudi Ljutomerčani in dosegli dve zmagi. Prvi mesti sta zasedla Feliks Lobell (Kukolj) v četrti dirki, 1:22,1, in Koran Keystone (Tramšek) v sedmi dirki, 1:21,8. Druga mesta so zasedli: Honey Goal (Makoter) v drugi dirki za dveletnike, 1:21,2, Filda (Seršen) v četrti dirki, 1:22,4, in Amita (F. Jureš) v sedmi dirki, 1:21,8. Tretji je bil Fabian (Slana) v šesti dirki, 1:21,9. Četrta mesta so zasedli: Dali (Sagaj) v drugi dirki za dveletnike, 1:22,8, Lisko Lobell (Sraka) v četrti dirki, 1:22,7, in Anihila (J. Sagaj) v sedmi dirki, 1:22,6. V zadnji dirki najhitrejših kasačev je prvi pritekel na cilj Express Bar (M. Slavič mlajši), vendar je bil zaradi galopa čez cilj diskvalificiran.

Namizni tenis

Kocuvan med osmerico

Na odprtem mladinskem namiznotenškem turnirju je med 95 igralci in igalkami iz 23 slovenskih klubov nastopilo tudi 11 igralcev Moravskih Toplic Sobotice. Sobotčani so največ pričakovali od državnega reprezentanta Gregorja Kocuvana, ki pa se ni izkazal, saj je pristal med osmerico. Tako si je že na štartu sezone pokvaril možnosti za uvrstitev v reprezentanco. Uvrstitev Šbula, Puhana in Győreka med šestnajsterico je solidna. V predtekmovalni skupini so druga mesta zasedli Zavec, Gider in Gorčan, tretji mesti pa Horvat in Oček. M. U.

Tenis

Bratkovičeva, Avsec, Zidar in Kelemen

Teniški klub Murska Sobota, ki letos praznuje 10-letnico delovanja, je pripravil turnir rekreativcev. Sodelovalo je 26 igralcev in igalk. Moški so tekmovali v treh starostnih kategorijah. Pri ženskah je zmagala Joža Bratkovič (Krog) pred Andrejo Lipič, Nado Kološa in Dragico Hari (vse MS). Pri moških do 45 let je zmagal Branko Avsec (G. Radgona) pred Jožetom Štraklom, Rudijem Rijavcem in Vinkom Šnurjem (vsi MS). Pri moških do 55 let je bil najboljši Branko Zidar (Ljutomer) pred Petrom Grajšem (Hoče), Vilijem Šiftarjem in Jožetom Žekšem (oba MS). Pri moških nad 55 let je zmagal Aleksander Kelemen pred Jožetom Gajškom in Janezom Kovačem (vsi MS).

V Domžalah je bilo območno tekmovanje v tenisu za deklice do 12 let, ki je šlo kot kvalifikacija za sodelovanje na glavnem turnirju v Portorožu. Sodelovala je tudi 10-letna Stefana Davidovski iz Moravskih Toplic in si s tremi zmagami in enim porazom zagotovila sodelovanje na glavnem turnirju, kar je lep uspeh.

Kegljanje

Kegljavci lendavske Nafta, ki so novi člani druge državne lige, so v prijateljski tekmi na Ravnah premagali domačega Fužinarja s 5027 : 4751 podrtih kegljev. Za Nafto so tekmovali: Matko, 837, Kerman, 787, Felšo, 832, Žalik, 858, Peric, 856, in Horvat, 857 podrtih kegljev. (M. Ž.)

Spidvej

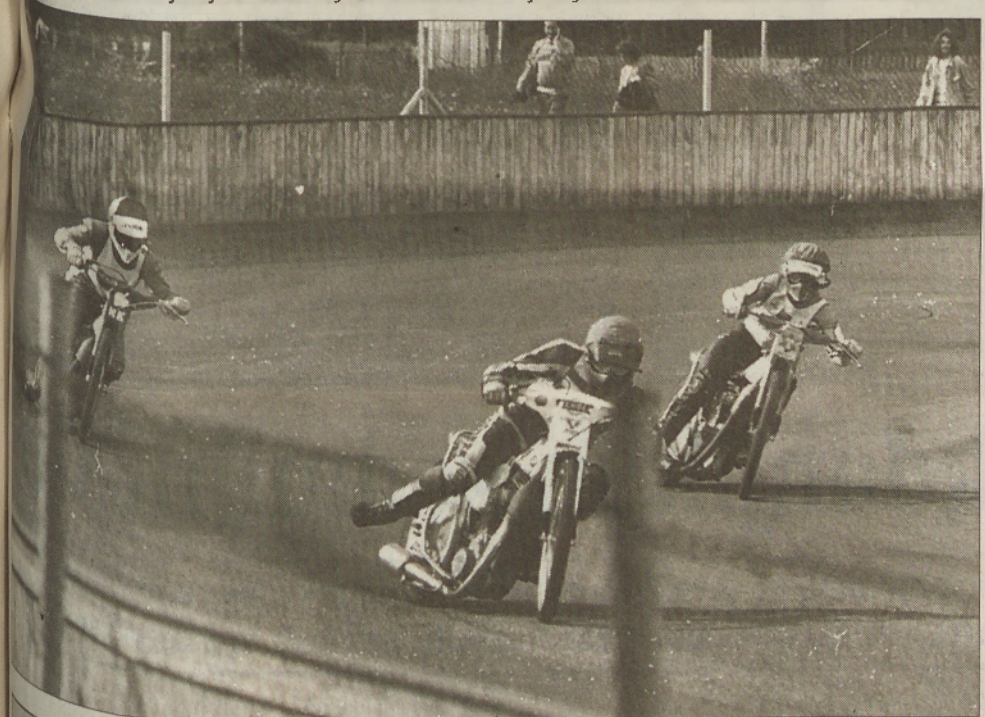
Koren sedmi, Majhen enajsti

Speedway team Lendava je na turnirju v Petišovcih pripravil 4. tekmo v državnem prvenstvu posameznikov. Sodelovalo je 17 tekmovalcev iz Slovenije in Hrvaške. Med njimi si jo je ogledalo okrog 100 gledalcev, je bilo neveliko padcev, ki so se končali brez posledic. Med najboljšimi padel tudi najboljši do-

mačin Jožef Koren in tako ostal brez 2 točk, sicer bi sodeloval v finalni skupini in zasedel eno od prvih štirih mest. Tako pa se je moral zadovoljiti s sedmim mestom. Uspešno sta tekmovala tudi Lendavčana Aleš Majhen in Siniša Jambrošič. Po pričakovanju je zmagal naš trenutno najboljši tekmovalac Matej Ferjan iz

Ljubljane in tudi prevzel vodstvo. Po štirih dirkah je vrstni red naslednji: 1. Ferjan 84, 2. Lekše 74, 3. Šanterj 70, 4. Peterca in Šušteršič po 64, 6. Omerzel 55, 7. Koren (Lendava) 47 točk. Aleš Majhen je s 13 točkami na enajstem, Siniša Jambrošič pa z 2 točkama na šestnajstem mestu. Naslednja dirka bo 21. septembra v Ljubljani.

A. Matjašec

Preskakovanje ovir

Maja Vohar vodi v slovenskem pokalu

V Škocjani pri Celju je bilo prvenstvo za pokal Slovenije v preskakovanju ovir za mladinke. Na tekmovalnem tekmovanju je sodelovalo 165 konj s 152 jahači iz vseh slovenskih klubov. Prijetno je presenetila ekipa Konjeniškega kluba Grad, ki jo vodi Maja Vohar iz Kroga, ki jo sestavljata Blackom Barry-

jem zmagala v parkurju L (1,20 m), s konjem Fjureretterjem pa je bila deveta. V tekmovanju za mladinski pokal Slovenije je Maja Vohar (Fjureretter) zasedla drugo mesto in po 4 tekmah vodi z 49 točkami pred Rajhom, 39,5, in Hrupom, 37,5 točke. Mojca Horvat je v parkurju A (1,00 m)

s konjem Telmo tekmovanje končala brez kazenskih točk, Katarina Magdič pa je dobila s konjem Duralom tri kazenske točke. V parkurju A-2 (1,10 m) je bila Mojca Horvat 18., Maja Vohar 24., Monika Marič (Targo) 33. in Katarina Magdič 38.

Mavrič šesti

Na državnem prvenstvu posameznikov v športnem ribolovu so doslej izvedli devet tekmovanj, od katerih se šteje osem najboljših. O novem državnem prvaku pa bo odločila še preostala tekma, ki bo verjetno konec tega meseca. Trenutno vodi Jernej Lipovnik (Maribor) z 20 kazenskimi točkami (24.040 ulovljenih rib). Željko Mavrič je z 31 kazenskimi točkami (26.620) šesti, Av-

Vodi Silva Prosenjak

Na prvi izbirni tekmi za sestavo državne ženske reprezentance v športnem ribolovu so imele največ uspehe dosedanje reprezentantke. Po rezultatih prve državne lige in prve izbirne tekme za sestavo državne reprezentance vodi Sobočanka Silva Prosenjak s 5027 : 4751 podrtih kegljev. Za Nafto so tekmovali: Matko, 837, Kerman, 787, Felšo, 832, Žalik, 858, Peric, 856, in Horvat, 857 podrtih kegljev. (M. Ž.)

Športni ribolov

Radgončani sedmi, Sobočani deveti

Prvenstvo je bilo tekmovanje v slovenski ligi v športnem ribolovu za članke, ki je potekalo v Mariboru. Sodelovali sta tudi ekipi - RD Radgona in Murska Sobota, ki pa se nista uvrstili v final.

Prvenstvo so razočarali večkratni državni prvaki Radgončani (Mavrič, Prelog, Hladen), saj so na koncu zasedli sedmo mesto. Murska Sobota pa je zasedla deveto mesto. Vrstni red: 1. Murska Sobota, 2. Brežice, 129, 3. Radgona, 130, 4. Ptuj, 131, 5. Murska Sobota, 132, 6. Majšperk, 133, 7. Radgona, 134, 8. Novo mesto, 135, 9. Murska Sobota

Soboški sklad stavbnih zemljišč Bo 374 milijonov dovolj?

Letošnji program dela Sklada stavbnih zemljišč Mestne občine Murska Sobota zajema prodajo nepremičnin v mestu in njegovi okolici, s čimer naj bi pridobili 129 milijonov tolarjev

Tako računajo na prodajo blizu 14 tisoč kvadratnih metrov stavbnih zemljišč v Murski Soboti. Gre za uresničitev projekta Center Sobota, za povezavo Kocljeve ulice, dela v Gregorčičevi ulici, pri servisu OMV, v Lendavski ulici, za cono ob Agroservisu in za Sončno ulico. Poleg tega nameravajo urediti stavbno zemljišče v skladiščni coni pri BTC-ju v Nemčevcih in deset parcel za zasebno stanovanjsko gradnjo v Černelavcih.

Nekaj nalog še od lani

V letošnji program so vključene tudi naloge, ki niso bile uresničene v letu 1996 ali pa so bile začete in se bodo nadaljevale v letu 1997. Sicer pa si soboški sklad stavbnih zemljišč prizadeva s pridobivanjem, opremljanjem in oddajanjem stavbnih zemljišč zagotoviti možnosti za ureditev komunalne infrastrukture pa tudi komunalno opremljene parcele za razvoj poslovno-obrtno in industrijske dejavnosti v mestni občini. Sklad namerava letos investitorjem prodati za gradnjo poslovno-stanovanjskih objektov stavbna zemljišča ob Gregorčičevi, Kocljevi in Lendavski ulici pa tudi pri bencinskem servisu OMV in stavbno zemljišče za zgradbo LB Pomurske banke v Murski Soboti. Za obrtno-proizvodne dejavnosti bodo odkupljene stavbne parcele v obrtni coni pri Agroservisu, za zasebno stanovanjsko gradnjo pa parcele v novem naselju v Černelavcih in Sončni ulici v Murski Soboti.

136 milijonov za nepremičnine

V delovanju soboškega sklada stavbnih zemljišč zavzema pomembno vlogo tudi pridobivanje nepremičnin, na čigar račun bi porabili 136 milijonov tolarjev. Največ denarja, in sicer 40 milijonov SIT, jih bo stal odkup 1,5 hektara zemljišča v poslovno-obrtni coni pri Agroservisu za potrebe druge faze komunalne ureditve. Polovico nižji znesek bodo morali odšteti za hišo v Slomškovi ulici 53 v Murski Soboti, saj načrtujejo povezavo s Kocljevo ulico. Nekoliko več, to je 33 milijonov tolarjev, naj bi zagotovili za odkup stavbnega zemljišča velikosti 18.086 kvadratnih metrov od podjetja IMP Blisk v stečaju v predelu Pleše v Murski Soboti, kar je bilo načrtovano že lansko leto. Prav tako so odkupili hišo v Gregorčičevi ulici 34 v neposredni bližini provizorijev in del dveh parcel za gradnjo dovodne ceste na mestnem severu vzporedno z Lendavsko ulico zaradi sprememb zazidalnega načrta. Poleg tega bodo odkupili še nekaj manjših stavbnih zemljišč.

Za lepšo ureditev mestnega središča

Precejšen zalogaj pa je nedvomno tudi uresničitev investicijskega projekta Center Murska Sobota, kjer bodo tri milijone tolarjev porabili za kapital, potreben za ustanovitev družbe z omejeno odgovornostjo. Na ta način želi sklad že letos rešiti nekatere probleme pri urejanju osrednjega dela mesta. Kot prva naložba se nakazuje investicijski projekt gradnje objekta, ki bo lokacijsko umeščen med LB Pomursko banko in Pošto Slovenije (na severni strani) ter tržnico na južni strani. Sklad pa bo začel tudi aktivnosti za pridobivanje nepremičnin, vezanih na razne predhodne postopke, ki jih ni mogoče časovno opredeliti in finančno ovrednotiti. Sem spada odkup hiše na vogalu Kocljeve in Zvezne ulice, ki je v denacionalizacijskem postopku, odkup oziroma razlastitev hiše v Kocljevi ulici (Heklič), obnova zgradbe v Slomškovi ulici (nekdanji ušesni oddelek), postopna preselitev stanovalcev provizorijev v ulici Staneta Rozmana in usposobitev zemljišča za načrtovano gradnjo, odkup zemljišča v lasti VZV-ja v Černelavcih in stavbnega zemljišča v obrtni coni sever, last podjetja Merkur Kranj.

Agroservis, plinovod ...

Tako bodo letošnji odhodki Sklada stavbnih zemljišč Mestne občine Murska Sobota skoraj 374,3 milijona tolarjev. Vanj so razen omenjenih programskih ciljev zajeti tudi dokončanje prve faze komunalne opreme in začetek druge faze urejanja cone pri Agroservisu, dokončanje komunalne opreme v novem naselju v Černelavcih, sofinanciranje naložb v mestno infrastrukturo, financiranje gradnje plinovoda na relaciji med Akso (prej Platana) in križiščem Cvetkove ulice, sofinanciranje prostorsko-izvedbenih aktov, strokovna opravila in drugi sprotni stroški.

MILAN JERŠE

Visok jubilej organiziranega lovstva

Lovski zakoni so pisani in nepisani

Prekmurski lovci slavili tri pomembne jubileje - Jože Grlec prejel zlato Gallusovo značko za več kot 25 let aktivnega delovanja - Pogrešali župane in poslance

Sobota, 6. septembra, je v Murski Soboti minila v znamenju lovstva. Osrednja slovesnost je bila ob 18. uri na grajskem dvorišču, kjer so nastopili Prekmurski lovski rogisti s prijatelji s Ptujja, iz Domžal, Halbenreina in Modincev ter pevci lovskega pevskega zbora. Zveza lovskih druženj Prekmurja je ena najstarejših lovskih organizacij v Sloveniji, saj praznuje že 75 let. Med pobudniki za organizirano lovstvo je bil 1922. leta Josip Benko, prvi predsednik Prekmurskega lovskega društva pa je bil Jožef Vezer. Po drugi svetovni vojni, 1945. leta, so za predsednika izvolili arhitekta Franca Novaka. Povojna leta lovstvu niso bila naklonjena in tudi današnji čas mu ni. Ali je kdaj sploh bil?

Glede na udeležbo pomembnih oseb na lovski proslavi bi lahko sklepali, da lovci niso več tako vplivni, zanimivi ali atraktivni, kot so bili včasih. Na slovesnosti, kjer so slavili kar tri pomembne jubileje, nismo videli nobenega prekmurskega župana (spregledani naj mi oprostijo), udeležil se je le poslanec Andrej Gerenčar; ta večer so bili namreč skoraj vsi »pomembneži« zbrani na slavlju moravske občine. Pa bi si lovci kljub temu, da se zadnje čase o njih govori in piše več slabega kot dobrega, zaslužili, da bi jih pozdravil kdo v imenu občine. Že zato, ker je prejel Jože Grlec, ustanovitelj in vodja prve slovenske skupine lovskih rogistov in avtor številnih skladb, za več kot 25 let aktivnega delovanja zlato Gallusovo značko, ki jo podeljuje Zveza kulturnih organizacij Slovenije. Njegovo delo znajo ceniti predvsem drugje, tudi sosedje Avstrijci, saj so člani skupine iz Halbenreina in Modincev na Gradščanskem nadvušeno ploskali in vzklikali »maestru« lovskih rogistov.

V sedanjih Zvezi lovskih druženj Prekmurja je združenih 24 lovskih druženj, ki imajo skupno 854 članov in gospodarijo s 55

bro, da nam to zavidajo mnogi v Sloveniji in tujini. Pravočasno smo vplivali na ohranitev male divjadi in prvi začeli z organiziranim varstvom in ohranjanjem narave in divjadi, saj smo v okviru lovške organizacije ustanovili celo ekološko sekcijo. Po njegovih besedah lovstvo danes ni noben privilegij, saj ima prav vsak državljan možnost,

Na grajskem dvorišču v Murski Soboti so v soboto zvečer zadoneli rogovi lovskih rogistov iz Domžal, Ptujja, Halbenreina, Modincev in Prekmurja. Dirigiral jim je Jože Grlec, ki je tudi začetnik lovskih rogistov v Sloveniji in avtor mnogih skladb.

770 hektarji površin; v dveh gojitenih loviščih, ki gospodarijo s 23 tisoč hektarji, je 34 članov. O zgodovini dosedanje 75-letne organiziranosti prekmurskih lovcev je spregovoril predsednik upravnega odbora Aleksander Marič. Poudaril je, da so danes »prekmurski lovci organizirani tako do-

vstopiti v lovsko organizacijo, seveda pa to ni odvisno od denarja niti od naziva; današnjega zakona o lovstvu ni potrebno povsem izničiti, ampak le posodobiti, zato je pozval poslance, naj jim pri tem pomagajo. Lovci se zavdajo, da je potrebno živeti v harmoniji z naravo, kjer si prostor

delijo človek, kmetijstvo in gozdarstvo. Predstavnik Lovske zveze Slovenije Milan Jenčič je prekmurske lovce pohvalil, češ da eden od stebrov slovenskega lovstva, rogisti pa da naj še dolgo dvigajo ugled. »Zgodovina slovenskega lovstva je zgodovina odnosa slovenskega človeka do narave in divjadi. Na prehojeno pot smo bili ko ponosni. Nismo prva generacija, katere čas lovstvu ni naklonjen, toda lovci smo bili in smo največje poznavalci narave, zato pa tudi njeni največji ljubitelji. Vsak pravični sistem je prinesel nov lovski zakon, vendar so do sedaj vedno poslušali strokovnjake, zato upam, da bo tudi sedanja oblast spoštovala smisel lovstva. O ugledu lovstva pa je povedal: »Za ugled lovstva ko največ storijo lovci sami. Slovani in nepisani zakoni. Kdor je več po duhu in srcu, ve, da ni lovstva pravičnost, enotnost in sodelovanje med slovenskimi lovci.«

Jože Grlec je prejel zlato Gallusovo značko, sedem članov pa prejelo srebrne značke, 13 pa bronzne.

Nova knjiga Cilke Sukič

Jedi nekdanjih in sedanjih dni

Najbolj znana učiteljica kuhanja na levem in desnem bregu reke Mure je izdala drugo bogatejšo kuharsko knjigo z recepti prekmurskih, prleških in štajerskih jedi

Pred kratkim je v Ljubljani v založbi Založbe Horvat M&M izšla kuharska knjiga cenjene prekmurske mojstrice kuhanja Cilke Sukič. To je njena druga knjiga (prva je izšla v založbi Podjetja za informiranje iz Murske Sobotice), vendar je precej obsežnejša, z več recepti in obsejnejšimi opisi. Je prava praktična kuharska knjiga, ki se je bodo razveselile tako mlade kot starejše kuharice, prav tako pa tisti, ki imajo radi tradicionalne starejše jedi, in tisti, ki si raje pripravijo jedi iz zelenjave s svojega vrta.

Če je bila prva Cilkina knjiga najbolj podobna spominku kot uporabni kuharski knjigi, pa je sedanja, ki je izšla v Ljubljani, res prava praktična kuharska knjiga. Izid knjige so podprle občine

Kobilje, Kuzma, Puconci, Rogoševci, Moravske Toplice in Mesarija Hanžekovič, založila jo je Založba Horvat M&M, fotografije je prispeval Jože Herman, naslovno fotografijo Jože Kološa-Kološ. Vezava je podobna kot pri prejšnji knjigi in omogoča praktično nastavitve, ko gospodinjice potrebujejo določen recept in imajo knjigo pri roki. Naslov to kratke kuharske knjige ni izbran po naključju: Jedi nekdanjih in sedanjih dni s podnaslovom Prekmurska, prleška in štajerska kuhinja. Le kdo je večji strokovnjak za kuhinjo v pokrajini ob Muri, če ne ravno Cilka Sukič, ki je vzgojila več generacij dobrih gospodinj, še vedno, kljub letom, pa je pripravljena voditi kuharske tečaje in pripravljati recepte za tednik Vestnik. Morebiti se zdi za nekoga to nepomembno, toda prav je, da ne pozabimo na domače ljudi, kajti v današnjem svetu bi vsak le prodajal in tržil tisto, kar gre dobro v promet; nedolgo nazaj, je neki »ljubljanški« kuhar izjavil, da bo napisal kuharsko knjigo o prekmurskih jedeh, saj se ima za strokovnjaka za prekmurske jedi. Pa je to res?

Cilka Sukič ve, kaj je jed te pokrajine in kaj ni. Resda so si prekmurske, prleške in štajerske jedi podobne, toda razlikujejo se v pomembnih »detajlih«, najsi bo v smetanovem podmetu, nadevu iz skute ali kakšni drugi sestavini. Juhe, močnatne jedi, zelenjava, solate, meso, pogače in drobno pecivo. Ogromno je tega, vse nam je (Prekmurcem in Prlekom) nekako domače. Naj naštejemo le glavna poglavja: Juhe (tudi smetanova gobova, hrbiščna s krpicami, štajerska iz svinjskih nogic idr.), Mesne jedi (govedina v paradižnikovi omaki, bržla Esterhazy, svinjski kotlet s smetano in jabolki, o razsoljevanju in prekajevanju mesa, sarma, piščanec na kmečki način, puran z mlinci, srnino stegno po lovsko, zajec s česnom, v bučnem olju ocvrte ribe idr.), Samostojne mesne jedi (ajdova kaša z dušeno svinino, ajdove klobase bele in krvave, klobase iz prosene kaše, pečeno prekmursko zelje, številne praktične enolončnice), Samostojne brezmesne jedi (zloženi rezanci, omleta z gobami, kušini, dōdoli, langaš, fižolovo zelje, nadete bučke, štajerska sirova zlevanka, postružnjača, prleške kumare, koruzna pogača na opeki idr.), Zelenjavne jedi, Solate, Pecivo iz kvasenega testa, Umešano krhko pecivo, Pecivo iz vlečenega testa in »zlevanke« (prekmurska, prleška in štajerska gibanica, loparnica, oljovica, gibice, idinjače, bibe,

slivov zvitek), Razno pecivo: Drobno pecivo, Torte, Kozarci, ranje sadja in zelenjave, Zamrzavanje in uporaba zamrzanih izdelkov, Za vroče poletne dni, Mlični grizki iz slanega testa in na koncu še poglavje Osnovna pravila kuhanja za jedilno mizo.

Cilka je v uvodu zapisala: »Razno pecivo, Drobno pecivo, Torte, Kozarci, ranje sadja in zelenjave, Zamrzavanje in uporaba zamrzanih izdelkov, Za vroče poletne dni, Mlični grizki iz slanega testa in na koncu še poglavje Osnovna pravila kuhanja za jedilno mizo.« Cilka je v uvodu zapisala: »Razno pecivo, Drobno pecivo, Torte, Kozarci, ranje sadja in zelenjave, Zamrzavanje in uporaba zamrzanih izdelkov, Za vroče poletne dni, Mlični grizki iz slanega testa in na koncu še poglavje Osnovna pravila kuhanja za jedilno mizo.« Cilka je v uvodu zapisala: »Razno pecivo, Drobno pecivo, Torte, Kozarci, ranje sadja in zelenjave, Zamrzavanje in uporaba zamrzanih izdelkov, Za vroče poletne dni, Mlični grizki iz slanega testa in na koncu še poglavje Osnovna pravila kuhanja za jedilno mizo.«

Ob koncu se lahko »zaključimo Cilka Sukič, da je vse to recepte, ki so del prekmurske, prleške identitete, zbrala in pisala!

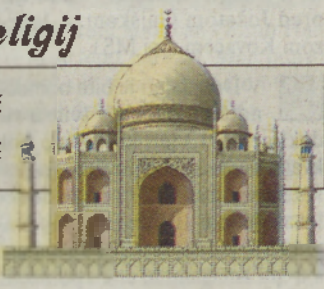
BERNARDA R. PEČEK

Južna Indija - Dežela templjev in religij

Pot na vzhod

Piše: Janez Jaklič

32. del

Iz peklenke more me je potegnil ropot vrat, piš vetra je prinesel izgubljene snežinke in topot korakov. Iz temne noči so se v predverje pekla opotekle blede človeške postave. Pretresena skupina enajstih ljudi mešane narodnosti je prihajala z one strani prelaza. Slutnja bele smrti je prežela zadnji atom njihovih teles. »Že sam dan se je slabo začel,« mi je dejal Izrael. Ob poti so naleteli na truplo češkega turista, ki ga je pokončala višinska bolezen, nato pa sta jih zajela sneg in megla. Pot se je v nekaj urah spremenila v snežno prostranstvo in le sreč-

no naključje jih je prineslo do pastirske postaje. Končalo bi se lahko tudi drugače, za vedno, v objemu večnih gora. »Nikoli več ne grem na hrib,« mi je zaupala Angležinja, ko so okrepčeni s čajem nadaljevali pot proti Muktinathu.

Noč je minila v znamenju boleče glave, suhih ust, ledenih nog in v redkih trenutkih polsna. Zjutraj je bila odločitev lahka. Visok sneg, ki je še vedno naletaval, in gosta megla sta naju sedmi dan pešačenja usmerila v dolino po isti poti, po kateri sva prišla.

S polnimi pljuči sem vdihaval

KONEC

Dva tisoč gostov v Slavičevi dolinici

Slavnostni govornik predsednik Državnega zbora Republike Slovenije Janez Podobnik

Slavnostnemu govorniku na razglasitvi naj... kmetije '97 Janezu Podobniku je starejši gospodar naj... kmetije Franc Slavič izročil spominsko darilo: uokvirjeno fotografijo domačije.

Vremeška napoved za nedeljo (zmerne pooblačitve in posamezne nevihte) ni odvrnila kakih dva tisoč ljudi, da se ne bi udeležili slovesne razglasitve naj... kmetije '97. Res je rosilo, mokri pa nismo bili, saj so našli zavetje v katerem od (pokritih) prostorov Slavičeve dolinice.

Domačija, v kateri živijo stari gospodarja Monika in Franc ter mlajša gospodarja Alenka in Srečko ter njuna otleta, je na stečaj odprla vsa vrata. V Slavičevo dolinico se je zgnila množica ljudi, ki so pač hoteli videti, kakšna je domačija naj... kmetija. Upamo, da bodo prav ta kmetija naj... kmetija in drugim dobitnikom priznanj. Pohvalil je idejo o akciji Naj... kmetija, ki tako postaja pravo gibanje. Seveda se je dotaknil tudi vprašanja razvoja slovenskega kmetijstva, ko se bomo vključili v Evropsko zvezo. Vse je treba storiti, da kmetijstvo ne propade. Ni pa mu tuja niti misel o (ponovnih) pol kmetih, pol delavcih... Janez Podobnik, ki je bil pozneje pri Slavičevih še na kosilu, si je seveda ogledal kmetijo in pohvalil prizadevanja družine, kjer

deželi je bila še posebno primerena za našo (in vašo) prireditelja. Potem je župan Občine Sveti Jurij ob Ščavnici Slavko Mihalič pozdravil in napovedal slavnostnega govornika - predsednika Državnega zbora Republike Slovenije Janeza Podobnika. Ta je čestital letošnjim dobitnikom priznanja naj... kmetija in drugim dobitnikom priznanj. Pohvalil je idejo o akciji Naj... kmetija, ki tako postaja pravo gibanje. Seveda se je dotaknil tudi vprašanja razvoja slovenskega kmetijstva, ko se bomo vključili v Evropsko zvezo. Vse je treba storiti, da kmetijstvo ne propade. Ni pa mu tuja niti misel o (ponovnih) pol kmetih, pol delavcih... Janez Podobnik, ki je bil pozneje pri Slavičevih še na kosilu, si je seveda ogledal kmetijo in pohvalil prizadevanja družine, kjer

v lepi slogi živijo tri generacije.

V programu so še sodelovali: humoristična skupina Murskega vala *Zamurjenci*, ženski zbor kuda Sveti Jurij ob Ščavnici, folklorna skupina iz Hrastja - Mote, ljudski pevci iz Bučečev in priložnostni humorist Emil Šmit, ki je v »nemško-slovenskem« jeziku prenesel izkušnje avstrijskih kmetov, ki že občutijo, kaj pomeni biti v EZ. Ne le Slavičevi, katerih kmetija je letos naj..., ampak predstavniki vseh drugih kmetij, ki so dobile »druga« priznanja, so se udeležili razglasitve in podelitve odličij, ki sta jih podelila direktorica Podjetja za informiranje Murska Sobota Irma Benko in odgovorni urednik Ve-

Odličje naj... kmetija '97 je Francu Slaviču (in njegovim domačim) izročil odgovorni urednik Vestnika Janko Votek.

iz Čentibe ter Horvatovi iz Dolenec.

Letošnja akcija Naj... kmetija je bila sedma po vrsti. Morda se še spomnite, da smo se najprej srečali pri Sršenovih v Veržaju, potem pri Petovarjevih v Bunčanih, Firkasovih v Cogotincih, Kupljenovih v Okoslavcih, Slanovih v Bolehnečicah, Omarjevih v Rankovcih, minulo nedeljo pa torej v Slavičevi dolinici v Stanetincih. Z akcijo nadaljujemo prihodnje leto, saj dobrih kmetij ne manjka. Vsaka kmetija je v nečem naj...!

Besedilo:
ŠTEFAN SOBOČAN
Fotografije:
JURE ZAUNEKER

To pa je spodbudno, da imamo mladega bralca Vestnika, ki brez svojega časopisa ne more niti na prireditvi, kot je Naj... kmetija. Lepo!

Župan Občine Sveti Jurij ob Ščavnici Slavko Mihalič je podelil Slavičevi kmetiji posebno priznanje in nagrado.

stnika Janko Votek. Priznanja za urejenost kmetij so dobili: Siničevi iz Vanče vasi, Dravčevi iz Turnišča, Štuhečevi iz Bolehnečic, Pintaričevi iz Zbigovca, Horvatovi iz Žižkov in Kocjanovi iz Slamnjaka. Priznanja so dobili tudi Meoličevi iz Bakovca, Majcenovi iz Rankovca, Bokanovi iz Vaneče in Kiralyevi

Direktorica Podjetja za informiranje Murska Sobota Irma Benko je čestitala ne le »glavnemu« gospodarju Francu in njegovi ženi Moniki (na fotografiji je prva z desne proti levi), ampak tudi mladima gospodarjema - Srečku Slaviču in njegovi ženi Alenki.

Bilo je v Baški

Ko slišimo besedo avgust, nas asociacije takoj popeljejo na morje, sonce, peščene plaže, skratka na dopustniško uživanje.

Tako počitniško razporedenje so letos od 3. do 14. avgusta doživeli otroci iz občin Gornja Radgona, Radenci in Sv. Jurij, ki so letovali v Baški. Obmorski zrak je uživalo 152 otrok, za njihovo dobro počutje pa je poskrbelo 17 vzgojiteljev, učitelj plavanja, zdravica, medicinska sestra in pedagoški vodja. Že ob pol enih nas je sprejel in pozdravil upravnik doma, g. Bojan Nemec. Po namestitvi v Otroškem domu Daneta Šumenjaka je neučakane otroke pritegnilo morje. Že takoj prvi dan so preverili plavalne sposobnosti. Bilo je 39 neplavalcev. Močna volja in vztrajnost sta se obrestovali, saj je splavalo 23 otrok.

Naš vsakdan je bil ujet v urnik domskega reda. Vsako jutro je

tanje, potapljanje in skakanje v vodo. Za Baško je značilno vetrovno vreme. Takrat je morje valovilo in privabilo staro in mlado. Videle so se glave plavalcev, pa spet ne, ko so se skrile za naslednjim valom. Slišalo se je veselo vreščanje, in čeravno je bilo za kopalkami polno peska in kamenčkov, je to bilo nič v primerjavi z užitki, ki so jih ponujali valovi. Opoldanska vročina in lakota je privedla otroke v dom. Po kosilu je bil počitek. Najmlajši so utrujeni zaspali, starejši pa so prosti čas izkoristili za medsebojne pogovore, druženja, branje, reševanje križank, učenje pesmi, plesov, igranje družabnih iger ali gledanje filmov. Tisti najbolj zavzeti so lepili in barvali kamne, ustvarjali najrazličnejše živalske figure in praktična darila iz glinamola, risali ... Natovorjeni z malico so se popoldne vzgojitelji z otroki spet podali na plažo. Du-

vesih, pod mizo itd. in vsaka skupina je svojega našla. Najbolj zabavne so bile šaljive igre, kjer so se pomerili v napihovanju balonov, jedli so s kitajskimi paličicami, se mastili s smetano in prenašali v žlici žogico za namizni tenis. Tudi vzgojitelji niso bili od muh. Potopili so se v jušnik z vodo in pograbili z usti nektarino, pri tem pa so jih neutrudno spodbujali njihovi varovanci.

S pomočjo sponzorjev se je omogočila otrokom brezplačna enourna panoramska vožnja z ladjo in se vsakemu otroku podarila fotografija. Otroci pa so tudi uživali v vožnji z baščanskim vlakcem.

Grede na plažo in v dom so jih mikale številne stojnice in sladoledarji in pri njih so zapravili kar precej kun.

Vzgojitelji so se svojih dolžnosti in nalog zavedali. Izpol-

PRVIČ V ŠOLI

SEM PRVOŠOLČEK ROK.
HODIM V 1.A V ODRANCIH.
UČI ME UČITELJICA VIKI.
PRVI DAN JE BILO V ŠOLI LEPO.
MAMCA MI JE SPEKLA
MAKOVO POTICO, DA BI SE
LAŽJE UČIL.
JEDEL SEM JO TRI DNI.
DA BI MI LE KAJ POMAGALO!
ROK KOLARIČ
1.A ODRANCI

V zbornici

Ko šolski zvonec zazvoni, učiteljice in učitelji se v zbornici sedijo in sladko kavico pijejo. Slovenska skloni se ponavljajo, zraven pa spise še popravlja. Matematična na prste si računa, koliko je enkrat ena. Glasbeni svojo pesmico brundajo. Ringa raja, ringa raja ... Tehnični pa črke pregledujejo, če vse so dovolj ravne. Likovni naše risbe si ogledujejo, učiteljica zgodovine in zemljepis pa s prstom na zemljevidu v Egiptu potuje.

Biološka z mikroskopom opazuje evlgene in potočne škrlčke, telovadnici pa čez kozo skače in po gredi hodi. Angleška nekaj govori in ves čas razlaga. Takšna v zbornici je zmešnjava, a to še ni zabava prava.

MAJA SKALAN
OŠ III M. Sobotna

To smo mi ...

otroke predramila koračnica. Umili in uredili so se, nato pa so se zbrali na ploščadi, pripravljeni na jutranjo gimnastiko. Po zajtrku so se, naloženi z brisačami, maskami in kremami, podali na plažo. Ob obali so gradili peščene gradove, se zasipavali s prodrom, igrali družabne igrice in od časa do časa pohitili po »slanec«. Najčudovitejša je bilo seveda plavanje, čofof-

šan je otroke učil abecede plavanja, vzgojitelji pa so naučene vaje z otroki vestno utrjevali.

Ob večerih se je dogajalo vedno kaj zanimivega. Pelo in plesalo se je ob spoznavnem in zaključnem večeru, ko so posamezne skupine predstavile, kaj so se naučile. Pomerili so se v skakanju v vrečah in štafetnih igrach. Obiskali so staro pokopališče bo cerkvice tik nad Baško in odprli se jim je čudovit razgled nad obmorskimi mestom. Prižigajoče se luči so še toliko bolj pričarale romantičen pogled na žuboreče morje. Eden od večerov je bil namenjen opazovanju sončnega zahoda in prižiganju prvih zvezd. Zaradi svetlobe svetilk so se zvezde nagajivo skrivale, zato so ob spremljavi kitar raje kar zapeli. Pesem je pritegnila številne mimoidoče, ki so za trenutek obstali in tudi zaploskali. Otroci so iskali skriti zaklad pod kamni, v travi, na dre-

njevali so jih odgovorno in zavzeto. Še zlasti najmlajše želve z Dano so polepsale dom s svojimi prstki, z domišljijso otroško risbico Dežek in miškami in miškolini na pralnici doma. Ivanka nas je ob koncu presenetila z belimi cvetovi marjetic. Tudi za g. upravnika so izdelali ličnega klovna in se mu na tak način zahvalili za prijateljstvo in razumevanje otroških muh. Mira in Marija sta s harmoniko in kitaro polepsali večere. Vsi skupaj pa so se trudili, da bi bilo letovanje otrok čim prijetnejše.

Za zdravje sta budno skrbeli zdravica Bojana in sestra Karla, obiskal pa jih je tudi snemalec Jože z Vero, ki je utrinke našega počitniškovanja ujel v kamero.

Vzgojiteljem, sponzorjem in vsem, ki so kakorkoli pripomogli k prijetnejšemu počutju naših otrok v Baški, se pristočno zahvaljujem. Pedagoški vodja Slavica Trstenjak

Bežim

Drhtim ... in se bojim.
Kadar pomislin na te, bežim.
Samo v stran, v stran od tebe.
Nič nečem videti,
nič nečem slišati.
Sama tišina ...
Okrog mene le narava,
tiha in mamljiva.
Sama in osamljena,
tako kot jaz ...
Zgubljena, prestrašena
bi najraje poletela,
poletela v nebo
kot metulj,
kot ptica.
Bila bi svobodna ...
S krili bi zamahnila,
poletela med oblaki
in bi letela, letela ...
zvedno odletela.
V stran ... samo v stran od tebe.

ASIMA ANICA DUH
Lendavske Gorice

Kdo je dober?

- Kdor se lepo obnaša. Moj prijatelj se ne sme pretepati. (Doroteja)
- Kdor uboga mamo in je priden. (Marko)
- Kdor je priden, rad dela in se z veseljem uči. Moj prijatelj mi mora tudi pomagati.
- Kdor je prijazen in se ne dela važnega. Moj prijatelj mora biti tak.
- Dober je, kdor pomaga. (Miha, Tadej, Denis in Saša)

Iz šolskega glasila ŠTRKI, OŠ Turnišče

Dragi mladi dopisniki, prijatelji Odsevom!

Vam se je najbrž zdelo, da so počitnice minile kot bi trenil, jaz pa sem že komaj čakal (pa ne zamerite mi tega!), da bi spet zazvonil šolski zvonec, kajti potem lahko pričakujem od vas, da se mi boste spet pogostje oglašali skupaj z vašimi učitelji in učiteljicami oziroma mentorji. Nekateri ste mi sicer pisali tudi med počitnicami, vendar sem jemal vaše prispevke v glavnem še iz »zaloge«. To ste gotovo opazili. Zdaj pa pričakujem, da me boste spet »zasipali« s spisi, pesmicami, risbami, fotografijami ... Prosim, če pod vsakim prispevkom zapišete svoje ime in priimek, ime šole in razred, ki ga obiskujete. Potem bom res vesel. Ne želim pa si kopij ali fotokopij, kajti v tem primeru domnevam, da ste iste prispevke poslali še kam drugam, to pa ni v skladu z novinarsko etiko in tudi ni lepo.

Po počitniškem premoru spet uvajamo tudi stalen kotiček v tej rubriki ALI VESTE. Tistim, ki bodo pravilno odgovorili in imeli največ sreče pri žrebanju, bomo poslali nagrade (knjige idr.) našega stalnega pokrovitelja, to je Knjigarna in papirnica DOBRA

KNJIGA Murska Sobota.

Naj bo zaenkrat dovolj, da vam ne bi odvzel preveč prostora, ki je namenjen predvsem vam. V novem šolskem letu pa vam želim veliko novega znanja, prijetnega počutja, novih poznanstev ...

JOŽE GRAJ

Komorni orkester Glasbene šole Ljutomer, bo tudi v novem šolskem letu redno vabil ter nastopal na prireditvah v Prlekiji in drugod. Odmeki na njihove nastope pa so zmeraj dokaj ugodni. Foto: J. G.

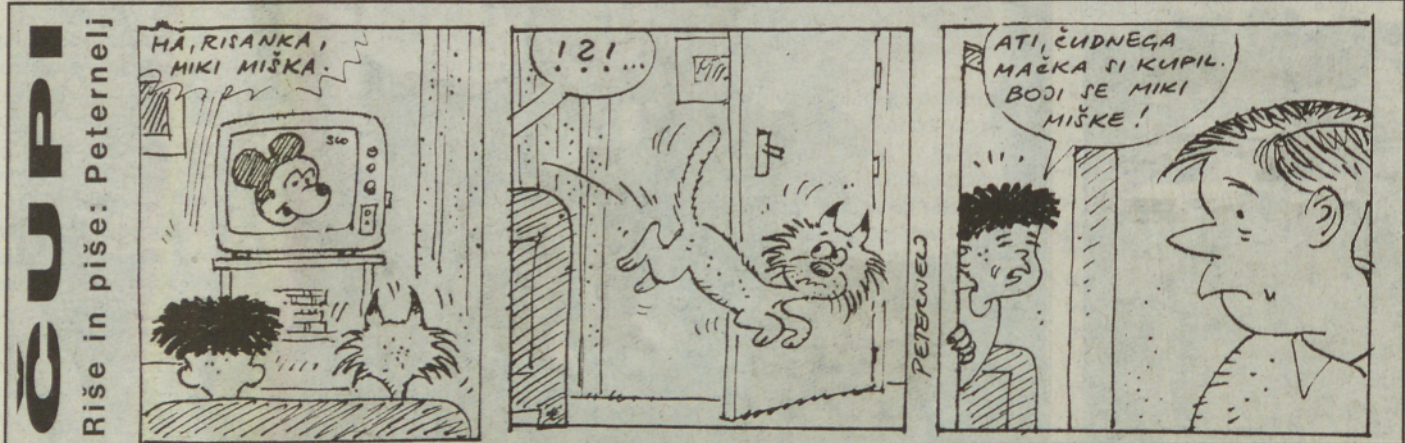
Ali veste?

(Pokrovitelj nagradnega kviza je Knjigarna in papirnica DOBRA KNJIGA M. Sobotna)

Tisti, imate radi nagradne igre, kakršen je delno tudi naš kviz, boste imeli odslej vsak teden spet priložnost preveriti svoje znanje in srečo. Vabimo vas torej k sodelovanju!

KUPON št. 1 – ALI VESTE?

Ali veste, kdo prej melje? Odgovore (s kuponom, če želite sodelovati pri žrebanju) pošljite na naš naslov (Podjetje za raziskovanje, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 M. Sobotna) najkasneje do 11. septembra.

Na osvajalskem pohodu so Hansoni

»Ko smo začeli, je bil Zac star šest. Starši so nas pri našem delu vedno spodbujali in nam stali ob strani. Pomagajo pa nam predvsem pri menedžerskih poslih in dogovarjanjih za koncerte.«

Pa ste kdaj pričakovali, da bo vaš album dosegel tako velik uspeh, kot ga je?

»Nikoli. Nikoli ne smeš pričakovati, da se bo zgodilo kaj tako velikega, kot se je nam. Človek mora upati, da bo prišel vsaj na kakšno pomembnejšo lestvico, med prvih štirideset na primer. Doseči sam vrh pa je nekaj neverjetnega. Nam se je to zgodilo in

kako to sprejemate?

»Precej divje je, ampak všeč nam je.«

Kateri glasbeniki pa so vaši vzorniki?

»Spin Doctors, No Doubt, Chuck Berry, Aretha Franklin in vsi, ki igrajo originalni rock and roll.«

Kakšen pa je občutek, da ste idoli toliko najstnikov, še posebej deklet?

»To je zelo težko pojasniti. Neverjetno je, resnično neverjetno. Je velika možnost za nas.«

In kaj trenutno delate?

zahvaliti se moram vsem našim oboževalcem, ki jim je všeč naša glasba. Še enkrat hvala vsem.»

Kako pa lahko ločite obveznosti v šoli, turneje in prosti čas?

»Če bi se kdaj koli v življenju omejevali, bi vedeli, da delamo

nekaj narobe.«

Kako pa je takšna velika popularnost vplivala na vas?

»Priznati moramo, da ti slava v marsičem spremeni življenje. Slava je tako hitra, hitro pride in hitro oddide, tega se je posebno zavediti. Če se ne, lahko izgubiš občutek realnosti. Ampak hkrati je slava ekstremno zabavna in cool.«

Ste v tej industriji še zelo mladi,

Hanson

Novice od tu ...

Anja Rupel pa ne izdaja samo svoje stare uspešnice. Tik pred izidom je tudi njen samostojni album s povsem novimi skladbami. Besedila zanje je napisala Anja sama, za glasbo in vse drugo pa je poskrbel kdo drug kot Aleš Klinar. Na plošči bo tudi priredba skladba Vanesse Paradisa in Lennija Kravitz Monday Sunday.

Mnogi so prepričani, da je Helena Blagne najlepša na slovenski glasbeni sceni - prava glasbena diva torej. Toda kdor se spomni njenih zgodnjih nastopov in prvih posnetkov na televiziji, ve, da

je bila nekoč povsem povprečna, morda nekoliko zaobljena dama. Čarobna palica lahko danes marsikaj naredi.

... in tam

Tudi glasbeniki so javno izrazili mnenje k spomnu na princeso Diano. Tako je bila podelitev MTV-jevskih nagrad sponatno posvečena njej. Mnogi znani glasbeniki so obsodili delo paparazov in vsiljivih novinarjev, ki jih ne pustijo živeti v miru in neprestano drezajo v njihovo zasebno življenje.

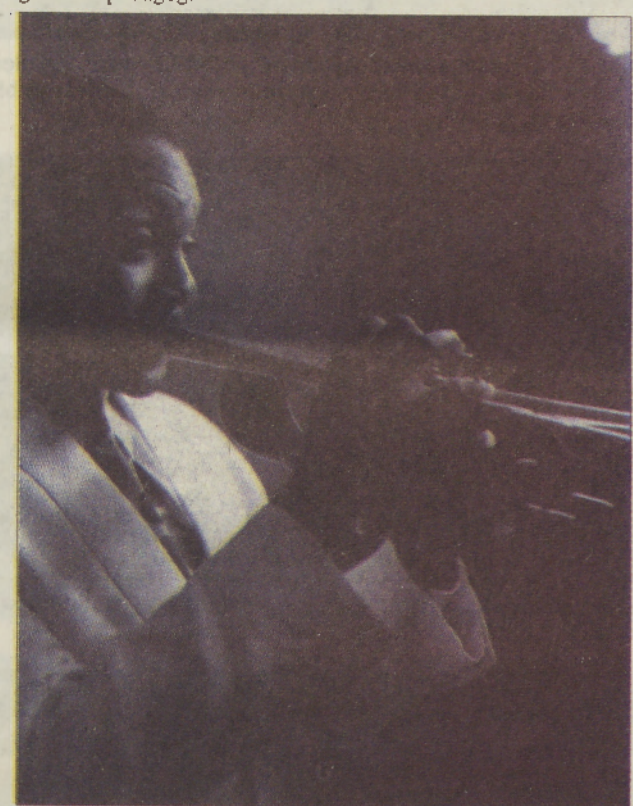
Elton John pa je Diani posvetil skladbo Candel In The Wind. Omenjeno skladbo je zapel tudi na pogrebu, isto skladbo pa je že posnel za album, ki bo kmalu v prodaji. Sredstva, zbrana od albuma, bodo namenjena dobrodelnim fundacijam, pri katerih je sodelovala princesa.

Jazz & Blues

Wynton Marsalis je danes vsekakor najbolj znan in cenjen član velike glasbene družine Marsalis. Je trobentač, ki si je legendarni status pridobil še za časa življenja vsekakor največjega trobentača moderne dobe Milesa Davisa. Glasbeni razpon Wyntona Marsalisa sega od klasične pa vse do popa, ob ustvarjanju glasbe, snemanju in nastopanju pa je izredno cenjen glasbeni pedagog.

Kopica plošč je že za njim, najnovejša pa nosi naslov **Blood On The Fields**. Ta trojni album vsebuje kompletni nastop z **The Lincoln Jazz Orchestra**, ki je bil posnet že leta 1995, izdan pa letos, vsekakor pa predstavlja največjostne delo Wyntona Marsalisa. Wynton se na albumu predstavlja kot dirigent, trobentač ter kot glavni avtor in aranžer večine skladb. Njegov skladateljski razpon sega od Ellingtona in Charlesa Mingusa pa vse tja do klasičnega Igorja Stravinskega in Leonarda Bernstena. Skladbe se prelivajo od mainstream jazz, bluesa, spiritualne glasbe, New Orleans funka, brass band glasbe pa vse do skrajno resnih in kompliciranih skladb, ki že mejijo na pravi ortodoksni free jazz in od poslušalca zahtevajo še kaj več kot samo poslušanje.

V obsežni zasedbi, ki je sodelovala z Wyntonom Marsalisom, so bili tudi trije pevci, in sicer **Cassandra Wilson, Jon Hendricks in Miles Grier**.

Za nastop, ki je zabeležen na trojni plošči **Blood On The Field**, je Wynton Marsalis prejel tudi Pulitzerjevo nagrado.

Organistka **Barbara Dennerlein** (pred časom nastopila je tudi v mariborskem klubu **Satchmo**) je izdala novo ploščo z naslovom **Junkanoo**. Junkanoo je festival na Bahamih, kjer plesalci s kostumi, maskami in glasbo polnijo ulice s prelivajočo se energijo. Inspirirana s to tradicijo je Barbara posnela nov album z glasbo, ki je mešanica jazz, funka, karibske in brazilske glasbe z močnim poudarkom na orglah Hammond B3. Ploščo je izdala založba Verve.

Veliki pianist, skladatelj, aranžer, producent in ustanovitelj popularne založbe **GRP Dave Grusin** je pred kratkim izdal album z naslovom **Two For The Road**. Na tokratni plošči se loteva skladateljske zapuščine velikana **Henryja Mancinija** v bolj pop preobleki. Kot poseben gost na plošči sodeluje mlada obetavna pianistka in pevkica **Diana Krall**, poleg nje pa so še kitarist **Russell Malone**, basist **John Patitucci**, bobnar **Harvey Mason** in tolkalist **Eric Marienthal**. Glasba je zelo primerna za kakšen intimnejši večerni lokal. IZTOK R.

V soboto, 13. septembra, bo na radgonskem sejmišču tretji festival **Pomurje poje**. Nastopile

bodo naslednje skupine: **Psycho-Path, Odpisani, The Fat Nuns, Yellow Minute, Miš pod ničlo, Juff, Glinasti golobi in Golazen**. Kot gostje pa se bodo predstavili še **Over Flow** iz Hrvaške. Koncert bo v vsakem vremenu, prva skupina pa bo nastopila ob 16.30. Koncert organizira Mladinsko društvo **GROM** iz Gornje Radgone.

Narodnozabavna uganka

Skladbo **Ptičica** izvaja ansambel **Ekar**. Pravi-lno je zapisala tudi **Irena Raščan, Berkovski Prelogi 5, 9242 Križevci pri Ljutomeru**. Čestitamo! Poslali ji bomo kaseto z narodnozabavno glasbo. Novo vprašanje pa se glasi:

Našajte tri festivale, kjer se srečajo ansambli, ki izvajajo narodnozabavno glasbo!

Odgovor:

Kupon št. 18

Odgovore pošljite do 19. septembra na naš naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, s pripisom za narodnozabavno uganko.

Glasbene lestvice

NAJBLIŽI SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU: NSTSNMV

1. **ALWAYS THERE** - UB40
2. **ONCE AGAIN IT'S SUMMERTIME** - Maxi Priest
3. **BITON** - Meridian Brothers
4. **MIDNIGHT IN CHELSEA** - John Bon Jovi
5. **NE TREBAM TI JA** - Alka Vuica
6. **LOVE WON'T WAIT** - Gary Barlow
7. **EVERYBODY** - Backstreet Boys

NAJBLIŽI SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE: 7 VELIČASTNIH

1. **TI** - Goro 5
2. **KO BOJO ČUNI ZADNJIČ V NOČ ZAPLULI** - Tomo Jurak
3. **KAR JE RES JE RES** - Faraoni
4. **OLIMPIJA** - Rock'n'band
5. **NOVE SE** - Nova regija
6. **KO JE JOKAJO** - Vili Resnik
7. **DAM TI JUTRA** - Halo

NAJBLIŽI NARODNOZABAVNE GLASBE: S KRŠČAKOM, CEKRON PA Z MARELOF

1. **NE VE** - Ans. Tonija Verderberja
2. **KORUZA BOM OSTALA** - Rosa
3. **VESELICA VELJA** - Gašperji
4. **SVET V TEMI** - Mikola
5. **NAJ ŽIVI OH CET** - Rokondo kvintet
6. **RAJ** - Vse ljudi
7. **NAJ ŽIVI OH CET** - Igor in Zlati zvoki s Strahinjo Jozetom

NAJBLIŽI SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE: S KRŠČAKOM, CEKRON PA Z MARELOF

1. **NE VE** - Ans. Tonija Verderberja
2. **KORUZA BOM OSTALA** - Rosa
3. **VESELICA VELJA** - Gašperji
4. **SVET V TEMI** - Mikola
5. **NAJ ŽIVI OH CET** - Rokondo kvintet
6. **RAJ** - Vse ljudi
7. **NAJ ŽIVI OH CET** - Igor in Zlati zvoki s Strahinjo Jozetom

Kupon št. 37

Našajte tri festivale, kjer se srečajo ansambli, ki izvajajo narodnozabavno glasbo!

Odgovor:

Našajte tri festivale, kjer se srečajo ansambli, ki izvajajo narodnozabavno glasbo!

Odgovor:

Našajte tri festivale, kjer se srečajo ansambli, ki izvajajo narodnozabavno glasbo!

Odgovor:

MUSIC SHOP

TRGOVINA IN PRIREDITVE
Slomškova 43 • 69000 Murska Sobota
tel./fax: (069) 32 465

Diana je bila tudi mati. Skupaj z materami Williamovih sošolcev se je takole pognala v dir. Diana se je veselila, čeprav je bila »samo« druga.

Diana je bila tudi nagajiva. Kozarec se je razletel, šampanjec je poškrpil Charlesa. Princ se je moral smehljati.

Zadnja podoba Diane ...

Diana z zaviranim noskom. Čeprav mnogi niso verjeli, se je po ločitvi opomogla. V sebi je našla radost, ki jo je kazala z večnim nasmehom.

Diana 1961 - 1997

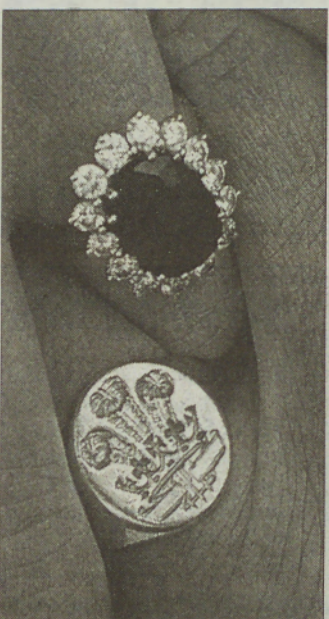

Diana je ljubila bisere.

Ogrlica s safirjem je bil poklon kraljice Elizabete II.

Ogrlico in uhane iz rubinov in diamantov je nosila lady za svoj rojstni dan.

Prstan na Dianini roki je zaročni prstan, vreden 70.000 nemških mark.

Diana je imela stil. Tudi na glavi ...

Genialna improvizacija: Diana je na turneji po Avstraliji leta 1985 izgubila svojo tiaro. Pri tem si je pomagala s smaragdno ogrlico kraljice Mary.

☿ ♊ ♋ ♌ ♍ ♎ ♏ ♐ ♑ ♒ ♓ med zvezdami

OVEN

Ona: Nikar se ne izmikaj, ampak vztrajaj do konca. Prijatelj ti bo očital nečimrnost, vendar bo ostal popolnoma osamljen. Kasneje ti bo predlagal pomiritev ...
On: Ne boš mogel več dolgo skrivati tega, kar nosiš v svojem srcu, čeprav bo to za nekatere precej veliko presenečenje. Kar pa se tiče poslovne strani tega tedna, je še najbolje, da se izogibaš kakršnih resnih investicij.

BIK

Ona: Nikar ne pričakuj spremembe prek noči, ampak se še bolj zagrizi v uresničitev svojih želja. Ob koncu tedna se ti bo nenadejano nasmehnila sreča in ti omogočila velik uspeh, vsaj kar se tiče ljubezni ...
On: Navada, ki ti je prijateljica sicer ne očita, je stvar, ob kateri bi se moral vsaj malo zamisliti. Ona ti sicer veliko pomeni, vendar ne toliko, da bi zaradi nje prekinjal stara prijateljstva.

DVOJČKA

Ona: Nepričakovana ponudba ti bo prinesla želeno samozavest, še vedno pa bo ostalo odprto vprašanje, ali se ti vse skupaj sploh splača. Glede obveznosti ti ne bi škodilo malo več resnega pristopa.
On: Jutranji pozdrav neznane lepote ti bo ponovno vrnil samozavest in utrdil prepričanje, da vendarle ni vse tako črno. Toda nikar ne pričakuj preveč, ampak se na orečo navačaj postopoma. Prihodnost je vsekakor tvoja.

RAK

Ona: Včasih se obnašaš tako, kot da te ni življenje še ničesar naučilo. Nad neko zadevo ne bode preveč razočarana, ampak poskusi živeti tako, kot si si začrtala že pred časom. Ponujeno pa kar sprejmi.
On: Poskusi se prilagoditi trenutnemu trendu v družbi, v kateri se giblješ. Ona te že dalj časa opazuje in potihem upa, da jo boš opazil. Pripravi se na precejšnje presenečenje na poslovnem področju!

LEV

Ona: V začetku prihodnjega tedna se ti obeta prijeten pogovor, izvedela pa boš precej več, kot običajne čenče. Partner se bo znašel v precejšnji zadregi, kar boš izkoristila in ga še bolj priklenila nase.
On: Vsi strahovi in pomisleki, ki ti že nekaj časa grenijo življenje, bodo prešli ob prijatnem presenečenju, ki se ti obeta konec tedna. Načrte za velika dejanja pa raje preloži na kasnejše obdobje.

DEVICA

Ona: Sorodstvo ti bo povzročilo kopico zapletov, ki sploh ne bodo potrebni, a se boš vseeno morala ukvarjati z njihovimi navideznimi problemi. Še najbolje bi bilo, če bi se podala na krajše potovanje ...
On: Vse preveč si se navadil na svobodno življenje, da bi se sedaj pustil podjarmiti, čeprav se ti zdi, da je ta jarem prav prijeten. Ali ne bi še malo počakal, da se poleže tvoje preveliko navdušenje?

TEHTNICA

Ona: Vse se lahko obrne še na veliko bolje, kot ti zdaj izgleda. Na prijetnem popivanju s prijateljicami boš spoznala osebo, ki ti bo v prihodnosti še mnogo pomenila.
On: Tvoje poslovne sanje lahko postanejo resničnost, če le hitro in pametno ukrepaš in ne boš izostati. Partner bo prišel na dan z zanimivim pogovorom, ki ti bo odkril njena prava stva. Nikar ne omahuj, ampak napadi!

ŠKORPIJON

Ona: Zberi se in vse skupaj dobro pretehtaj, saj ne do samo čaka na tvojo napako. V čustvenih razmerah bo potrebna predvsem vztrajnost. Konec tedna se ti obeta nepričakovan obisk, za katerega si boš mislila, da ga nikoli ne bi bilo.
On: Še vedno se ti ne bo uspelo unesti, kar te bo v prihodnosti še kako teplo. S prijateljico se boš zapletel v zanimiv pogovor, ki ti bo odkril njena prava stva. Nikar ne omahuj, ampak napadi!

STRELEC

Ona: Dolekela te bo pravcata histerija, ki bo v njej zvezi s tvojim nekdanjim prijateljem. Pomni se in ne razmisli o vseh morebitnih posledicah ter se sliši nato dokončno odloči. Vsekakor ti ne bo lažje, vendar se ti bo uresničila tvoja stara želja, ki ti je v prihodnosti še kako potrebna.
On: Razveselil se boš prijateljice poznanosti, ki ti boš pozneje pričakoval veliko več, kot ti je zdaj všeč. Da bi si pridobil naklonjenost socialne stva, ti ni potrebno razmetavati denarja.

KOZOROG

Ona: Res je, da je tvoj trenutni položaj še kar vreden, vendar ti ne zagotavlja stabilne prihodnosti. Trebno se bo vsaj malo potruditi in se odredi stvarit, ki ti lahko zelo zagrenijo življenje.
On: Najprej ti vsa stvar ne bo preveč všeč, vendar den se ti bo uresničila tvoja stara želja. Ti pa se vedno pa se ti ne bo uspelo sprijazniti z izredno prilichnostjo, kar se ti lahko še maščuje.

VODNAR

Ona: Pojavilo se bo izredno zanimanje za tvoja dejanja, zato se nikar ne izogibaj tistim, ki si jih želiš. Kdo ve, mogoče pa se bo iz vsega tega še kaj dobilo. Pazi na zdravje, saj se bližajo določeni zapleti.
On: Potrebno bo potrkati na prenekatere vrata, da se ti bo uresničila tvoja stara želja. Ti pa se vedno pa se ti ne bo uspelo sprijazniti z izredno prilichnostjo, kar se ti lahko še maščuje.

RIBI

Ona: Čeprav bo vse skupaj še tako nedotaknjeno, do to razlagal popolnoma napačno. In še tako namig si bo predstavljal kot odkrito ponudbo. Sreča je morebitna zveza odvisna predvsem od tebe.
On: Vsi okoli tebe se bodo čudili tvojim dejanjem, delavnosti, kar ni ravno tvoja priložnost, da se ne boš s takim ravnanjem preveč odpravljal od stare družbe, ki te že rahlo pogreša.

ŽUPAN KJE-TIJE OBRAZ

Branko Božič, eden od 25 predlagateljev preimeno-
vanja Vidma v Sveti Jurij, si
je premislil. Svetojurjevčani
naj bi mu obljubili, da bo
njegov rastlinjak legaliziran,
vendar je tri dni po tistem,
ko je Božič dahnil svoj
podpis, iz upravne enote
Gornja Radgona prišel
negativen odgovor. (Črno-
graditelj se je tako iz
vnetega zagovornika
Svetega Jurija prelevil v
častilca Vidma. Ali mu je
nasprotna stran za to
morala kaj obljubiti, ni
znano news.) Foto: N. J.

SLS- jevske zdrahe

Na sls-jevski pisarni so
»neznanci« ponoči zamenjali
ključavnico. Državni svetnik in
novinar Slovenskih brazd sta
ostala pred vrati. (Finančne tokove
za zamenjavo nadzira iz pepela
dvigajoči se tič news.) Foto: J. Z.

Andrej, pa ti zdaj sediš na
broekerskem stolčku. Pa kaj
nam delate! To je proračun?!
Veš kaj sem jaz vse obljubil,
da bomo naredili z državnim
denarjem ...

rip fototrip fotot

Jah, če ni, ni. Sam veš, da
bomo zdaj delali proračun.

Poglej te roke! Grabijo,
grabijo, vse za ljudstvo ...

Župan županu župan

Janko Halb
(Rogašovci)
in Franc
Cipot (Mora-
vske Toplice),
ali ko
uradniška
roka roko
umiva.
Foto: J. Z.

Občinske nagrade posameznikom, iz konstitutivnih delov občine prvič...

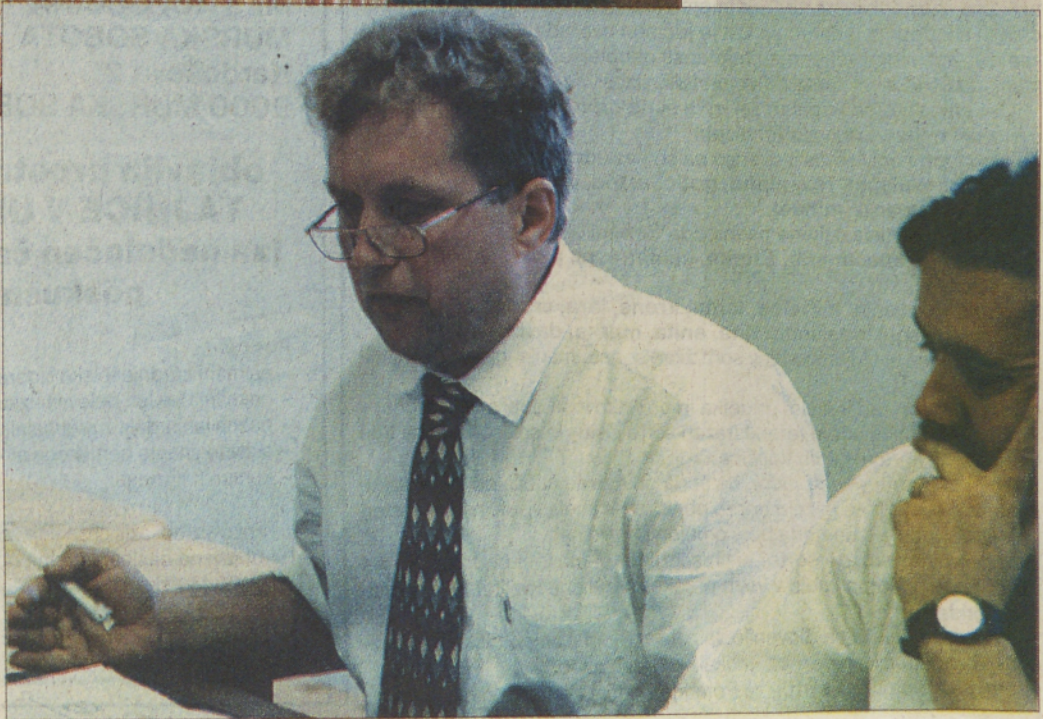

Janez Podobnik se te dni
čudno vede, kot da bi se
pripravljaj na novembrske
predsedniške volitve.
(Svojim volivcem bo
poklanjal podobico Matere
Tereze in lady Diane news.)
Foto: J. Z.

Janez Podobnik, novi predsednik

Oj, Triglav bo tu!

Rogašovski Svetnik Her-
man Kisilak je že ukrepal za
uresničitev velikega projek-
ta: Goričanci se ne damo,
imeli bomo Triglav. Na Ku-
glo, ki je med najvišjimi bre-
govi v Prekmurju, je, da bi
jo povišal, začel s samokol-
nico dovažati kamne iz bliž-
njega kamnoloma. (Podpi-
se za referendum, na ka-
trem bi Kuglo preimenovali
v Prekmurski Triglav, zbi-
ra Kisilak news.)

Poskusi z ozimnimi ječmeni

Kmetijska svetovalna služba je organizirala preskus ozimnih ječmenov na Cvenu in v tabeli vam prikazujemo podatke, ki smo jih dobili.

Preskus pri Stanku Makoterju, Cven 18

Površina: 1,15 ha

Predposevek: koruza za silirano zmje

Jesensko gnojenje: NPK 7 : 20 : 30

Čas setve: 14. 10. 1996

Zaščita: dicuran forte 1,5 kg/ha - november 1997
biom 6. 3. 1997

Ječmen: **rex** - 50 kg - dvoredni, sr. visoki, sr. pozni - Rakičan 1996
6,8 t/ha - 8 % beljakovin

mihael - 50 KG - Rakičan 6,7 t/ha - 8 % beljakovin

gotic - 60 KG - šestredni, sr. nizki, sr. rani 7,3 t/ha, 7,6 % beljakovin

Ršenica: **davorka** - 50 kg - razred I. - II., sr. visoka, sr. pozna - poskus Rakičan 1996, 6,5 t, 11,7 % belj., ht 78,1

tina - 50 kg (poskus Rakičan 1996 - 7,7 t/ha, 12,0 % beljakovin, ht 77)

srpanjka - 50 kg (poskus Rakičan 1996 - 6,3 t, 11,9 % beljakovin, ht 80,9)

PŠENICA

DAVORKA 50 kg	TINA 50 kg	SRPANJKA 50 kg	GOTIC 60 kg	MIHAEL 50 kg	REX 40 kg
1.dognojevanje	1.dognojevanje	1.dognojevanje	1.dognojevanje	1.dognojevanje	1.dognojevanje
1.3.1997 KAN 250 kg	1.3.1997 KAN 250 kg	1.3.1997 KAN 250 kg	1.3.1997 KAN 150 kg	1.3.1997 KAN 150 kg	1.3.1997 KAN 150 kg
2.dognojevanje 1.5. KAN 150 kg	2.dognojevanje 1.5. KAN 150 kg	2.dognojevanje 1.5. KAN 150 kg	2.dognojevanje 1.5. KAN 100 kg	2.dognojevanje 1.5. KAN 100 kg	2.dognojevanje 1.5. KAN 100 kg
Škropljenje proti plesni	Škropljenje proti plesni	Škropljenje proti plesni	Škropljenje proti plesni	Škropljenje proti plesni	Škropljenje proti plesni
Archer 11/ha 3.5.	Archer 11/ha 3.5.	Archer 11/ha 3.5.	Archer 11/ha 3.5.	Archer 11/ha 3.5.	Archer 11/ha 3.5.
Spravilo 23.7.1997	Spravilo 23.7.1997	Spravilo 23.7.1997	Spravilo 2.7.	Spravilo 2.7.	Spravilo 2.7.
Vlaga 15,2%	Vlaga 15,4%	Vlaga 15,1%	Vlaga 11,4%	Vlaga 13,5 %	Vlaga 13,5 %
Pridelek mokega zrnja 7080 kg/ha	Pridelek mokega zrnja 7700 kg/ha	Pridelek mokega zrnja 7150 kg/ha	Pridelek mokega zrnja 5 785 kg/ha	Pridelek mokega zrnja 7 990 kg/ha	Pridelek mokega zrnja 7 400 kg/ha
Pridelek subega zrnja	Pridelek subega zrnja	Pridelek subega zrnja	Pridelek subega zrnja	Pridelek subega zrnja	Pridelek subega zrnja
6900 kg/ha	7487 kg/ha	6977 kg/ha	5 885 kg/ha	7 944 kg/ha	7 358 kg/ha

Preskus - 3 kultivarji ozirnega ječmena

Franc Mlinarič, Cven

Površina: 0,7 ha

Predposevek: koruza za zmje

Jesensko gnojenje: pred setvijo NPK 9 : 18 : 18 - 450 kg/ha + 100 kg uree/ha na koruzišče

Čas setve: 12. 10. 1996

1. dognojevanje: 6. 3. 1997, 150 kg KAN/ha

2. dognojevanje: 18. 3. 1997 100 kg KAN/ha

Zaščita proti plevlom: dicuran forte - 1,5 kg/ha 10. 3. 1997

Zaščita proti plesni in drugim boleznim - archer 11/ha

Ječmen: **plaisant** - šestredni, sr. nizki, sr. rani

copla - šestredni, nizki, rani

astrid - dvoredni, sr. nizki, sr. pozni

JEČMEN

Plaisant	Copla	Astrid
Priporočilo : 400kg zrn/kv.m Absolutna teža semena je 47 g Kalivost 93 % Čistoća 95 % Poljske izgube 10 % Količina semena/ha: 235 kg	Priporočilo : 400kg zrn/kv.m Absolutna teža semena je 44 g Kalivost 93 % Čistoća 95 % Poljske izgube 10 % Količina semena/ha: 220kg	Priporočilo : 450kg zrn/kv.m Absolutna teža semena je 55 g Kalivost 93 % Čistoća 95 % Poljske izgube 10 % Količina semena/ha: 300 kg
Škropljenje proti plesni Archer 11/ha 5.5.	Škropljenje proti plesni Archer 11/ha 5.5.	Škropljenje proti plesni Archer 11/ha 5.5.
Kombajniranje 27.6.1997 Pridelek mokrega zrnja 4786 kg/ha Vlaga - 14,9% Ht 58,7	Kombajniranje 27.6.1997 Pridelek mokrega zrnja 4786 kg/ha Vlaga - 14,4% Ht 59,6	Kombajniranje 27.6.1997 Pridelek mokrega zrnja 7912 kg/ha Vlaga - 15,2 % Ht 63,3
Pridelek po ha 7751 kg	Pridelek po ha 4691 kg	Pridelek po ha 7712 kg

Kmetijska svetovalna služba za Pomurje, Marjana Sovič, ing. kmet.

Komentar

Iz teh naših poskusov lahko določene rezultate upoštevate pri vaših odločitvah glede izbora ustrezne sorte ozirnega ječmena ali ozirnega pšenice.

Pri ozimnih ječmenih je treba poudariti, da so se v letošnjem letu zelo izkazali dvoredni ječmeni, ki so dosti lepše »tekli« in njihovi hektarski prideki so bili višji. Moram povedati, da so ječmeni suši v glavnem ušli pa tudi toča jih ni dobila na njivi. Še morda kratka obrazložitev glede dvorednih in šestrednih ječmenov. Če je ječmen dvoreden, res pomeni, da ima dve vrsti zrnja, vendar je zrnje dosti debelejšje, in to nikakor ne pomeni, da če je manj zrnja, da so prideki slabši.

Če vam lahko pomagamo pri izbiri sorte ozirnega ječmena, bi vam svetovali: **mihael, rex, gotic, copla**.

Na priporočeni listi za Slovenijo pa so naslednji ozimni ječmeni:

kot nosilni: **plaisant, rex, alpha, gotic, astrid, copla**,

kot sorte v uvajanju: **mihael**.

Priporočena lista ozimne pšenice za Slovenijo:

nosilne sorte: **ana, marija, žitarka, demetra, gk pinka, profit, justus, soissons**,

kot sorte v uvajanju: **mihelca, lenta, krona, lara, srpanjka, rezka**,

kot nove perspektivne sorte: **tina, anita, murka, davorka**.

Za Pomurje svetujemo setev sort: žitarka, ana, marija, gk pinka, mihelca, soissons.

Nosilna sorta - po količini pridelka in po kakovosti dobra do odlična, v proizvodnji na domačem terenu (razen sorte justus in soissons) in na trgu bo semena v neomejenih količinah.

Sorta v uvajanju - ne pomeni, da sorta pri nas še ni bila dovolj preizkušena. V preskusih se je zelo dobro obnesla ter imela visok in kakovosten hektarski pridelek; semena bo v omejenih količinah.

Perspektivne sorte - sorte, ki jih zaenkrat na našem področju še ne razmnožujejo, so pa imele v vseh preskusih odlične kvalitete in kvantitetne pridelke.

Priporočena lista za Slovenijo za ozimno rž in ozimno tritikalo: oz. rž-danko, eho-kurz, marder, oz. tritikala-clercal, almo.

Kmetijska svetovalna služba za Pomurje, Metka Barbarič, dipl.ing. kmet.

Nega zasebnih gozdov - tudi finančna pomoč države

Z gozdovi v zasebni lasti gospodarijo lastniki gozdov sami (v sodelovanju z Zavodom za gozdove Slovenije). Za pridobitev zaupanja lastnikov gozdov in za povečanje njihovega zanimanja za opravljanje gozdnogojitvenih del v gozdu je nujno, da država gmočno skrbi za vlaganje v gozdove. Vlaganja (med kateri spada tudi gojitveno-varstveni posegi v gozd) pomenijo uveljavljanje javnega interesa, zato se ta dela **sofinancirajo** iz državnega proračuna. Slovenija je že v letu 1991 začela s sofinanciranjem vlaganj v gozdove. To je dobilo konkretno obliko z **ODREDBO o financiranju in sofinanciranju vlaganj v gozdove iz sredstev proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 58/94)**.

V predlogu letošnjega proračuna je za vlaganje v zasebne gozdove odrezan kar velik kos proračunske pogače. Poleg sredstev, namenjenih za sanacijo naravnih ujm (snegolom, žledolom ter vetrolom) in drugih varstvenih del (zaščita pred divjadjo, varstvo pred požari), je dan velik poudarek **sofinanciranju negovalnih del**.

Zavod za gozdove Slovenije, OE M. Sobota vse leto na različne načine spodbuja in animira zasebne lastnike gozdov k opra-

vljanju negovalnih del, ki so načrtovana v podrobnih gozdnogojitvenih načrtih. Z odločbo v upravnem postopku, ki se izda lastniku gozda, se določi potrebna vrsta gojitvenih del.

V odločbi so opredeljeni tudi usmeritve za pravilno izvedbo del ter obdobje, v katerem je potrebno dela opraviti. Če dela niso opravljena v roku in na način, kot je naveden v izreku odločbe, je njihovo izvedbo dolžan zagotoviti Zavod za gozdove Slovenije na

stroške lastnika ali, povedano drugače, delo bo opravil nekdo drug, vse stroške pa bo moral pokriti lastnik sam.

V zasebnih gozdovih Prekmurja in Prlekije je plan negovalnih del v letošnjem letu kar ambiciozen - 433 ha. Tako visoka številka je posledica zamujenih del pri negi gozdov v (bližnji) preteklosti.

Za spodbudo izvedbe čim večjega obsega negovalnih del navajamo višino finančnih sredstev, ki jih država namenja lastnikom zasebnih gozdov kot spodbude:

Vrsta dela	Norma ur (na 1 ha)	Delež sofinanciranja (povprečno %)	Znesek spodbud (povprečno SIT/ha)
Obžetev	52	30	17.881,00
Nega mladja	40	45	20.632,00
Nega gošče	48	45	24.759,00
Prvo redčenje	40	55	25.217,00

Ker se je letošnje leto že precej silo v zadnjo tretjino, pozivamo vse lastnike gozdov mlajših sesenč (mladje, gošče, letvenjaki), da skupaj z revirnim gozdarjem preverijo potrebnost izvedbe potrebni del in uredijo potrebne formalnosti glede pridobitve subvencij. Tudi za vsa druga pojasnila se obrnite na vašega revirnega gozdarja pri Zavodu za gozdove Slovenije, OE M. Sobota.

Zavod za gozdove Slovenije
OE M. Sobota
Anton LE. 1997

Ko javna razprava ni na pravem mestu

Moja zadnja udeležba predstavitev kakšne knjige je bila pred slabima dvema letoma v slovenskem kulturnem domu Korotan na Dunaju. Tam je »junak slovenske pomladi« Janez Janša predstavil svoj najnovejši prispevek k sodobnemu slovenskemu zgodovinsko-pisju, avtor prispevka, ki ga ravnokar prebira, pa sem si drznil na glas špekulirati s primerjavo med populizmom Janeza Janše in vodjo svobodnjaške stranke Jörgom Haiderjem. V zavetišču nacionalno pravovernega slovenstva, dunajskem Korotanu, je bila tovrstna razprava razglašena za skoraj bogokletno ter kot taka tudi pospremljena z žvižgi in medklci nenaklonjenosti, konkretnega odgovora na svoje vprašanje pa nisem dobil. Očitno sem bil pač ob nepravem času na nepravem mestu.

Nekaj podobnega kot takrat na Dunaju sem ponovno doživel na predstavitvi študije »Slovensko kmetijstvo in Evropska zveza« prejšnji ponedeljek v konferenčni dvorani hotela Radin v Radencih.

Na izvrstno pripravljeni predstavitvi knjige, ki jo Slovenija na svoji poti v Evropo in slovensko kmetijstvo potrebuje (potrebujejo jo vsi sektorji gospodarstva in družbenega življenja), smo morali vsi za sprego **slovensko kmetijstvo-regija-Evropska zveza** zainteresirani preživeti kar nekaj govorov. Pri tem ne smem izpustiti obeh recenzentov študije, direktorja Kmetijskega inštituta Slovenije, gospoda Glihe, ki je ves čas zelo spretno, čeprav včasih s - predvsem za goste iz tujine - dokaj neokusnimi vložki zdolgočasenega cinika, vodil celotno srečanje, ter profesorja Stanovnika, direktorja Inštituta za ekonomska raziskovanja. Oba recenzenta sta - tako kot že plačnata študija pred njima - študijo hvalila, to pa smo naredili skorajda vsi, ki smo se v ponedeljek dopoldne zvrstili za govorniškimi odrom radenske konferenčne dvorane. In mislim, da sta bila recenzenta objektivno tudi edina kvalificirana za takšno enostransko početje, saj sta bila poleg avtorjev najverjetneje med redkimi v dvorani, ki sta slabih 500 strani zajetno študijo

tudi dejansko prebrala. Nekako še najmanj časa je potem ostalo za predstavitev študije in razpravo.

Vendar pa o vsebini študije na predstavitvi niti ni bila mogoča nobena razprava, saj je knjiga šele pred kratkim prišla iz tiska pa tudi sicer predstavitev strokovnih študij običajno nimajo namena zadovoljiti kriterija razprave. Temu ustrezno so se potem med »razpravo« obnašali tudi tisti naključni govorci, ki so v glavnem ponavljali tisto, kar so povedali že oni pred njimi; zaporedju predstavnikov zbornice, sedanjega državnega sekretarja za kmetijstvo, potem nekdanjega kmetijskega ministra, skratka vseh, ki so hoteli dokazati obstoj svojih ustanov ter poskrbeti za nekaj samoreklame, nekako ni hotelo biti konca.

Dva od skupaj dvanajstih avtorjev in avtoric študije, dr. Erjavac in gospod Rednak, sta pred to »razpravo« sicer stajeno in na zavidljivi strokovni ravni predstavila nekatere bistvene rezultate več kot dveletnega dela celotne skupine, toda ta opoldan očitno nikogar v dvorani ni toliko zanimala vsebina tega za Slovenijo nedvomno pomembnega dela - tudi to je pokazala »razprava« - kot zgolj veselje nad dejstvom, da je delo opravljeno. Ob vsaj približnem poznavanju višine ravni sedanjega so-

delovanja med vladnimi ministrstvi je bilo občudovanje tega dejstva in medsebojnega trepljanja po rame njih očitno še premalo.

Tako se že po nekaj govorcih nisem mogel znebiti neprijetnega občutka, da sem na partijski konferenci katere od dežel socrealizma, kjer vsi samo hvalijo, hodijo za govorniški pult (saj veste: navzočnost ministrov, tujcev, simultano prevajanje, kamere), ker se to pač tako »šika«, njihče pa tako ali tako nima (ne more?!), kaj vprašati o predstavitvi študiji. Še sam se nisem mogel upreti skušnjavi in sem se pridružil povorki za govorniškimi odrom. Najprej sem podvomil o smiselnosti na predstavitvi prikazane strokovne recenzije, potem pa še izustil vprašanje, ali model splošnega ravnanja, na podlagi katerega so bili dobljeni rezultati predstavljenih simulacij, ne vsebuje tudi oddelka o vplivu slovenskega članstva v Evropski zvezi na trg delovne sile v kmetijstvu. Recenzija namreč, ki nima o nekem strokovnem delu povedati skoraj nič drugega kot to, kako so sestavljena poglavja in kako je nasploh vse super, niti z enim stavkom pa niso omenjeni predlogi za možne izboljšave v nadaljnjem poteku raziskovalnega dela, kar bi si avtorji in avtorice vsekakor še najbolj želeli, v okviru tako izčrpnega dela tudi zaslužili in od neke recenzije prav gotovo pričakovali, ne zaslužijo tega naziva, marveč jo je treba preimenovali v - pač nekoliko daljšo - marketinško sporočilo, napisano za naročnike študije in tudi za založniško hišo, ki je projekt - hvalabogu - finančno podprla.

Odgovor direktorja Kmetijskega inštituta, gospoda Glihe, bi v vsaki državi z razvito demokracijo in samozavednostjo civilne družbe moral prebuditi iz njihovega dremucanja v soparno prepolni dvorani vsaj navzoče novinarje, če že nikogar drugega. Prisrčna odkritosrčnost gospoda Glihe, češ da sta oba recenzenta slučajno hkrati tudi direktorja znanstvenih inštitutov, ki sta imela glavno vlogo pri izdelavi študije, in kot taka pač jasno da ne bosta kaj preveč pljuvala v lastno skledo, tako človeka naravnost razoroži, da od usoplosti, ki jo s seboj nosi ta preprosta resnica, ostane brez besed.

In medtem ko lahko predstojnika neke znanstveno raziskovalne inštitucije, ki je dal skozi vse te go-be prejšnjega režima in ima pač svoje izkušnje, še razumem, pa nikakor ne morem in nočem razumeti arogance, ki jo je s svojim »odgovorom« prikazal raziskovalec in avtor projekta gospod Rednak. Spontanost njegovega odgovora, namreč da »na vprašanje ne namerava(m) odgovoriti, kajti čas in kraj nista primerna za razčiščevanje metodoloških vprašanj« ter, da »se lahko gospod po koncu predstavitev o vseh vpraša-

Ni pomembno, kako hitro hodiš, pomembno je, da se nikoli ne ustaviš

njih pomeni s kolegom Erjavcem», je bila nestrokovna, za ljudnosti željno občinstvo neposredna in ga je kot taka diskvalificirala.

Že res, da je lahko manjkanje retoričnih nastopov za nerazumevanje nastopov šanja, vendar pa me raziskave, ki temeljijo na simulacijah, za kmetijstvo vam, da je smiselno časovnih vrst zgolj za nekaj ali šest let, ne more zanimati, dokler ne bom imel priložnosti predložiti tudi prebrati. Zato sem pričel, da so se avtorji danega potrudili, da so »dosegli« in tega je zelo malo - doselji na boljši rezultat. Naslednji po predstavitvi - s kolegom Erjavcem - je bil čisto odveč, vprašanje o tem, koliko ljudi je ostalo v kmetijstvu v primeru nepravilnega članstva v Evropski zvezi, in stvar poslednjega pogovora ob kozarčku - to je bilo pogovora prav nista sionom marveč odprte razprave ob priložnosti, ko je na enem kupu na tolikšno politično elito, ki sprejemati odločbo, ki mora biti v Radencih vsaj načelno oblikovana predlaganim ukrepom, no domišljijam in po mnenju avtorjev in avtoric študije nujno potrebnih, da ne zamudimo vsake Evropa.

Zgoraj zapisano govori o prednosti moje ugotovitve, da resnično poldne zopet enkrat nisem videl človeka na pravem mestu, ki bi velike razprave na temo slovenske študije pa že zaradi postavljene števila strokovnih ne omejitve števila strokovnjakov in strokovnjakinj, ki se na to vsebine kaj razumejo, pa niso vključeni v študijo, v Sloveniji ne moremo pričakovati.

Turnišče: cene pujskov

Pred tednom so se začeli pujskov v Turnišču prodajati 56 pujskov, starih od 1 do 10 tednov in težkih od 1 do 24 kilogramov. Za pujske je bilo potrebno plačati od 13.000 do 15.000 tolarov, lastnika pa je zamenjalo 4 pujskov.

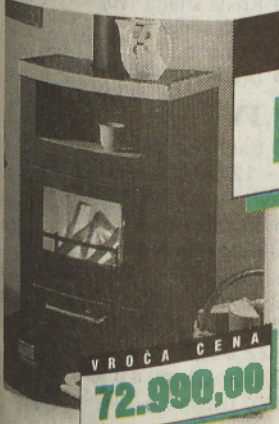

MERKUR®

od 4. do 27. septembra 1997

MERKURJEVE VROČE CENE

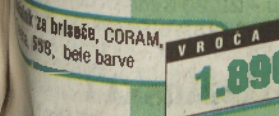
VROČA CENA
72.990,00

lokatorm, LOKATERM, perica z medenastimi obroči, mer: 550 x 840 x 400 mm, moč 7 kW, ogrevanje površine od 35 do 50 m²

VROČA CENA
19.990,00

lokatorm, TIM Laško, Demit-plus, timstropor plošča debeline 5 cm, malta za lepljenje, prvi sloj malte, armaturna mreža, udarni vijaki, drugi sloj malte, timpredmaz, dekorativni fasadni omet, bele barve

VROČA CENA
1.890,00

za brisanje, CORAM, 938, bele barve

VROČA CENA
990,00

za milo, CORAM, Tayana, bele barve

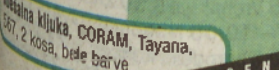
VROČA CENA
1.790,00

za WC-papir, CORAM, Tayana, bele barve

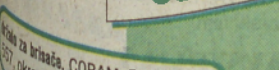
VROČA CENA
1.690,00

za zobne ščetke, CORAM, 556, bele barve

VROČA CENA
590,00

delalna bljuvca, CORAM, Tayana, 307, 2 kosa, bele barve

VROČA CENA
1.390,00

za brisanje, CORAM, Tayana, 937, okroglo, bele barve

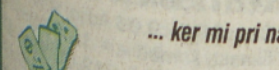
VROČA CENA
1.390,00

za brisanje, CORAM, Tayana, 937, okroglo, bele barve

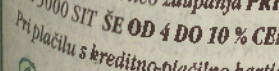
VROČA CENA
1.390,00

za brisanje, CORAM, Tayana, 937, okroglo, bele barve

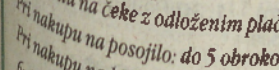
VROČA CENA
1.390,00

za brisanje, CORAM, Tayana, 937, okroglo, bele barve

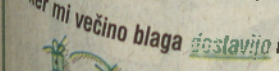
VROČA CENA
1.390,00

za brisanje, CORAM, Tayana, 937, okroglo, bele barve

VROČA CENA
1.390,00

za brisanje, CORAM, Tayana, 937, okroglo, bele barve

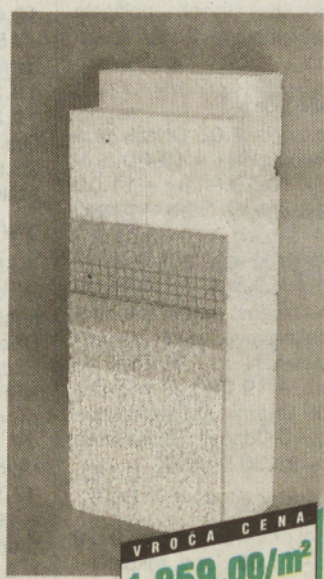
VROČA CENA
1.390,00

za brisanje, CORAM, Tayana, 937, okroglo, bele barve

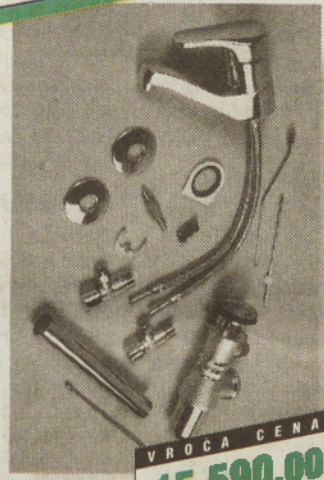
VROČA CENA
1.390,00

za brisanje, CORAM, Tayana, 937, okroglo, bele barve

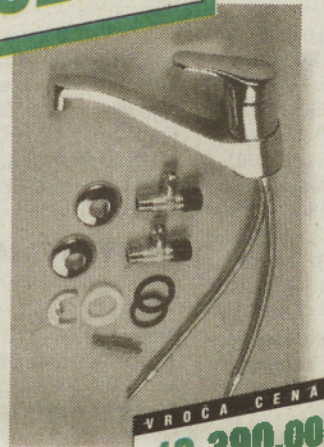
VROČA CENA
1.859,00/m²

lokatorm - izolacijska fasadna obloga, TIM Laško, Demit-plus, timstropor plošča debeline 5 cm, malta za lepljenje, prvi sloj malte, armaturna mreža, udarni vijaki, drugi sloj malte, timpredmaz, dekorativni fasadni omet, bele barve

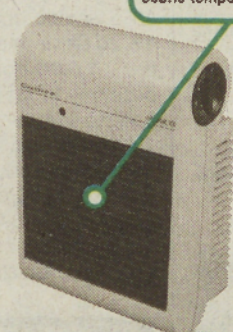
VROČA CENA
15.590,00

energočna sanitarna baterija za umivalnik, MLM - ARMAL, 58/510/100 F, s sifonom

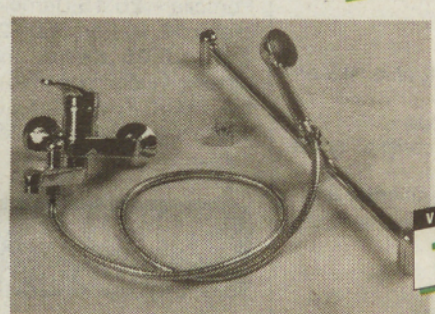
VROČA CENA
13.390,00

energočna sanitarna baterija za korito, MLM - ARMAL, 58/520/100 F

VROČA CENA
6.590,00

električni kalerijski, CORONA, Maestral 101, moč 2000 W, termostat za regulacijo sobne temperature od 5° do 35° C

VROČA CENA
18.990,00

veržna žaga, BLACK & DECKER, GK 430, moč 1500 W, dolžina meča 30 cm, darilo: rezervna veriga

VROČA CENA
990,00

vlačilec zraka za radiator, REISCHL, 6000S2

VROČA CENA
11.990,00

vibracijski vrtalnik, ISKRA ERO, XSR 559 S, moč 710 W, hitrovpeljna vrtilna glava 13 mm, vrtenje levo/desno

VROČA CENA
8.890,00

kolni brusilnik, ISKRA ERO, KB 69 A, z rezilno ploščo, premer plošče 115 mm, moč 800 W, 11.000 vrt/min

VROČA CENA
23.990,00

udarni zavijač - set 1/2", RODCRAFT, 2201, 10 nastavkov od 9 do 27 mm, podajilec, naljevalec in kovček

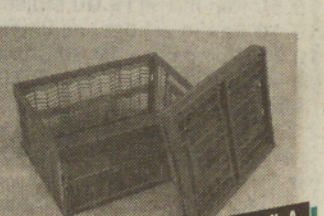
VROČA CENA
890,00

žaga lokarica, URBAN, dolžina lista 762 mm

VROČA CENA
990,00

aluminijasta folija za hrano, IMPOL, 1 kg, v roli, širina 40 cm

VROČA CENA
390,00

zložljiv zabojnik, ŠPILAK, iz PVC

Vroče cene veljajo od 4. do 27. septembra 1997 za izdelke v zalogi.

VROČA CENA
3.290,00

WC-splakovalnik, SANFORM, Fontana-Nova, nizkomontažni, bele barve

VROČA CENA
13.790,00

kač za tuš, KOLPA, Tango 80, mere: 80 x 80 cm, bele barve

VROČA CENA
17.990,00

oljni radiator, PHILIPS, HD 3411, grelne stopnje: 750, 1250 ali 2000 W, s termostatom, ogrevanje prostora do 45 m², mere: 53 x 64,5 x 16 cm

MERKUR JE MOJ SVET...

... ker ima **pestro izbiro** dobrega blaga,

... ker mi pri nakupu **znajo svetovati**,

... ker z Merkurjevimi karticami nakupujem še **ceneje**.

Z Merkurjevo kartico zaupanja **PRI TAKOJŠNJEM PLAČILU** nad 5000 SIT **ŠE OD 4 DO 10 % CENEJE!**

Pri plačilu s kreditno-plačilno kartico Diners-Merkur **ŠE 4 % CENEJE.**

... ker lahko nakupujem tudi na **12 obrokov**.

Pri plačilu na čeki z odloženim plačilom: do 5 čekov **BREZ OBRESTI!**

Pri nakupu na posojilo: do 5 obrokov **BREZ OBRESTI!**

Pri nakupu nad 5 čekov oz. obrokov pa so obresti naslednje: 6-1%, 7-2%, 8-3%, 9-4%, 10-5%, 11-6%, 12-7%.

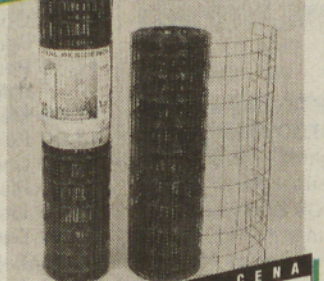
... ker mi večino blaga **postavijo na dom brezplačno**,

... ker lahko kupljeno blago **zamenjam** za drugo,

... ker lahko **nalagam** orodje in stroje za domača dela.

žično ploščo, DIRICKX, Axial Residence, v roli 25 m, višina 120 cm

VROČA CENA
7.990,00

VROČA CENA
6.690,00

žično ploščo, DIRICKX, Axial Residence, v roli 25 m, višina 100 cm

VROČA CENA
2.090,00

kovinski ragol, WEISS, mere: 75 x 150 x 30 cm, bele barve

VROČA CENA
13.990,00

nerjavna posoda za mleko, LOGAR, prostornina 80 l

nerjavna posoda za mleko, LOGAR, prostornina 60 l

VROČA CENA
12.990,00

nerjavna posoda za mleko, LOGAR, prostornina 30 l

VROČA CENA
8.590,00

OBIŠČITE MERKURJEVO PRODAJALNO

MURSKA SOBOTA: TC MERKUR.

IN MERKURJEVO FRANŠIZNO PRODAJALNO

CANKOVA: KZ Zadržni center.

07.40 Kmetijski strokovnjak - 08.00 Dopoladne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 09.00 Menjalniški tečaji bank - 09.15 Sedem veličastnih - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaji agencij - 10.30 Reportaža - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Družni novinar v 1. osebi ednine - 13.30 Popoldne na Murskem valu - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.20 Obvestila - 18.00 Mali radio - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Bilo je nekoč - 20.15 S krščakom, cekron pa z marelo - 21.00 Poročila - 21.10 Geza se zeza - 24.00 Želimo vam lahko noč.

POMURSKA LEKARNE RAZKRIVAJO ZDRAVILNE SKRIVNOSTI

Bolniki so postavili lekarnarja na zatočno klop zaradi njegove prevzetnosti in malomarnosti. Najprej zaradi prevzetnosti, rekoč:

»Za zdravila, ki so bila stoletja dobra za nas, trdi, da so za staro šaro.«

»Tem boljše za zdravila, če se jim lekarnar odreče,« je razsodil sodnik, »brez njegove mere so učinkovitejša.«

Nato zaradi malomarnosti:

»Veskozi nas je zdravil s staro šaro.«

»Tem boljše za vas, če se ji je odpovedal,« je v drugo razsodil sodnik, »najvarnejši je lekarnar brez zdravila.«

Vprašali so sodnika:

»Ali smo tožbo izgubili ali dobili?«

»Vprašajte lekarnarja,« je odgovoril sodnik, »on živi od vaše nevednosti.«

Gabez, navadni (Symphytum officinale).

Uporabna dela: Korenina in list.

Raba v prehrani: Svet Evrope ga

večinoma iz leta 1981 razvršča v sku-

pino naravnih začimb, za katere ni

potrebno dovolj podatkov za zanesljivi

ocenjenost. Priročnostno

se dodaja juham in solatam. Vse-

ga repinotoksične pirolizidinske

alkaloide, strupene za jetra, listi si-

ter manj kot korenina, a je lahko

od njihovo nekritično uživanje škod-

ljivo za zdravje. Odrasel človek bi

moral biti v skrbeh že po užitju 5 ali

6 gabezovih listov na dan, saj le-to

prineni vzetle desetine miligrama

navadenih alkaloidov na kilogram

telesne teže, kar pa že lahko po-

stavi jetrno bolezen.

Uporabna raba: V poštev pride le

gube zunanjia raba po celi koži

in obkrožen zaradi izvinov, zmeč-

kan in modricah, povrhnjcem

in ven ter manjših vnetnih in gli-

stnih spremembah na koži. Obi-

čajna celica čajnega napitka

gube vsebuje okoli 8 miligramov

pirolizidinskih alkaloidov, a učinko-

vitost ne otežuje tveganja, ki ga pri-

stvenost zaradi vnosa teh

gub telo. Zato ni več sprejemljive

gube za zdravljenje sluznič-

ne, želodčne in dvanajstnični-

ce, prebavnih krčev, vnetja

in sklepne revme in putike

in krvavitve niti zunanje za-

nje ran, čeprav spodbuja

in krvavitve, blaži sklenje

in izkušnjah iz prve svetovne

odlično zdravilo za globoke in

šne opekline, v katerih gnoj in

preprečujeta celjenje.

Prekatek za odrasle: Prevretak

do 4 gramov posušenih kore-

niroma 2 do 8 gramov posu-

šenih listov 3-krat na dan za topel

napitek.

Prejšnja dognanja: Dobro pre-

vidno je raziskovalce odvrgla

trajnega proučevanja drugih far-

maceutskih lastnosti. Z raziskavami

so potrdili, da izvečki ce-

lani in blažijo bolečine. Zveča-

mejično napetost šibkeje kot

guma, ognjič in trpotec, a moč-

no kot prešec, šentjanževka in

Spodbujajo jetrno enci-

pski dejavnost. Rožmarinova ki-

ma od vseh gabezovih sesta-

ve najboljše protitumorne lastnosti.

de dela, konec» je hotela oditi.

Zaradi se je in jo pogledal:

»O naprežali v naši hiši. Od tega je preteklo že do-

vo let. In zdaj se mi, da vas nikdar več nisem vi-

del sem vas srečala včasih, tako mimogrede ali v

mi. Vsakič sem vas prepoznala, a ker vi mene niste,

na desno stran previsnih skal, kjer se je morje

zajedlo podnje. Na levi spodaj pod njima se je

edno sončnica Alenka. Obrnila se je na trebuh in me

na novogasto rdeče opečeni hrbet in za njene pojme se

na kopalnico portavo v temnih enodelnih kopalnikah.

»Potem pa je le samo prestopila na mestu in

»Potem pa je le samo prestopila na mestu in

»Potem pa je le samo prestopila na mestu in

»Potem pa je le samo prestopila na mestu in

»Potem pa je le samo prestopila na mestu in

»Potem pa je le samo prestopila na mestu in

»Potem pa je le samo prestopila na mestu in

»Potem pa je le samo prestopila na mestu in

»Potem pa je le samo prestopila na mestu in

Pirolizidinski alkaloidi se zelo malo

vsrkajo prek cele kože.

Pirolizidinski estri, ki niso strupe-

ni za jetra, se pri ljudeh rabijo proti

preveliki želodčno-črevesni premi-

čnosti in za zdravljenje želodčne in

dvanajstnične razjede.

Stranski učinki in strupenost:

Pirolizidinski alkaloidi z nenasiče-

nim jedrom se v jetrih presnovijo v

strupene pirolne presnovke. Posle-

dica takojšnje strupenosti je odmrt-

je jetrnega tkiva, kronične pa ve-

no-okluzivna bolezen, za katero so

značilni venska zapora in zvečane

jetrne celice. Znani sta dve kronič-

ni jetrni zastupitvi, povezani z už-

ivanjem gabeza, pri 13-letnem

dečku in 49-letni ženski. Prvemu

so zdravili chronovo bolezen, dru-

ga ga je jemala kot dodatek k pre-

hrani. Pri obeh se je razvila veno-

okluzivna jetrna bolezen. Ženska

je v 6 mesecih zaužila okrog 85

miligramov pirolizidinskih alkaloidov

oziroma 15 mikrogramov na kilo-

gram telesne teže na dan, torej je

možno strupeno že vsakodnevno

jemanje sorazmerno majhnih ko-

ličin. Tudi sicer je znana tovrstna

zastupitev, saj jih vsebujejo tudi

druge rastline, na primer posonči-

ca, grint in krotalarja, ki lahko zai-

dejo med žetev, nato pa v moko in

kruh; drugi vzrok je pitje nepozna-

valsko sestavljenih čajnih mešan-

ic. Zaradi veno-okluzivne bolezni je

umrl novorojenček, katerega mati

je med nosečnostjo pila čajno me-

šanico za izkašljevanje z vsebujoči-

mi pirolizidinskimi alkaloidi. Plod je

menda še bolj dovzeten za strupe-

nost teh spojin, saj se pri materi

niso pokazali nobeni zastupitveni

znaki. Zanimivo je, da pri preve-

rjanju jetrnega delovanja 29 kronič-

nih pivcev gabeza niso opazili za-

strupitvenih sprememb. Dokumen-

tirana je tudi strupenost za živali.

Dodatno so ugotovili dve drugi pri-

kriti strupenosti: mutagenost, spre-

meni dedni zapis, in karcinogenost,

povzroči rak, ki pa sta pri gabezu

manj zastrašujoči kot obravnavana

hepatotoksičnost.

Prepovedi in opozorila: Zaradi

hepatotoksičnosti vsebujočih pirol-

izidinskih alkaloidov naj se gabez

ne uporablja notranje, zunanje pa

le na celi koži, med nosečnostjo in

dojenjem pa sploh ne.

Lekarniško mnenje: Pravilna zdra-

vlava morajo biti tako učinkovita kot

varna, gabez žal slednje lastnosti

nima predvsem zaradi hepatotok-

sičnosti vsebujočih pirolizidinskih

alkaloidov. Njihova strupenost je

dobro znana, zapisani pa so tudi

GLEX
d.d.
MURSKA SOBOTA

primeri, ko je zastupitev povzročil

gabez, še pogostejše pa druge ra-

stlinske vrste, na primer posonči-

ca, grint in krotalarja, slednja ne

raste pri nas. Gabez nas pouči o

treh prikritih strupenostih, ki jih je

spregledala večstoletna zeliščna

raba: strupenost za jetra, strupe-

nost za dedno zasnovo ter rako-

tvornost, pri čemer se prva lahko

uresniči v nekaj mesecih, drugi dve

pa z leti. Po ljudskem izročilu je

uspešno zdravilo za zdravljenje ran,

najbrž zaradi alantoina, česlovina in

sluzi. Vsrkanje strupenih alkaloidov

prek kože naj bi bilo majhno, a naj

se ta raba vseeno opusti, ker so na

voljo vamejša sredstva, od naravnih

na primer ognjič, kamilica in šent-

janževka, o njih se je na tem mestu

že pisalo. Gotovi pripravki notranje

niso dovoljeni, zunanje pa le, če se

nanašajo po celi koži in ne več kot

deset dni.

Sklep: Ne zavoljo zastarelih zdra-

vil, šele ko bodo ljudje zdravi, bo

lekarnar ob svoj kruh, a takrat tudi

njemu ne bo treba jesti in umreti od

lakote. J. Špringer, mag. farm.

Uporaba svežih paprik v sezoni

Paprike, paradižniki, bučke in kumare so najbolj znana plo-

dovna zelenjava poznega poletja in zgodnje jeseni.

Poraba bučk iz tedna v teden upada, razen majhnih plošča-

tih vrst - patisonk, ki jih pri nas komaj dobro poznamo, v mno-

gih evropskih deželah (npr. na Madžarskem) pa jih (s preme-

rom 5-6 cm) vlagajo kot kumarice za ozimnico.

Paprike s šunkinim rižem v omaki

Potrebujemo (za 4 obroke): 4-8 paprik (odvisno od veliko-

sti), 25 dag riža, 1/2 l mesne ali kostne juhe, 20 dag surove

svinjske šunke (lahko tudi iz tunke), 4 dag masla, margarine

ali olja.

Za omako potrebujemo: 3 žlice goste paradižnikove mezge ali

4 debelejšje zrele, olupljene in pretlačene paradižnike, 1/2 l

juhe iz kocke, sol, poper, olupljeno šalotko ali drobno čebulo,

žličko sladkorja, žlico jedilnega škroba (gustin) ali žlico gladke

moke.

Priprava: Prebran in opran dolgi riž skuhamo v juhi tako, da je

še malo trd (to stopnjo kuhanja živili v receptih imenujejo al-

dente). Šunko narežemo na zelo drobne kocke (kot polovico

koruznega zrna) in jo zmešamo z zmehčanim maslom. Vse

skupaj rahlo primešamo k ohlajenemu rižu, malo solimo in po

okusu popramo.

Oprane paprike obrišemo ter jim izčistimo semenje in vme-

sne stene. Pomagamo si z ozkim nožem,

da izrežemo pecelj s semenjem. Napol-

nimo jih s šunkinim nadevom.

Omaka: Iz 1/2 l juhe iz kocke, para-

dižnikove mezge, šalotke in začimb

(sol, poper, sladkor) skuhamo močno

juho. Ko vre, vanjo vložimo polnjene pa-

prike. Jed dobro pokrijemo in približno 40

minut dušimo do mehkega.

Vmes 2- do 3-krat rahlo premešamo in

kozico potresemo, da se jed ne prime

dna. Ko je kuhano, v manjši skodelici

hladne vode gladko razmeša-

mo škrob in oma-

ko zgostimo. Zra-

ven ponudimo

krompirjev

pire.

Cilka

Sukič

Cene rabljenih avtomobilov

Minulo nedeljo so na sejmu rabljenih avtomobilov v Murški Soboti

prodajali 30 avtomobilov, prodali pa štiri.

Znamka	Letnik	prev.km.	Cena
Jugo Koral 65	1989	82.000	2.800 DEM
Alfa Romeo 33 1.5	1990	76.000	7.600 DEM
Peugeot 309 GT	1986	53.000	6.300 DEM
Zastava 101	1989	71.000	2.400 DEM
Fiat Regata 100	1987	141.000	4.900 DEM
Škoda Favorit	1990	43.000	4.200 DEM
Golf GTD	1985	160.000	5.200 DEM
Jugo Koral 55	1990	98.000	3.000 DEM

LADA CENTER JAGODIČ

motorna vozila

JUGO KORAL 55, letnik 1988, ugodno prodam. Tel.: 27 017. m14950

RENAULT 4, letnik 1990 oz. mlajši, ali RENAULT 5, star 5 let ali več, kupim. Tel.: 22 758, popoldan, ali 33 020, dopoldan. m14932

DAEWOO 1.8, star dve leti, registriran do oktobra, z vso dodatno opremo in klimo, prodam. Tel.: 66 478, dopoldan. m14966

SEAT CORDOBO 1.9 diesel, letnik 1996, kovinsko modre barve, reg. do avg. 1998, prodam. Tel.: 79 717. m14978

OPEL CORSO 1500 dizel, letnik 1990, karambolirano, cena 1.200 DEM. prodam. Ogle in informacije na Agroservisu Murska Sobota. m14993

KADETT 1.4 LS, limuzina, letnik 1990, prevoženih 49.000 km, avtomobilsko prikolico, 400 kg nosilnosti, računalnik PC 386 s programi in igrami ter 150 rabljenih 8-rebrnih salontnih plošč prodam. Tel.: 46 101, zvečer. m15000

ŠKODA FAVORIT 136 LS, letnik 1990, registrirano do marca 1998, prevoženih 43.500 km, z mnogo dodatne opreme, odlično ohranjeno, ugodno prodam. Informacije in ogled od ponedeljka do petka po 16.30, v soboto in nedeljo ves dan: Bakovci, Mladinska 28, tel.: 43 226. m15008

OPEL VEKTRA 1.8 i, oprema GLS, letnik 1990, registrirana vse leto, na prodaj. Tel.: 46 433. m15021

GOLF GL, diesel, S-paket, letnik 1985, in BT 50 prodam. Tel.: 46 670. m15022

MOTORNO KOLO KAWASAKI Z 750, letnik 1981, prodam. Tel.: 80 109. m15023

GOLF 2 1600 D, letnik 1985/86, rdeč, z zatemnjenimi stekli, GTI-spolje, prodam za 6.500 DEM. Tel.: 82 156, zvečer. m15025

HYUNDAI SONATO 2.0 i, letnik 1995, registrirano do maja 1998, klima, ABS, alarm, avtoradio, nove gume, in CITROEN BX, letnik 1983, ohranjen, brezhiben, registriran do aprila 1998, prodam. Tel.: 22 870. m15029

FIAT 126 P, letnik 1989, zelo lepo ohranjen, ugodno prodam. Tel.: 45 435. m15034

FIAT REGATO 100 Sie, letnik 1987, prodam. Tel.: 22 416. m15044

živali

NESNICE, mlade jarčice, rjave, novi hisex in nove štajerke, tik pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodaja Farma pri Mostu, d. o. o., po ugodnih cenah. Na vsakih deset ena zastonj. Naročila sprejemajo gostilna Tibija Horvata, Nemčavci, tel.: 28 190, gostilna Čeh, Nedelica, tel.: 72 146, gostilna Benčec, Bakovci, tel.: 43 070, Franc Movrin, Petanjci 98c, tel.: 46 505, gostilna Železnice, Beznovci, tel.: 49 025, bistro Hubert, Grad, tel.: 53 168. m14357

KRAVO, brejo 8 mesecev, staro 9 let, prodam. Ignac Kolarič, Trnje 73. m14952

BIKCE za nadaljnjo rejo kupim. Tel.: 23 609. m14973

KRAVO S TELETOM prodam. Vaneča 12, tel.: 45 429. m15005

PUJSKE prodam. Krajna 62, tel.: 46 199. m15010

ZAJCE, belgijske orjake, cepljene, za nadaljnjo rejo prodam. Tel.: 72 262. m15027

KRAVO, brejo, kontrola A, prodam. Bratonce 40. m15058

DVE TELICI, A kontrola, breji 9 mesecev, prodam. Viktor Kuhar, Gradišče 9, tel.: 46 138. m15059

KRAVO, staro 5 let, dobro mlekarico, prodam. Kapca 40, tel.: 76 493. m15061

posesti

SPIN nepremičnine

p. e. Tilinska 19, Murska Sobota
tel.: (069) 24 389,
mobilni: 0609 618 704

POSREJUEMO PRI NAJEMU, ODDAJI, PRODAJI IN NAKUPU VSEH VRST NEPREMIČNOSTI. NA VOLJO SD VAM KOMPLETNE STORITVE!

Delovni čas: od ponedeljka do petka od 9.00 do 16.00

GARSONJERO v Radenci, do 20 m², in enoinpol- do dvosobno stanovanje s centralno kurjavo v M. Soboti kupimo. SPIN nepremičnine, tel.: 0609 618 704.

Nizkopritlično hišo pri M. Soboti, tretja gradbena faza, ugodno prodamo. SPIN nepremičnine, tel.: 0609 618 704. m15017

VEČJE POVRŠINE NJIV v okolici Rakičana, dam v najem. Marta Forjan, Kotna ul. 27 Rakičan. m14951

GARSONJERO v Murski Soboti dam v najem. Tel.: 061 612 509, po 19. uri. m14953

TRISOBNNO STANOVANJE v centru Murske Sobotne prodam ali oddam. Tel.: 46 161. m14969

ENOSOBNO ALI ENOINPOLSOBNNO STANOVANJE v Murski Soboti vzamem v najem. Tel.: 75 687. m14971

DVOSOBNO STANOVANJE, 62 m², v Lendavski ulici 43a prodam. Možnost plačila na obroke. Tel.: 31 281. m14977

DVOINPOLSOBNNO STANOVANJE, centralna kurjava, CATV, telefon, prodam. Tel.: 87 038. m14984

STAREJŠA PRITLIČNA STANOVANJSKA HIŠA IN VELIKA DELAVNICA v centru Murske Sobotne prodaj. Informacije po tel.: 061 323 657, vsak dan od 17. do 19. ure. m14987

PRODAM ALI ODDAM V NAJEM firmo z glavno dejavnostjo trgovina in gostinstvo, 18 km oddaljeno od Murske Sobotne. Informacije na firmi Fenix pod št. 27-811 pri g. Žuniču, Št. Kovača, M. Sobota (nad Ljubljansko banko) ali Rogašovci 10. m14992

POČITNIŠKO HIŠICO Z VINOGRADOM ob glavni cesti na Stari Cesti prodam. Tel.: 82 288. m15024

DEKLE v Murski Soboti sprejemem na stanovanje. Tel.: 22 576. m15032

POSESTVO v Kuršincih 5, okrog 4 ha, prodam. Kuršinci 5, p. Bučkovi pri Ljutomeru, tel.: 81 974. m15038

DVOSOBNO STANOVANJE, opremljeno, 62 m², centralna kurjava, priključek za telefon, satelitska, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: 78 036. m15046

ENOSOBNO STANOVANJE, opečna gradnja, 42 m², z balkonom, dvoriščem in zelenico, v centru M. Sobotne, St. Rozmana, prodam. Tel.: 31 182. m15047

NJIVE v Moščancih - Raven, 17,30, 9,08 in 14,30 ara. prodam. Pečarovi 22, p. Mačkovci. m15050

DVOSOBNO STANOVANJE v Murski Soboti damo v najem. Tel.: 43 286, zvečer. m15051

GOSTINSKI LOKAL v Murski Soboti, v Lendavski ul., prodam. Informacije: KLEMENT, Ulica arh. Novaka 13, M. Sobota. m15052

TRISOBNNO STANOVANJE v Tomšičevi 3 v Lendavi (prvo nadstropje) prodam. Tel.: 75 906, po 19. uri. m15062

HIŠO Z VINOGRADOM v Lendavskih gorah prodam. Tel.: 78 237 in 76 924. m15065

kmetijska mehanizacija

DROBILNIK IN LUŠČILNIK za koruzo prodam. Pečarovi 22, p. Mačkovci. m15050

TRAKTORJE STEYR, nove, M 948 A, M 968, M 9145 A, po zelo ugodnih plačilnih pogojih, traktor DEUTZ RX TORPEDO, 120 KM, DEUTZ 75 KM, traktor CASE 72 KM, ZETOR 52-11, STEYR 540, 430, 45 KM, 30 KM, tip 180 T, dva motor za TAM 2001, 75 KM, in motor za JMT 577 prodam. Ogle in petek, soboto in nedeljo dopoldan pri Lenarčič, Ropca 51, Rogašovci, tel.: 57 162. m14957

TRAKTOR STEYR, 15-18 KS, z okvaro, kupim. Tel.: 46 643. m14967

ENOREDNI OBIRALEC KORUZE prodam. Križevci 182 v Prekm. m14983

SILOKOMBAJN VIHAR 80, samonakladalko, 22 ccm, prodam. Tel.: 26 553. m14990

PREDSETVENIK RACIONAL, 2,20 m, in ličkalnik za koruzo prodam. Fijar. Brezovci 64, tel.: 45 528. m15004

CISTERNO, 3000 l, z okvaro, silažni kombajn, enoredni, traktorsko frezo, 2m, krožne brane, 24 diskov, in ličkar za koruzo prodam. Stanko Pisansjek, Satahovci 37. m15012

SEJALNICO ZA ŽITO, 14-redno, oltovo, prodam. Tel.: 59 059. m15013

PRIKOLICE ZA SILAŽO, 5 t, 11 m3 in 7 t, tristransko prekućnik, cena 570.000 SIT, 820.000 SIT, in adapter za koruzo, 5-redni Claas, ter krožne brane Olt in pluge prodam. Mobilni: 0609 614 416. m15015

PREDSETVENIK z dvojnimi ježi, primeren za manjši traktor, in 8-colne dvobrazdne pluge prodam. Tomšičeva 8, Rakičan. m15016

KORUZNJAKE in otroške gugalnice prodam. Tel.: 76 041. m15039

PLUG, BRANE, RAUKOMBI, SEJALNIK in PRIKOLICO prodam. Černelavci, Gorička 74, tel.: 24 986. m15045

TRAKTORSKO KOSO Dubrava, bočno, prodam. Tel.: 53 160 ali Motovilci 5. m15057

TROSILNIK HLEVSKEGA GNOJA in rezervoar za mleto krmo prodam. Tel.: 77 180. m15063

DVOREDNI IZKOPALNIK KROMPIRA ugodno prodam. Tel.: 70 833. m15073

razno

VINO ŠIPON - RIZLING, 400 l, prodam. Tel.: 54 169 ali Fokovci 83. m14727

INTERESNTA, ki želi oplemenititi svoj denar pod ugodnimi obrestmi, iščem. Tel.: 27 174. m14832

OTROŠKI VOZIČEK, kombiniran, malo rabljen, s torbo, jogijem, spalno vrečo, senčnikom, prodam. Tel.: 23 793. m14853

VINO - šmarnico, mešano, cepljeno, po 120 sit za liter, in večjo količino žganja prodam. Rudaš, Dobrovnik 23a. m14949

VINO, belo, mešano, iz Lendavskih gor, prodam. Tel.: 75 357. m14955

AVTOPRIKOLICO, moped APN 4 in pomivalno korito prodam. Tel.: 48 734. m14956

Preključem veljavnost Obračuna kooperacije št. 97/33 z dne 10. 3. 97, KZ Panonka Cankova, Edvard Celec, Gerlinci 100. m14960

Preključem veljavnost spričevala za 3. letnik srednje zdravstvene šole, letnik 1993/94, Kladija Grebenar, Dolenci 77. m14961

STISKALNICO za grozdje, leseno, prodam. Adela Kozar, Kroška 22, M. Sobota. m14962

POHIŠTVO ZA DNEVNO SOBO, rabljeno, in raztegljivi kavč ter rezervoar za vodovod in kosilnico, samohodno, ugodno prodam. Tel.: 27 501. m14963

BELO VINO (laški rizling in šmarnico) prodam. Tel.: 79 184. m14964

Preključem veljavnost spričevala OŠ Bakovci, letnik 1990/91, Alenka Kar, Mali Bakovci 94. m14965

Preključem veljavnost spričevala 2. letnika SŠGT Radenci, letnik 1996/97, Nuša Lajnšek, Aškerčeva 7a, M. Sobota. m14968

VINSKE SODE, 500 litrske, dam v najem. Tel.: 54 172

SILAŽNI KOMBajn SIP, prodam. Tel.: 54 172. m14970

MEŠANO VINO (rizling, šipon, stilvanec) ugodno prodam. Tel.: 72 504. m14976

TERVOL, trdi, ugodno prodam. Tel.: 33 003. m14980

Preključem veljavnost zaključnega spričevala, izdanega na srednji šoli za industrijske kovinarje pri TAM-u. Marjan Volf, Hercegovščak 28, G. Radgona. m14981

Preključem veljavnost HK kmetijske zadruge št. 2509-8, Franc Bec, Koko-lanjsčak 2, Videm ob Ščavnici. m14981

Preključem veljavnost hranilne knjižice št. 34472-I, izdane pri HKS Panonka na ime Anton Slemenšek, Renkovci 149, 9224 Turnišče. m14982

Rabljen okna, 106 x 165 cm, in balkonska vrata, 82 x 210 cm, z roletami, prodam. Tel.: 33 030. m14988

KORUZO z njive, 60 arov, primerno za siliranje ali za zrno, prodam. Tel.: 26 035. m14991

VINO, laški rilizng, 800 l, ugodno prodam. Tel.: 76 571. m14994

LIČKALNIK ZA KORUZO prodam. Lemerje 44. m14997

POLPRIKOLICO Kasbohrere, 26-tonsko, tristrani prekućnik, zelo ugodno prodam. 062 656 177.

PRIKOLICO SCHWARZMÜLLER, 16-tonsko, tristrani prekućnik, primerno tudi za traktorski priključek, zelo ugodno prodam. Tel.: 062 656 177. m14998

INDUSTRIJSKI ŠIVALNI STROJ NECCHI prodam. Hozjan, Kapca 56, ogled zvečer. m15002

ZAMRZOVALNO SKRINJO GORENJE, 210-litrsko, prodam. Tel.: 21 840. m15003

PRIKOLICO GORICA, doigo 8 m, balonarico, prodam. Informacije zvečer po tel.: 69 243. m15009

SALONITKE, rjave, rabljene, 170 m², ugodno prodam. Tel.: 22 351. m15020

GROZDJE Z BRAJD in neškropljena jabolka prodam. Tel.: 87 957. m15026

LADIJSKO POD, 690 SIT z dostavo, smrekov, suh, 1. kak, razred, talni 1.150 SIT, naprodaj. Tel.: 063 451 082. m15028

CISTERNO za vino, 2000-litrsko, nerjavno, ugodno prodam. Tel.: 22 555, zvečer. m15031

ŠMARNICO ugodno prodam. Bogojina 63, tel.: 47 262. m15035

VEČ VINSKIH SODOV, jedilni pribor, 40-delni, gume 175/14 in blagajno Olivetti prodam. Tel.: 43 087. m15036

Preključem veljavnost spričevala o zaključnem izpitu št. 26 od Gradbene delovske šole v M. Soboti, na ime Veselin Babović, Trimlini 42. m15037

300 m² STREŠNE KRITINE, bobrovec, z letvami, ohranjeno, prodam.

Tel.: 31 190, zvečer. m15041

VINO ŠMARNICO prodam. Tel.: 72 147. m15042

BALIRANO SLAMO, 200 l sode za gorivo, hidravlični traktorski sedež in uteži za torpedo adriatik prodam. Partizanska 30, Bakovci. m15048

GROZDJE (rizling, šipon), do 2.000 kg, prodam. Tel.: 76 626. m15049

KAKOVOSTNO SLIVOVO ŽGANJE, 50 l, in belo mešano vino z analizo prodam. Raščan, Mala Polana 81, tel.: 76 250. m15053

BELO MEŠANO VINO (700 l) prodam. Tel.: 76 248, Drago Žagar, Gornji Lakoš 128a. m15054

VINO z analizo, 800 l, po 200 SIT/l, in grozdje z brajd prodam. Tel.: 70 694. m15060

NOVO PEČ za etažno centralno gretje VRANJE s pečico prodam. Tel.: 78 237 in 76 924. m15066

VEČJO ALI MANJŠO KOLIČINO GROZDJIA (rizling, šipon) in 400 l vina prodam. Bot. Kapca 145. m15067

delo

Na območju Gornje Radgone pogodbeno zaposlimo ključavničarja. Pogoj C-kategorija. Tel.: 062 106 145. m14979

ZAPOSLIMO NATAKARICO ali deklo z veseljem do dela. Tel.: 72 151. m15019

NATAKARICO - pogoj gostinska šola - zaposlimo. Tel.: 57 310, zvečer. m15030

storitve

Po ugodnih cenah in ob ugodnih plačilnih možnostih naredimo izolacijske in plastične fasade, opravljamo vsa notranja slikopleskarska dela, obnovljamo stare fasade, in izposojamo gradbeni oder. Garancija in 20 let delovnih izkušenj.

Alojz Toplak - obrtnik
tel.: 0609 646 067

ROLETE, aluminijaste, plastične, žaluzije, lamelne zaves, markize, komarnike, platnene roloje izdelujemo, montiramo in servisiramo. Tel.: 21 656. m14503

KURILNO OLJE, ugodna dostava, Tel.: 45 283, 0609 635 548. m14959

DELNICE, Gorenje, Kompas 3, Aktiv, Krona, Probanka, Petrol, po najvišjih cenah odkupujemo. Pridemo na dom. Tel.: 062 631 164, 9.00-16.00. m15014

ZELO USPEŠNO INŠTRUIRAM nemški jezik za srednje in osnovne šole ter prevajam. Tel.: 23 038. m15055

ANTENE Z MONTAŽO: satelitska od 30.900, zemeljske 16.800 SIT. Dogradnja POP-TV, Kanal-A, vrteči sistem, DOLBY-SURROUND, TAF, Trnje 61, tel.: 70 021. m15064

VEDEŽEVANJE IN NAPRAVO LOTA
090 42 62
PAR., s. p., 156 SIT/min.

*Ljubezen, delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje.
Nam ostala je praznina
in velika bolečina.
Le srce in duša ve,
kako boli, ko te, draga
žena in mama, več med nami ni.*

ZAHVALA

V 68. letu nas je nenadoma zapustila draga žena, mama in babica

Marija Farkaš

iz Rakičana

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancom, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence, sveče in za sveto misel ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred, predstavniku KS iz Rakičana za poslovilne besede, pevcem za odpete žalostinke ter pogrebništvu Banfi za vso pomoč. Vsem in vsakemu posebej še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci: mož Jožef, hčerki Jožica in Marina z družinama ter sinova Janek in Feri z družinama

Draga babica - pogrešali te bomo

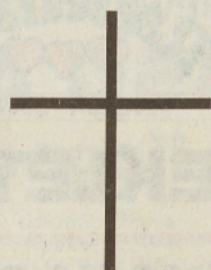
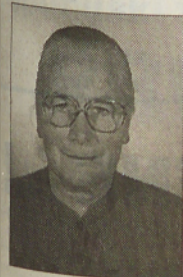
Tvoji ljubljeni vnuki: Dejan, Katja, Marina, Silvana, Simon, Sabina in Janec

DAMIR BANFI

VEŠČICA 17, TEL. & FAX: (069) 32 802, 9000 MURSKA SOBOTA
KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC
BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 25 KM.
PLAČILO TUDI NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI.

ZAHVALA

Lepo je bilo, ko si bila z nami

Terezija Pečič

roj. Drvarič

2. 10. 1926-30. 8. 1997

iz Satahovec 18a

Iskreno se zahvaljujemo gospodu župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku Štefanu Pisnjaku za poslovilne besede ob odprtem grobu. Hvala vsem zdravnikom za pomoč pri zdravljenju, vsem prijateljem in znancem ter drugim sorodnikom za darovane cvetje, vence, sveče, za svete maše, dobrodelne namene in drugo pomoč nam domačim ter izrečeno sožalje.

Zaluzoji vsi tvoji: moj Alojz, sin Alojz z ženo Marto, vnuka Gordan in Davorin, sestra Marija, sestra Kristina z možem Štefanom in brat Franc z ženo Francko

V 26. letu starosti je prenehalo biti

plemenito srce dragemu sinu in vnuku

Jožetu Kranjcu

iz Ivanovec

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, botrini, sorodnikom, znancem in prijateljem ter sodelavcem, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, šopke, sveče, za svete maše in za gradnjo mrliške vežice, nam pa izrekli ustno ali pisno sožalje.

Posebna zahvala sosedovim družinam Čahuk, Novak, Čarni, Kardoš, dobrima prijateljskima družinama Ratkai in Ajlec iz Murske Sobote, g. patru Donatu za pogrebni obred, predstavniku Mure za besede slovesa in pevcem za odpete žalostinke.

Iskrena hvala tudi sindikalni organizaciji Mure, Tovarni oblikovalcev - prirojevalnica ter 293. brigadi, kolektivu elektroinženir P - 33 in 34 iz M. Sobote, pogrebništvu Banfi in drugim, ki so draga sina skupno z nami pospremili na njegovi zadnji poti.

Zaluzoji: mama, oče, stara mama ter stari oče in stara mama iz Filovec

Ni te na vrtu več, ne med gredicami,
ni te med polji več, ne med meglicami.
Ni te nikjer več, kjer bila si prej,
a v naših srcih ostala boš za vselej.

ZAHVALA

Z bolečino v srcu sporočamo žalostno vest, da nas je v 71. letu nenadoma zapustila naša draga mama, tašča, babica in prababica

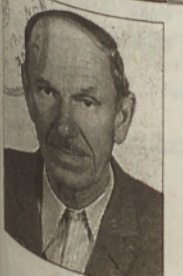
Ana Černela

iz Strehovec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in sodelavcem iz Elektromateriala in Transportnega servisa, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali za vence, cvetje, sveče, prispevali v dobrodelne namene in jo pospremili na njeni zadnji poti. Lepa hvala g. duhovniku za opravljen obred, pevcem za odpete žalostinke, g. Casarju za ganljive besede ter godbeniku za odigrano Tišino.

Hvala tudi pogrebništvu Banfi!
Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Vsi njeni najdražji

Leto dni že v grobu spiš,
v srcih naših še živiš.
Ni ure, dneva, ne noči,
povsod si v srcu z nami ti.
Zato nas pot vodi tja,
kjer dom tvoj rožice krasijo
in sveče ti v spomin gorijo.

V SPOMIN

Jožef Černela

iz Strehovec

Hvala vsem, ki se ga z dobro mislijo spominjate!
Vsi njegovi najdražji

V tistem grobu mirno spiš,
a v naših srcih še živiš,
zato pot nas vodi tja,
kjer tih dom rože ti krasijo
in sveče ti v spomin gorijo.

ZAHVALA

V 48. letu je zahrtna bolezen pretrgala nit življenja moji ljubljeni ženi in dragi sorodnici

Irmu Küčan

roj. Gergar

iz Moravskih Toplic

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili k zadnjemu počitku ter darovali vence, šopke in sveče, ki ji bodo še dolgo osvetljevale njen prerani zadnji dom. Hvala g. duhovniku za ganljiv pogrebni obred in pevcem za čutno odpete žalostinke.

Iskrena hvala družini Bencak, ki mi je v teh najtežjih trenutkih v življenju stala ob strani.

Vsem skupaj in vsakomur posebej še enkrat iz srca hvala!

Zaluzoji vsi njeni

Utrujen od bolezni nas je v 72. letu zapustil dragi oče, stari oče in brat

Mirko Sraka

iz Lipovec 38

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom in znancem, ki so nam priskočili na pomoč, izrekli ustno ali pisno sožalje, darovali vence, sveče in za svete maše.

Posebna zahvala 426. brigadi Tovarne ženskih plaščev, predstavnikom Rume, d. o. o., M. Sobota, predstavnikom Zavarovalnice Triglav, OE M. Sobota, kirurškemu oddelku soboške bolnišnice, g. župniku za pogrebni obred, govornikom g. Bezjaku in g. Tivadarju za poslovilne besede, gasilskemu društvu iz Lipovec, moškemu in ženskemu pevskemu zboru iz Lipovec in vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Zaluzoji: sinovi Marjan, Štefan in Mirko z družinami ter brata in sestre z družinami

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družijo nas.
So vezi močnejše ...
Brez pomena so
razdalje, kraj in čas.

(M. Kačič)

ZAHVALA

V 52. letu starosti je zahrtna bolezen pretrgala nit življenja našemu dragemu možu, očetu, dedku, tastu, bratu, zetu, stricu in botru

Matiji Varga

avtoprevozniku
iz Strehovec 1

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sorodnikom, sosedom, prijateljem in soročancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali.

Hvala vsem za vsa ustna in pisna sožalja, cvetje, vence, sveče, za svete maše, za darove za mrliško vežico in potrebe cerkve. Prisrčna hvala gospodoma duhovnikoma za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornikom za poslovilne besede, za odigrano Tišino, članom Obrtne zbornice Lendava, Kemi Puconci, kolektivu Avtoservisa Lajter, kolektivu Ilirije, vinogradniškemu društvu, gasilskemu društvu ter članom Karitas iz Bogojine.

Iskrena hvala tudi za neizmerno zdravniško pomoč, posebno zdravniku dr. Mikoliču in vsemu osebju internega oddelka, ter pogrebništvu Banfi.

Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat - iskrena hvala!

V neizmerni žalosti vsi tvoji, ki smo te imeli radi in te bomo vedno pogrešali.

Dragi dedi!

Kam odšel si, dragi dedi, se sedaj sprašujemo, me, tvoje vnukinje, te zelo pogrešamo.

Tajda, Janja in Anita

Že leto dni v grobu spiš
in ti se več ne prebudiš.
Dokler živeli bomo mi,
boš živel z nami tudi ti.

V SPOMIN

V 87. letu nas je zapustil dragi mož,
oče, dedek, pradedek, ujec in boter

Alojz Gomboc

iz Ropoče 27

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, prinašate cvetje in prižigate sveče.

Zaluzoji: žena in hčerke z družinami

Vsaka pot se
nekje konča ...

V SPOMIN

11. septembra minevata dve leti od dneva, ki se ga žalostni spominjamo, saj se je takrat tragično končala pot naši

Mariji Kuhar

roj. Filipič, iz Veržeja

Draga mama in žena!

Spokojno počivaš v grobu, vendar vedi, da smo vedno pri tebi in s teboj. Hvala vsem, ki se vam ustavi korak ob njenem grobu in ji poklonite trenutek časa in spomina.

Tvoji najdražji

Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni.
A ostala je praznina,
ki hudo boli.

V SPOMIN

Danes mineva leto žalosti, odkar nas je zapustila draga žena, mama, tašča in babica

Katica Horvat

iz Gorice

Hvala vsem, ki se je spominjate ter se z dobro mislijo ustavite ob njenem grobu, ji prinašate cvetje in prižigate sveče.

Zaluzoji vsi njeni

Sporočamo žalostno vest,
da je umrla naša upokojena sodelavka

Barbara Zemljak

Od nje se bomo poslovili danes, v četrtek, 11. septembra, ob 15.45 uri na pokopališču v Gornji Radgoni.

KOLEKTIV
JP ELEKTRO MARIBOR
PE ELEKTRO
GORNJA RADGONA

V SPOMIN

Valentin Gostonj

iz Čepinec 49

3. septembra pred dvema letoma je v naša srca stopila bolečina in neizmerna praznina, ker se je že v pomladi življenja končala pot našega ljubelega sina in brata.

Vedno si v naših srcih.

Hvala vsem, ki se ga še spominjate.

Zaluzoji tvoji najdražji

zavarovalnica triglav

Starši!
na začetku novega šolskega leta ne pozabite
na nezgodno zavarovanje vaših otrok

**NEZGODNO ZAVAROVANJE
OTROK IN MLADINE**

Zavarovalnica Triglav OE Murska Sobota
Lendavska 5, tel.: 069/31-650

ZATO, KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST!

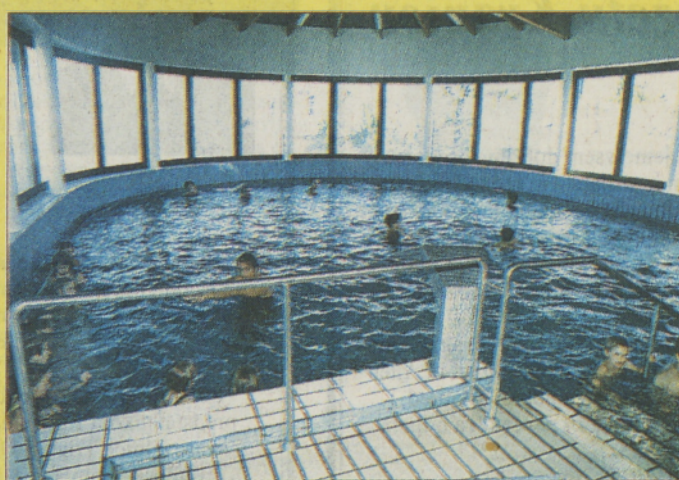
Radenska
ZVEZDA - DIANA

DRAGA DEKLETA, ŽENE ...!

**POSKRIBIMO ZA SVOJE TELO,
OČVRSTIMO MIŠICE IN OSTANIMO
V DOBRI KONDICIJSKI
PRIPRAVLJENOSTI.**

**NE POZABITE PO TELOVADBI -
NA KOPALKE. KOPANJE V
HOTELSKEM BAZENU.**

**REZERVACIJE PRIČAKUJEMO
DO 15. 9. 1997 PO
TELEFONU, ŠTEVILKA JE 32
530, ALI OSEBNO NA
RECEPCIJI TRC V HOTELU
DIANA V MURSKI SOBOTI.**

**DO
SREČANJA
AEROBIČNI
POZDRAV!**

hiša odlične ponudbe

KURILNO OLJE, PREMOG

po zelo ugodnih reklamnih pogojih
KURIVO - PREVOZ, Bojan Jakšič, tel.: 71 106

B2 B2 B2 B2 B2 B2 B2 B2 B2 B2 B2 B2
**Računalniški
TEČAJI**
22.9. - 26.9. ob 8.00 - 11.15 **WORD nadalj.**
22.9. - 26.9. ob 12.00 - 15.15 **TEČAJ ZA ZAČETNIKE**
22.9. - 26.9. ob 16.00 - 19.15 **EXCEL osnovni**
B2 d.o.o., Slovenska 42 tel/fax: (066) 37-160

VEDEŽEVANJE - TAROT
090 42 65
1 min 156 sit NON - STOP

VEDEŽEVANJE - TAROT
090 41 02
1 min 156 sit NON - STOP

FONTRADE
d.o.o.

UPRAVA: M. Sobota
Staneta Rozmana 17
8000 M. Sobota
☎ 069/32-236, fax: 069/32-170

Panasonic
INFO SHOP CENTER,
MARIBOR

Maribor, Partizanska 37, tel.: (062) 225 531,
faks: (062) 225 713

MONTAŽA IN SERVIS TELEFONSKIH NAPRAV

Panasonic
FAXS

cena
96.700,00 SIT
+ PD

PREROKOVANJE

Zajeten pogovor
z vedeževalko.

POKLIČITE 090 4215

BETONARNA PETELIN

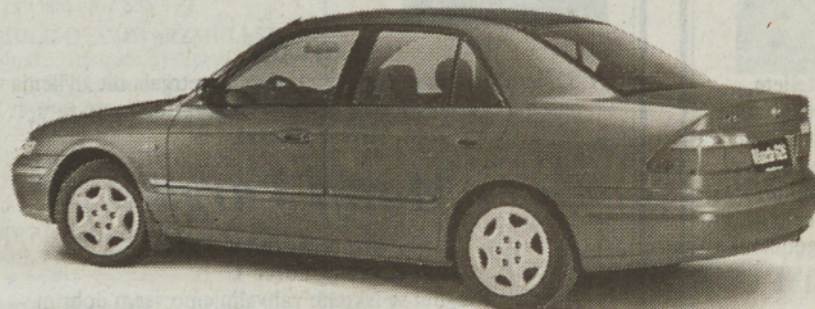
GOR. RADGONA tel.: 069/61755

PO UGODNIH CENAH VAM NUDIMO
- BETON Z PREVOZOM IN ČRANJENJEM
- BETONSKE IZDELKE

ŠKARPNICE, ROBNICE, KANALETE, MULDE, VINOGRADNI
IN OGRAJNE STEBRE, ZIDAKE, OGRAJNE LAMELE, KORUPE
ZA ROŽE, OGRAJNE ELEMENTE, VRATNE POTI, STOJALA ZA
SENČNIKE IN KOLESA

**OB TAKOJSNEM PLAČILU NAD
100.000 SIT VAM PRIZNAMO POPUST.**

**Od 12. septembra:
nova mazda 626.
Več idej
na centimeter.**

Večja varnost z dvojno ameriško zračno blazino, stranskimi zračnimi blazinami, ABS, klimatsko napravo in varnostno celico, novim sistemom zaščite pred udarci pri trčenju. Velika raznolikost ter popolnoma nov prostorski koncept. In še mnogo več za manj denarja: novo mazdo 626 dobite že od 34.990 DEM.

Pri vašem pooblaščenem
trgovcu za Pomurje
12. septembra v Radenski
predstavitel nove mazde 626
- prodaja
- servis
- popravila
☎ **mazda Mohor**
tel. & faks: 069 65 830

AVTO

kleparstvo, remonta avto,
ličarstvo, komorno barvanje,
vleka,
optika

JELOVICA

Lesna industrija, d.d., ŠKOFJA LOKA
tel.: (064) 61-30, FAX: 634-261

**na MOS (hala J) v CELJU
od 12. do 21. septembra
in na prodajnih mestih
JELOVICE v Sloveniji:**

MURSKA SOBOTA, Cankarjeva 25, tel./fax: 069/22-921,
DISKONT UNIVERZAL, Križevci/Ljutomer

**DODATNI
3% SEJEM**

POPUST
ZA OKNA, VRATA, SENČILA,
STANOVANJSKE HIŠE,
PRENOVO OKEN IN VRAT
IN MONTAŽNE STENE

Republiški zavod za zaposlovanje, Območna enota Murska Sobota

PROSTA DELOVNA MESTA

s pogoji za zasedbo

POMOŽNI DELAVEC

POMOČ V STREŽBI; določen čas 9 mes.; ostali pogoji: 20 UR NA TEDENI; do 12.09.97; ŽALIG LEONIDA S. P. BAR CAFFE VIENNA, RADGONSKA 5, RADENCI

SNAŽILKA

ČISTILKA; določen čas 1 mes.; ostali pogoji: 15 UR NA TEDENI; do 16.09.97; FARIČ D. O. O. TURIZEM, GOSTINSTVO, TRGOVINA, SLOVENSKA ULICA 41, MURSKA SOBOTA

KMETIJE

ČREČEVALEC; določen čas 9 mes.; do 16.09.97; MAKOL D. O. O. PODJETJE ZA TRGOVINO, MARKETING IN SVETOVANJE, LEBINGERJEV BREG 26, GORNJA RADGONA

VARILEC

MURSKA DELA; nedoločen čas; 4 delovnih izkušenj; ostali pogoji: POSKUSNO DELO 2 MESECE, TESTIRANI VARILEC PO POSKUSU TIG, ZAZELJEN TUDI TEST ELEKTRO OBLOČNO PRILEPIJE; do 12.09.97; MEIT D. O. O. STROJNI INŽENIRING, MORAVSKE TOPLICE

ELEKTROINSTALATER

ELEKTROINSTALATER; nedoločen

Šport od tod in tam

Šteilstvo - Območno združenje slovenskih častnikarjev je na strelišču v Čentibi tekmovalce v streljanju s puško v spomin Rudiju Leinerju.

Šteilstvo je 12 ekip in 53 posadnikov. Ekipno je zmagal Skorjanc s 253 krogi pred Ptujem, Petišovci, 238 krogov. Zagradovalci so bili: Balaško (Ptuj), 97, Ivanovič (Ptuj), 92, (Ptuj), 88, 3. Cofek (Ptuj), 87 krogov.

Šteilstvo - Po petem kolu regijskega tekmovanja z morskimi puško vodi TS Ormož. Gančani in Ormož. Finale tekmovanja bo v nedeljo, 14. septembra, ob 8. uri na strelišču v Ormožu, kjer bo tudi tradicionalno mednarodno tekmovanje za KS Gančani. (TH)

Rokoborba - V Sombotelu na Madžarskem je bil mednarodni rokoborski turnir v prostem borilnem športu. Najbolje so se odrezali Rok Hazl (30 kg) in Mihaela Horvat (30 kg) in Mihaela Horvat (30 kg) in Mihaela Horvat (30 kg).

Badminton - V Trebnjem je bil tretji mednarodni mladinski turnir v badmintonu. Sodelovalo je 17 ekip iz petih držav. Najbolje so bili mladi tekmovalci iz Lendave in dosegli so prvo mesto. (EV, RB)

Mednarodni mladinski turnir v badmintonu. Sodelovalo je 17 ekip iz petih držav. Najbolje so bili mladi tekmovalci iz Lendave in dosegli so prvo mesto. (EV, RB)

Mednarodni mladinski turnir v badmintonu. Sodelovalo je 17 ekip iz petih držav. Najbolje so bili mladi tekmovalci iz Lendave in dosegli so prvo mesto. (EV, RB)

Mednarodni mladinski turnir v badmintonu. Sodelovalo je 17 ekip iz petih držav. Najbolje so bili mladi tekmovalci iz Lendave in dosegli so prvo mesto. (EV, RB)

Mednarodni mladinski turnir v badmintonu. Sodelovalo je 17 ekip iz petih držav. Najbolje so bili mladi tekmovalci iz Lendave in dosegli so prvo mesto. (EV, RB)

Mednarodni mladinski turnir v badmintonu. Sodelovalo je 17 ekip iz petih držav. Najbolje so bili mladi tekmovalci iz Lendave in dosegli so prvo mesto. (EV, RB)

Mednarodni mladinski turnir v badmintonu. Sodelovalo je 17 ekip iz petih držav. Najbolje so bili mladi tekmovalci iz Lendave in dosegli so prvo mesto. (EV, RB)

Mednarodni mladinski turnir v badmintonu. Sodelovalo je 17 ekip iz petih držav. Najbolje so bili mladi tekmovalci iz Lendave in dosegli so prvo mesto. (EV, RB)

Mednarodni mladinski turnir v badmintonu. Sodelovalo je 17 ekip iz petih držav. Najbolje so bili mladi tekmovalci iz Lendave in dosegli so prvo mesto. (EV, RB)

Mednarodni mladinski turnir v badmintonu. Sodelovalo je 17 ekip iz petih držav. Najbolje so bili mladi tekmovalci iz Lendave in dosegli so prvo mesto. (EV, RB)

Mednarodni mladinski turnir v badmintonu. Sodelovalo je 17 ekip iz petih držav. Najbolje so bili mladi tekmovalci iz Lendave in dosegli so prvo mesto. (EV, RB)

Mednarodni mladinski turnir v badmintonu. Sodelovalo je 17 ekip iz petih držav. Najbolje so bili mladi tekmovalci iz Lendave in dosegli so prvo mesto. (EV, RB)

Mednarodni mladinski turnir v badmintonu. Sodelovalo je 17 ekip iz petih držav. Najbolje so bili mladi tekmovalci iz Lendave in dosegli so prvo mesto. (EV, RB)

Mednarodni mladinski turnir v badmintonu. Sodelovalo je 17 ekip iz petih držav. Najbolje so bili mladi tekmovalci iz Lendave in dosegli so prvo mesto. (EV, RB)

Mednarodni mladinski turnir v badmintonu. Sodelovalo je 17 ekip iz petih držav. Najbolje so bili mladi tekmovalci iz Lendave in dosegli so prvo mesto. (EV, RB)

Mednarodni mladinski turnir v badmintonu. Sodelovalo je 17 ekip iz petih držav. Najbolje so bili mladi tekmovalci iz Lendave in dosegli so prvo mesto. (EV, RB)

čas; 2 l. delovnih izkušenj; do 16.09.97; KUZMA ŠTEFAN S. P. ELMONT ELEKTROMONTAŽNE STORITVE, KRANJČEVA 2, LENDAVA - LENDVA; št. del. mest: 2

ŠIVILJA

ŠIVILJA - KROJAČ; določen čas 2 mes.; ostali pogoji: IZKUŠNJE PRI ŠIVANJU ZAŠČITNIH OBLAČIL; do 12.09.97; PAPISS D. O. O., VUČJA VAS 38, KRIZEVCI PRI LJUTOMERU

FRIZER

PRIPRAVNIK; določen čas 9 mes.; do 12.09.97; FIRST MARIJA S. P. BRIVSKO FRIZERSKI SALON, PANONSKA ULICA 8, GORNJA RADGONA

VOZNIK AVTOMEHANIKA

VOZNIK MOTORNIH VOZIL; določen čas 5 mes.; 2 l. delovnih izkušenj; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno; ostala znanja: Vozniški izpit za kat. C. Vozniški izpit za kat. E; ostali pogoji: IV. STOPNJA IZOBRAZBE, ADR; do 12.09.97; SOBOČAN ARPAD S. P. AVTO-PREVOZNIŠTVO IN KURIVO, DOLNJI LAKOŠ 79A, LENDAVA - LENDAVA

VOZNIK; nedoločen čas; ostala znanja: Vozniški izpit za kat. C. Vozniški izpit za kat. E; do 28.09.97; JEREČIČ GEORG S. P. TRANSPORTI, ODRANCI, PANONSKA ULICA 8, ČREŠNJOVCI

PRODAJALEC

PRODAJALEC NA BENCINSKI ČRPALKI; nedoločen čas; 1 l. delovnih izkušenj; do 16.09.97; KAROLI JOŽE S. P. KA BIRO, SLOVENSKA ULICA 25, MURSKA SOBOTA; št. del. mest: 2

PRODAJALEC NA BENCINSKI ČRPALKI; določen čas 6 mes.; do 16.09.97; KAROLI JOŽE S. P. KA BIRO, SLOVENSKA ULICA 25, MURSKA SOBOTA; št. del. mest: 2

PRODAJALEC ŽIVILSKIH-PREHRAMB. ARTIKLOV

PRODAJALKA; določen čas 11 mes.; 6 mes. delovnih izkušenj; ostali pogoji: BIVALIŠČE G. RADGONA ALI OKOLICA, DELO NA RAČUNALNIKU; do 12.09.97; ZEMLJIČ D. O. O., ČREŠNJOVCI 51, GORNJA RADGONA

KUHAR

KUHAR; nedoločen čas; 12 mes. delovnih izkušenj; Družinsko stanovanje; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno; do 12.09.97; JEREČIČ TRANS IN PARTNER, GOSTINSTVO IN STORITVE D. N. O., ODRANCI, PANONSKA 8, ČREŠNJOVCI

VARUH PREDŠOLSKIH OTROK

POMOČNICA VZGOJITELJICE; določen čas 12 mes.; do 12.09.97; VZGOJNOVARSTVENI ZAVOD MANKO GOLAR, KOČLJEVA ULICA 2, GORNJA RADGONA; št. del. mest: 7

NATAKAR

NATAKAR; določen čas 6 mes.; 6 mes. delovnih izkušenj; do 16.09.97; KAROLI JOŽE S. P. KA BIRO, SLOVENSKA ULICA 25, MURSKA SOBOTA; št. del. mest: 2

VOZNIK INSTRUKTOR ZA A, B, C, D, E KATEGOR.

VOZNIK; nedoločen čas; Družinsko stanovanje; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno; do 16.09.97; PT HOZJAN D. O. O., TRNJE 48D, ČREŠNJOVCI

KMETIJSKI TEHNIK

POSLOVODJA TRGOVINE V PROSENJAKOVCIH; določen čas 3 mes.; znanje programskih orodij: Word; ostali pogoji: IZPIT ZA TRGOVSKEGA POSLOVODJO, ZAZELJ. ZNANJE MADŽARSKEGA JEZIKA; do 11.09.97; KMETIJSKA ZADRUGA MARTJANCI Z. O. O., MARTJANCI 19, MARTJANCI

STROJNI TEHNIK

MONTER OGREVALNIH NAPRAV; določen čas 3 mes.; do 16.09.97; KOVAČ, OGREVALNI SISTEMI D. O. O., DOLGA ULICA 103, MORAVSKE TOPLICE

EKONOMSKI TEHNIK

KOMERCIALIST - PRODAJALEC AVTOMOBILOV; določen čas 6 mes.; ostali pogoji: POKLICNA ALI SREDNJA ŠOLA; do 16.09.97; ARA D. O. O., CIRIL METODOVA 9, MURSKA SOBOTA

UPRAVNI TEHNIK

STROJEPISKA ZAPISNIKARICA 1 B RAZREDA; določen čas 3 mes.; 1 l. delovnih izkušenj; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno; madžarski jezik - govorno in pisno; ostali pogoji: PREDHODNI PREIZKUS ZNANJA STROJEPIŠJA NAD 250-350 UDARCEV/MIN., RAČUNALNIŠKA ZNANJA, POSKUSNO DELO 3 MESECE; do 16.09.97; OKRAJNO SODIŠČE V MURSKI SOBOTI ENOTA V LENDAVI, PARTIZANSKA 7, LENDAVA - LENDAVA

PROSTA DELOVNA MESTA NA OBMOČJU						
Območje	Izobrazba					SKUPAJ
	I-III	III-IV	V	VI	VII-VIII	
Murska Sobota	2	17	11	4	2	36

Popoln Lunin mrk

Šestnajstega septembra bomo lahko na nebu opazovali pojav, ki mu pravimo Lunin mrk. Le-ta nastopi, ko Luna zaide v Zemljino senco in zaradi tega potemni ter skoraj izgine. Če potemni le deloma, govorimo o delnem mrku, če pa v celoti, pa o popolnem mrku.

Sončevi in Lunini mrki so najrazburilnejši pojavi na nebu. V enem letu lahko po vsem svetu opazujemo najmanj dva mrka (v tem primeru oba Sončna), največ pa sedem. Največkrat smo pričča dvema Sončevima mrkoma in dvema Luninima, redkeje pa lahko vidimo tri Lunine in štiri Sončeve ali dva Lunina in pet Sončevih mrkov. Čeprav se zdi, da Sončevi mrki nastopajo pogostejše, so vidni le na majhnem delu Zemljine površine, medtem ko lahko Lunin mrk naenkrat spremljamo na polovici Zemlje.

Oboji mrki so imeli že od nekdaj velik vpliv na ljudi. Burili so njihovo domišljijo, v nekaterih primerih pa so pripomogli k boljšemu razumevanju narave in vesolja. Tako je že grški astronom Tales iz Mileta (okrog 625 do 548 pr. n. št.) na podlagi zapuščine Mezopotamcev in Egipčanov znal izračunati, kdaj bo nastopil naslednji mrk. Aristotel (384

do 322 pr. n. št.) je z opazovanji Luninih mrkov našel dokaz, da je Zemlja kroglja in ne plošča, kot so takrat domnevali. Opazil je, da je bila med Luninim mrkom oblika Zemljine sence vedno okrogla. Če bi bila Zemlja plošča, bi bila senca včasih ovalna. Največji korak naprej je naredil Aristarh (okrog 320 do 250 pr. n. št.). S pomočjo opazovanja Luninega mrka ter merjenja časa, ki je bil potreben, da je Luna prepotovala Zemljino senco, je izračunal razmerje med oddaljenostjo Sonca in Lune od Zemlje ter

razmerje premerov Zemlje in Lune. Ko je nato Erastoten (276 do 194 pr. n. št.) določil polmer Zemlje, so imeli Stari Grki dokaj jasno predstavbo o razdaljah v našem Osončju, kar pokaže tudi spodnja tabela.

Tokrat bomo lahko iz naših krajev Lunin mrk opazovali v celoti. Luna bo tega dne všla ob 19. uri in 7 minut, kar je le minuto pred začetkom mrka. Mrk se bo začel ob 19. uri in 8 minut, ko bo Luna vstopila v Zemljino polsenco. Popolni mrk bo nastopil ob 20. uri in 15 minut in bo trajal do 21. ure in 18 minut. Delni mrk se bo končal ob 22. uri in 25 minut. Splošni mrk bo tako trajal tri ure in 17,2 minute. Vsi časi veljajo za Ljubljano in se za druge kraje v Sloveniji razlikujejo za največ šest minut.

Primož Kajdič

	Vrednosti, ki so jih dobili Grki	Današnje vrednosti
Polmer Zemlje	6247 km	6378 km
Polmer Lune	1700 km	1738 km
Oddaljenost Lune	387.000 km	384.000 km
Oddaljenost Sonca	7.300.000 km	149.600.000 km
Polmer Sonca	32.000 km	696.000 km

KINO

Kino Park Murska Sobota

Ameriški spektakel **Batman in Robin** si lahko ogledate v četrtek, 11. septembra, ob 18. uri ter od petka, 12., do nedelje, 14. septembra, ob 18.00 in 20.15. Angleško dramo **Skrivnosti in laži** bodo vrteli četrtek, 11. septembra, ob 20.15. Ameriški akcijski film **Plačanec** si lahko ogledate v sredo, 17. septembra, ob 18. uri. Romantično komedijo **Sužnja ljubezni** pa bodo vrteli v sredo, 17. septembra, ob 20. uri.

Kino Gornja Radgona

Ameriško psihološko srihljivo **Breakdown** si lahko ogledate v petek, 12. septembra, ob 19. in 21. uri ter 13. septembra, in ponedeljek, 14. septembra, ob 18. uri. Angleško dramo **Skrivnosti in laži** bodo vrteli v soboto, 13. septembra, v nedeljo, 14., in v ponedeljek, 15. septembra, ob 20. uri. Kino Ljutomer Ameriški akcijski film **Plačanec** si lahko ogledate v petek, 12. septembra, in v nedeljo, 14. septembra, ob 20. uri. V soboto, 13. septembra, ob 20. uri in v nedeljo, 14. septembra, ob 18. uri pa bodo vrteli ameriško grozljivo **Anakonda**.

Osnovna šola I Murska Sobota, Stefana Kovača 32, Murska Sobota
Osnovna šola II Murska Sobota, Cankarjeva 91, Murska Sobota
Osnovna šola III Murska Sobota, Trstenjakova 73, Murska Sobota

obveščajo starše, da bo VPIS ŠOLSKIH NOVINCEV

v četrtek, 18. 9., v petek, 19. 9., v ponedeljek, 22. 9. 1997, od 8. do 14. ure, v torek, 23. 9. 1997, pa od 8. do 16. ure na vsaki posamezni šoli.

Na podružnični šoli in Krogu bo vpis v sredo, 24. 9. 1997, od 8. do 12. ure.

Starši iz mesta Murska Sobota in okoliških vasi vpisujejo otroke na tisto osnovno šolo, ki je v bližini njihovega bivališča, in pri vpisu upoštevajo dosežani šolski uspehi.

Obseg vpisa bodo šole usklajevale v skladu s prostorskimi možnostmi.

Vpisujejo otroke, ki so rojeni leta 1991 ter januarja in februarja 1992, pogojno pa tudi otroke, rojene do 31. 8. 1992.

Na osnovi pozitivnih ugotovitev vpisuje OŠ III Murska Sobota učence 1. razredov v športni oddelek ter v oddelke s programom KORAK ZA KORAKOM (SOROŠ).

Ob vpisu je potrebno predložiti izpisek oziroma fotokopijo izpiska iz rojstne matične knjige, ki ga bomo zadržali.

ARTEMIDA, d. o. o., Trg Brolo 10, 6000 Koper

išče zastopnike za območje Prekmurja

Pogoji: - V. stopnja strokovne izobrazbe

- vozniško dovoljenje in lasten prevoz
- izkušnje pri prodaji
- sposobnost javnega nastopanja
- urejenost
- starost nad 25 let

dodatne informacije dobite od 11. 9. 1997 od 10.00 do 12.00 pri gospodu Kraglju, tel.: 066 400 660.

kulturni koledar

KNJIGE

MURSKA SOBOTA: V predprostoru grajske dvorane bo v četrtek, 11. septembra, ob 19.30 predstavitev knjige Mura vir življenja Borisa Brunca.

OTVORITVE

LJUTOMER: V četrtek, 11. septembra, bo ob 19. uri v galeriji A. Trstenjaka otvoritev pregledne razstave likovnih del članov Likovne sekcije Silva Preloga, ki deluje pri KUD-u Ivana Kaučiča. Ogledate si jo lahko do 28. septembra.

LJUTOMER: V četrtek, 11. septembra, ob 18. uri bo v malem razstavnem prostoru ljutomerske knjižnice otvoritev razstave likovnih del Marjana Horvata.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA: V Galeriji Murska Sobota si lahko ogledate 13. mednarodni bienale male plastike, na katerem razstavlja 46 umetnikov iz 22 držav. Razstava bo na ogled do 14. septembra.

MURSKA SOBOTA: V predprostoru grajske dvorane si lahko ogledate razstavo del članov DLUPP-a.

MURSKA SOBOTA: predprostoru grajske dvorane si lahko ogledate razstavo 3. mednarodne slikarske kolonije Vinogradi obeh bregov. Kolonija je potekala v avstrijski Radgoni, na njej pa so sodelovali Alois Bresnik, Jože Denko, Erna Ferjančič-Fric, Willibald Karl, Walter Kohlmeier, Christa Nickl Włodkowski, Adolf Pen, Veronika Rakuš, Ludwig Reinpreht, Franz Tropper in Vlado Sagadin.

LENDAVA: V galeriji si lahko ogledate razstavo, ki je nastala na koloniji mladih likovnih umetnikov, ki se šolajo na Madžarskem.

LENDAVA: V grajski galeriji pa je na ogled razstava stalne zbirke sodobnikov, ki jo posreduje Mednarodna galerija iz Dunajske Srebe na Slovaškem.

LENDAVA: V prostorih lendavskega gradu si lahko ogledate razstavo in predstavitev zbranega gradiva VII. mednarodnega arhivskega raziskovalnega tabora.

RADENCI: V galeriji muzeja Radenske je na ogled razstava slik in objektov akademskega slikarja Franca Mesariča.

MORAVSKE TOPLICE: V prostorih terapije (hodnik) je na ogled razstava del študentov likovne akademije, ki so nastala na likovni koloniji v Filovcih.

MORAVSKE TOPLICE: V galeriji Ajde sta na ogled razstavi slik Alojza Makoterja.

BRATISLAVA: Dela članov DLUPP-a si lahko ogledate tudi na poljskem inštitutu v Bratislavi.

PARIZ: Akademski slikar Sandi Červek razstavlja svoja dela v Parizu.

Stalno razstavo Pokrajinskega muzeja Murska sobota bodo odprli v petek, 19. septembra, ob 18. uri!

Delimo vstopnice za kino

Zaradi pomanjkanja prostora sta v prejšnji številki žal izostala napovednik za kino in uganka. Naše vprašanje je bilo, zakaj ljudje ne hodijo v kino: ker filmi prehitro pridejo na male zaslone, ker imajo doma videokorderje in ker so vstopnice predrage. Zadnja dva sta bila najpogostejša odgovora. Izžrebali pa smo dopisnico Gabrijele Djura, Apače 143, 9253 Apače. Čestitamo! Poslali ji bomo dve vstopnici za kino!

Naslednje vprašanje pa se glasi:

Kateri igralec, ki je znan tudi kot glasbenik, igra eno glavnih vlog v filmu Okus po Minnesoti!

Odgovori:

Kupon št. 27

Odgovore pošljite do 16. septembra na naš naslov:

Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

VESTNIK VAM ČESTITA!

Tudi domačijo oz. manjšo kmetijo Kocetovih v Gornjih Petrovcih krasijo številne rože - petunije, surfinije, pelargonije ... Gospodinja Olga in hčerka Nataša, ki skrbita zanje, jih sicer nista presteli, toda verjetno bi bila številka blizu sto lončkov. Foto: J. G.

Rože zate ...

Da so pri hiši pridne roke in dobro srce, to nam fotografija nazorno pove. Da tako resnično je, skrbita zakonca Branko in Brigita ter babica Franciška. Še več: tudi seme za sadike pridelajo doma, ga spomladi, ko je zemlja dovolj topla, posejejo in čez čas so nared sadike za sajenje na prostem. Domačija Klinec v Cezanjevcih številka 57. - F. Ferencek

Viharniki v samotnem raju

Bogu za hrbtnom so ti Lončarovci, visoko na Goričkem, in človek bi najprej pomislil: le od kod so se vzeli ti odločni in samotni ljudje in ohranili toliko poguma, da so obstali stoletja posejani med te grape in samotne hribovske poti

S trdoživimi ljudmi pa je kot z viharniki. Bolj so izpostavljeni nevarnosti in vetrovom, bolj so plemeniti v svoji trdnosti.

Tako je tudi z vaškim predsednikom Kolomanom Horvatom, ki sem ga srečal nekaj kilometrov od domačije na polju, kjer je s traktorjem pridno oral. »To funkcijo opravljam že skoraj 15 let in tako je za mano že precej dolga doba predsednikovanja,« pove z nasmeškom. Nič čudnega, da ljudi pozna v dno duše. »Pri nas živi okrog 90 prebivalcev, število pa se že od nekdaj zmanjšuje, medtem ko je starejših vedno več.« Na vprašanje, ali ni v kraju ničesar, kar bi lahko pritegnilo mlade, odvrne, da je taka žal njihova usoda. Poleg tega še potar- na, da je položaj kmetijstva dokaj slab, saj so po njegovem cene pridelkov in živine prenizke. Zato nekateri domačini hodijo delat v bližnje prosenjakovsko Pletilstvo, nekaj pa jih še naprej vztraja na kmetijah.

En avtobus jih jutraj odpelje na delo, vrača pa se pozno popoldne.

Vasica na obrobju sveta

Še sreča, da je moravska občina zagotovila kombi, ki odpelje in pripelje male šolarje. Zdaj je tu le peščica stalnih domačij, nekaj počitniških hišic in veliko samote, ki je v teh oddaljenih krajih večsah prav

boleča. Je pa vedno več zaljubljen- cev v svojo vas, ki je ne bi zamenja- li za nič na svetu. Z velikim tru- dom, samoodrekanjem in samopri- spevkom in še čim so v vasi pred približno dvema letoma asfaltirali

cesto. Veliko vsega so napravili, in če bi se kosali v pridnosti, bi bili naši ljudje gotovo med prvimi.

»Največ nas je stalo telefonsko omrežje, saj je vsako gospodinj- stvo moralo plačati tudi do 40 ti- soč silingov, kar je gotovo naj- dražji telefon daleč naokrog, če- prav so ga takrat delali tudi v ra- tkovski krajevni skupnosti in v Selu - Fokovcih. Pohvalimo se lahko, da imamo sedaj večino občinskih cest in tudi eno od vaš- kih cest asfaltiranih. Počasi bo treba obnovljati tudi gasilski dom, zlasti njegov zunanji del. Imamo zvonik, ki ga prav tako namerava- mo obnoviti. Slednje nam je ob- ljubil moravski župan, toda težko je priti do denarja. Želeli bi tudi mrliško vežico, kar bo ena pogla- vitnih nalog ob sprejemanju no- vega krajevnega samoprispevka.

Lepote kraja vabijo

Seveda nas je zanimalo, kako je v tem oddaljenem kraju urejena komunalna infrastruktura. »Veči- noma imajo domačije svoj vo- dnjak, ponekod je nanj priključe- nih tudi več gospodinjstev. Sicer pa je ugodno, da so vodnjaki na- rejeni tam, kjer so naravni padci. Slabše pa je s kanalizacijo, saj odplake nenadzorovano odteka- jo v zemljo.« Čeprav v vasi nimajo šole, imajo pa hvala bogu poko- pališče in bife, je pri njih veliko dobre volje. Skoraj vsi mladi so se odselili v dolino. Renesansa nove- ga družinskega življenja na našem podeželju pa jih bo, upajmo, kmalu vrnila. Že zaradi lepote kraja in neokrnjene narave, ki preprosto vabi.

MILAN JERŠE

Moja domača banka

Pomurska banka d.d.

Murska Sobota

Menjalniški tečaj Pomurske banke dne 9. 9. 1997. Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 9. 9. 1997 od 00. ure dalje.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.321,2667	1.317,00	1.334,00
Francija	100	2.764,1532	2.724,90	2.788,10
Nemčija	100	9.298,1472	9.270,00	9.390,00
Italija	100	9,5390	9,31	9,62
Švica	100	11.339,5554	11.192,20	11.451,60
ZDA	1	167,7572	166,40	169,40

POOBLASTILO BANKI ZA PLAČILO MESEČNIH OBVEZNOSTI VAM PRIHRANI ČAS, SKRBI IN ODVEČNE POTI

Imetniki tekočih računov poenostavite plačevanje vaših rednih mesečnih obveznosti! Pooblastite banko, da namesto vas poravnava obveznosti s tekočega računa za:

RTV-naročnino,
električno energijo,

zavarovalne premije za življenjska, avtomobilska in premoženjska zavarovanja in druge redne mesečne obveznosti.

Trajno pooblastilo je za banko naročilo, da ob določenih datumih v mesecu za ustrezen znesek obremeni vaš tekoči račun in poravnava naročene obveznosti. Prav tako lahko banka po vašem naročilu redno mesečno prenaša znesek denarnih sredstev s tekočega računa na posebne varčevalne račune.

O vseh opravljenih plačilih na podlagi trajnega pooblastila vas banka obvešča z izpiski s tekočega računa.

Vabimo vas, da se ogledate v vaši enoti LB Pomurske banke, kjer boste dobili podrobnejše informacije.

VESTNIK
in
AVTOSERVIS
LASTER

NAGRAJUJETA ZVESTOBŌ IN NOVE NAROČNIKE

Danes spet objavljamo novo sličico. Zalepite jo v ustrezno mesto v predalčku kvadrata, ki smo ga objavili v 35. številki Vestnika. Potem ko ga boste izpolnili z vsemi štirimi deli fotografije, pa le spet pošljite dopisnice, kajti nagrada je lepa in bo zelo koristna ob trgatvi grozdja.

Tržna inšpekcija je z odločbo št. 333-104/97 začasno prepovedala objavljane in izvajanje žrebanja glavne nagrade v akciji Fiat punto na vašem gruntu. Po preteku pritožbenega roka bomo sodelujoče v igri - bralce in naročnike Vestnika - obvestili, kako bomo izvedli sklepno žrebanje in kakšne bodo nagrade, če ne bomo smeli podeliti avta. Po določilih Zakona o varstvu konkurence je namreč sporna višina vrednosti glavne nagrade. Če ne bomo smeli izžrebati za nagrado avto Fiat Punto, potem bomo izžrebali več drugih nagrad v skupni vrednosti, ki bo enaka vrednosti obljubljenega super nagrade. Še naprej sodelujte z domačim tednikom Vestnikom!

NAROČILNICA NAROČAM VESTNIK

Ime in priimek: _____

Ulica: _____

Kraj: _____

Pošta: _____

Podpis: _____

Janko Halb - Capone je pono- vno priplul v pristanček trdega jedra SLS, postal direktor v po- djetju Kartonaža, kjer je nekod združeval svoje delo, in postal poslovni svetovalec by pas- beltske zadruge.

Najbolje plačani hlapec pri no- rem kmetu, kot je zase izjavil Panonkin menedžer Jože Ku- har - Eksmarx, ni bil pripravljen izročiti ključev Panonkine li- munzine (ne motokultivo- rja) honda, s katero naj bi de- poslovnežev Panonke odpotval na sanacijska pogajanja v Lju- bljano. Poslovneži so se vendar- le peljali s hondo, kajti pri prido- bitvi ključev jim je pomagala dr- žava.

Soboški župan Anton Slavi- Tunč se je odločil, da ne bo pri- novil napake svojega predhod- nika Andreja Gerencerja - Bi- kerja. Tako se je že odločil, da po normalizaciji odnosov s su- venci v Bethlehemu na turisti- ekurzijo ne bo potoval na no- narjev, ampak ga bodo spremlja- li »fuzbalerji« in pevci.

Alojz Flegar - Tišinski je po- skušal pomiriti svoj gornji del občine, ki mu pravijo carin- vski, z dokazi, da je načel- čen župan v Evropi, saj ga je stala obnova tišinskega se- skega mavzoleja 2. stopnje po kvadratnem metru za ni- zko ceno pa dela samo Gon- boc inženiring, d. o. o.

Jožef Kocon - Zidunec je ni- zlično išče visok inženirski položaj v paradržam kot vna- vski, z dokazi, da je načel- čen župan v Evropi, saj ga je stala obnova tišinskega se- skega mavzoleja 2. stopnje po kvadratnem metru za ni- zko ceno pa dela samo Gon- nov Igorju Davčarju - Golme- nu.

Na močnem šahovskem turni- rju I. kategorije v soboški ur- giji je velemoster z najvišjo rejtingom dr. Bojan Koren- na plošči zamenjal nekaj klič- figur. Novo avtorstvo s ka- ro je začel prvo partijo, so ka- teri že poimenuje radikali- gambit.

Novi direktor soboške zdravst- ne zavarovalnice je pri prepro- pogodb in stroškov že ukini- avasiranje nekaterih prip- močkov za invalide. Pogodbeni partnerji naj ne bi bili v sorodu- z nekaterimi nekdanjimi vodil- mi, kot to napletajo zlobni jezi- ci.

Jože Kovač - Monopolni je po- protestu kupcev na večeršnjem Potrošniškem dnevu ukazal pro- dajo mehkega paradržala po- nabavnih cenah. Tako so po- radižnik namesto po 253 to- larjev na stojnicah prodajali po 50 tolarjev. Zaradi varstva pred nelojalno konkurenco se nekateri trgovci že pritožuj- ruhu potrošniških pravic An- dreju Cimru.

Pred zasedanjem naslednjega občinskega sveta veleobčine Murska Sobota in visokimi sep- tembrskimi temperaturami je pi- šel sveta Rudi Horvat - pi- kajg vsem svetnikom ukazal, da- vezno rekreacijsko plavalno to- ne v bazenu kopašča, ampak- novem bazenu pri žitarni na- pravi, tako naj bi zagotovili ek- speditivnost svetnikov. Neko- je kopiral po nekaterih soboš- direktorjih, ki v zgodnjih letih urah plavajo v svojih bazenih- lastnih dvoriščih.

KESEDA NI KONJ